

המבשר

העתון של היהדות הנאמנה

רועה באמן

גיליון זיכרון מיוחד

במלאות השלושים להסתלקותו של כ"ק מרן אדמו"ר מביאלא זי"ע

ר"ח סיון תשפ"ד

מִשְׁמִיעַ שְׁלוֹם מִבֶּשֶׁר טוֹב

שלושים יום חלפו מאז הסתלקותו לשמי רום של המאור הגדול לממשלת התורה והחסידות, זקן חברי מועצת גדולי התורה כ"ק מרן אדמו"ר בעל 'מבשר טוב' זצוק"ל מביאלא, שזכה בו דורנו במתנת קודש מיוחדת מן השמים, להאיר את האפילה ולגלול חושך מפני אור, אם על ידי הדרת גאון עוזו שהאירה לארץ ולדרים עליה, אם על ידי נועם זיו חכמתו שהיטיב לסלול נתיבות ולהתקין דרכים בחינוך ובתלמוד, אם על ידי הנהגתו הרוממה שנמשכה על פני מ"ב שנים כולן שווין לטובה ולתפארה, וכמובן על ידי ספריו הבהירים הנמנים ליותר מ-100 כרכים ועוד היד נטויה להפיצם בישראל בשנים הבאות, למען יהא זכר צדיק וקדוש לברכה.

זכינו גם במערכת "המבשר" להנות מאורו הבהיר, תמיד שם עלינו לטוב את עינינו, העיר והאיר, רבינו אף שלח מאוצרו הטוב למערכת להנות בהן בני אדם, בשנת תשע"ה אף זכינו לשיחת קודש מיוחדת שהעניק למערכת 'המבשר תורני' לקראת חג הפסח תשע"ה, בה הרחיב כיד ד' הטובה עליו בפרקי חינוך נפלאים והדרכות ישרות בעולמם של בני הנעורים.

כרכא דכולא ביה היה כ"ק מרן אדמו"ר מביאלא זצוק"ל, אשר לשמו ולזכרו תאוות כל נפש. מיום גוברים הגעגועים ומתחזקים הכיסופים לדמותו הקורנת שהייתה מאירה ומחייה את נפשות כלל ישראל בטוב ובנעימים. כמה מתאימים הם דברי חז"ל (מגילה טו.) "צדיק אבד לדורו אבד" - "משל לאדם שאבדה לו מרגלית, כל מקום שהיא, מרגלית שמה, לא אבדה אלא לבעלה". אכן, מרגלית טובה ויקרה מפנינים היתה לדורנו זה משך פ"ט שנים עלי אדמות, אשרי מי שזכה ליהנות מזיו תורתו ונועם חכמתו, אשרי מי שזכה להטות אוזן ולשמוע אמרו כי נעמו, אשרי מי שהלך בדרכיו הישרות ודבק באותו צדיק נשגב, ממנו תוצאות חיים שיש בהם עד ביאת רגלי מבשר צדק בב"א.

בגיליון ההדור האחוז בידכם, יצאנו למסע מרתק אפוף הוד קדומים בין משעולי חייו המהורים של רבנו, מסע המקיף את מרבית פעליו הטובים ומעשיו הברוכים. בין המאמרים תמצאו שיחה מיוחדת בבית חדב"נ הגאון רבי אברהם יצחק ווייס שליט"א ראש כולל ביאלא יחד עם בניו החשובים, שחשפו פרטים רבים מתוך הבית הגדול שיש בהם חידוש ופלא, שיח חסידים מרתק בטעם ובדעת זקנים, שופך אור חדש על ההנהגה הייחודית שהייתה לו לרבנו עם קהל החסידים באהבת עולם שאין בדומה לה; פעילותו הנשגבה של רבנו לקומם ולייסד ישיבת בין הזמנים כבר בשנים הראשונות להנהגתו כשהוא עצמו מגיע במיוחד מלוגאנו לארה"ק לשחות עם הבחורים בתקופה זו ולמסור להם שיעורים יומיים; עבודת הצדקה והחסד שהייתה נר לרגליו כל הימים לרבות הלילות, במסגרת הפעילות המקיפה של קופת 'חוסן ישועות' שעמדה בראשותו והתנהלה תחת פיקוחו.

פרויקט מיוחד מאיר את עבודת הקודש בכתיבת הספרים הרבים, הן של עצמו והן של אבותיו הקדושים לבית ביאלא; וכן, שיחות יקרות עם כמה מקורבים שמספרים עדויות הוד ומופת על התקופה הבלתי-נשכחת בלוגאנו של מעלה, שם הנהיג רבנו את הקהילה המקומית משך עשרות בשנים תוך שליחת זהרי חמה לקהל החסידים העורגים בארה"ק, בשילוב מדהים ומיוחד.

תפילתנו ותקוותנו כי זכותו הגדולה תעמוד לנו כל הימים להתברך בכל מילי דמיטב, להיפקד בדבר ישועה ורחמים כל אחד בנצרך לו, בהשפעת רחמים וחסדים עלינו ועל כל עמו ישראל, אמן ואמן.

המבשר

המבשר

העתון של היהדות הנאמנה

המו"ל: בשורת תשם"ט ש.י. בע"מ • יורה דעה 14 בותר עילית,
ת.ד. 34578 ירושלים, 91345 • טל': 02-5805802, פקס 02-5805804

מנהל מערכת: אברהם רכמישפר

עורך: אלחנן קלאר

הפקה: מרדכי ארנפלד

עיצוב גרפי: צבי לוצקין

תודה מיוחדת להרה"ח אברהם רומנברג הי"ו

דבריהם הם זכרונם

דברות קודש

מב"ק מרן אדמו"ר מביאלא זצוק"ל

בנינו הגדול 'בעד עמך' לקראת הבחירות בראשות גדולי ומאורי ישראל

כ"ד אדר ב' ה'תשע"ט עיה"ק ירושלים ת"ו

א

ברשות מורי ורבותי וכל המסובים כאן. התאספנו כאן עקב העניינים הדחופים העומדים על הפרק, וכפי שנאמר בדברי הפותח שעתה הוא מצב שצריך להציל כל מה שאפשר.

והנה ברצוני לומר לפניכם רק מה שהתורה הקדושה מלמדת אותנו, ומה מוטל עלינו לעשות

בעת הזאת, כי אין הדברים משלי, אלא הכל הוא מדברי חז"ל הקדושים. דהרי התורה הקדושה היא 'תורת חיים'. שאין תורתנו כשאר תורות האומות חלילה אשר גם לשיטתם מלמדות המה את האדם רק האין לזכות לו לעולם הבא ולגן עדן, אך תורתנו הקדושה היא תורת חיים, המלמדת אותנו אורחות חיים בעולם הזה, האין לחיות ואין להתנהג בכל מצב וענין הבא לקראתנו, וליכא מידי דלא רמיזא באורייתא, וממילא שומה עלינו לבאר היטב מדברי חז"ל צורך השעה המוטל עלינו בעת הזאת.

הזכירו כאן עתה מה שאנו אומרים בהגדה של פסח: 'היא שעמדה

לאבותינו ולנו שלא אחד בלבד עמד עלינו לכולתנו, אלא שבכל דור ודור עומדים עלינו לכולתנו, והקדוש ברוך הוא מצילנו מידם'.

ויש להבין זאת, דהנה אמת הוא שהיו דורות בכלל ישראל שניסו אויבנו וצרינו לכולת ולהשמיד גחלת ישראל שה פזורה בכל מקומות מושבתיהם, אם זה בזמן המן הרשע ושאר צוררי ישראל שבכל הדורות, והאחרון הכביד בשואה האיומה שעבר על אחב"י בדור האחרון הי"ו, אך עדיין נראה לכאורה שיש דורות שבהם היתה הרווחה לבני ישראל, וכדוגמת הזמן הזה שאחינו בני ישראל יושבים בהשקט ובבטחה במקומות רבים אם בארץ ישראל או באמריקה וכיו"ב, ומה הוא אם כן הפירוש 'שבכל דור ודור עומדים עלינו לכולתנו'.

ובאמת הדבר מפורש כן בדברי חז"ל שאמר בגמרא ברכות דף ו ע"ב: 'תניא, אבא בנימין אומר: אלמלי נתנה רשות לעין לראות, אין כל בריה יכולה לעמוד מפני המזיקין'. הרי שבכל עת עומדים עלינו מזיקין כאלו שלראותם לבד היה אדם ניזוק, והשי"ת מצילנו מידם.

וכעין זה איתא מאא"ז הרה"ק מוהרנ"ד משידלובצא זיע"א לפרש מה שאנו אומרים

בתפילת נשמת: 'ומבלעדיך אין לנו מלך עוזר ומושיע פודה ומציל מפרנס ועונה בכל עת צרה וצוקה אין לנו מלך אלא אתה'. ופירש אא"ז זיע"א שאין הכוונה שיש זמנים כאלה של צרה וצוקה שאז פודה אותנו השי"ת מכל צרה, אלא באמת הוא 'בכל עת צרה וצוקה', תמיד בכל יום ובכל רגע הוא עת צרה וצוקה ועומדים עלינו אויבנו לכולתנו, רק שהקב"ה מצילנו מידם. ע"כ. והנה גם זה צריך

רבינו נואם במעמד סיום הש"ס שני אנגרות ישראל בעיה"ק ירושלים

ביאור, דלכאורה הלא נראה שבדורנו אנו אין המצב שעומדים עלינו לכולתנו בכל עת צרה וצוקה, ומה הוא אם כן הביאור בזה.

ב

וביאור העניין הוא שבאמת הדברים כפשוטם ממש, כי גם בדור הזה עומדים עלינו צרינו ואויבנו לכולתנו ולהשמידנו, ובכל עת אנו עומדים בצרה וצוקה ועומדים עלינו המזיקים להזיק לנו כל העת. רק שלפעמים בא הדבר בצורה של כליון הגוף, וכמו שהזכרנו מהצרות שעברו על כלל ישראל במשך הדורות אם זה בפוגרומים או בשואה או בימי מרדכי ואסתר וכיו"ב, בהם שברו אויבי היהודים להשמידם מעל פני האדמה רח"ל. אך לפעמים בא הדבר באופן יותר נורא והוא בכליון קיום הרוחניות של כלל ישראל, ובכל דור ודור עומדים עלינו הגויים לכולתנו, ואכן היו זמנים שרצו לכולתנו בגוף, אך לצערנו תמיד יש להם מלחמה נגד הרוחניות ונגד דת תורתנו הקדושה, שהיא היא הקיום של כלל ישראל במשך כל הדורות, והיא

המעמדת ומקיימת אותנו, וכנגד זה עומדים עלינו לכולתנו בכל עת.

ולצערנו הגדול בעת הזאת, אין מדובר רק בגויים שונאי ישראל אשר עומדים עלינו לכולת את תורתנו, אלא אנשים שהם מזרע ישראל עומדים עלינו לכולתנו. וכבר מפורשים הדברים בגמרא פסחים [מט:]: 'תניא רבי אליעזר אומר, וכו' גדולה שנאה ששונאים עמי הארץ לתלמיד חכם, יותר משנאה ששונאים אומות העולם את ישראל, ע"כ. ועמי הארץ שהיו בזמן חז"ל הלא הם היו שומרי תורה ומצוות, ובכל זאת כל כך גדלה שנאתם לתלמידי חכמים עוסקי התורה בטהרתה ובקדושתה, ומזה נלמד כמה גדולה השנאה שיש לאותם שעומדים כנגדנו כעת, ולצערנו הגדול דוקא במדינת ישראל אשר הנהגתה על ידי אנשים מזרע ישראל הם הם העומדים כנגדנו בשנאה גדולה בכל עת צרה וצוקה, ורוצים לקעקע קיומו של כלל ישראל, ולעקור ולשרש תורה ומצוות מכלל ישראל, וזה חפצם ורצונם כל הימים, שעומדים

עלינו לכולתנו.

והראיה הפשוטה היא מעובדות אשר ידועות לכל, מה שכבר עשו בעבר אשר זה מעיד על רצונם וחשקם רח"ל גם כהיום הזה. בעת אשר הגיעו לארץ ישראל גולת תימן אשר היו אנשים יראים ושלמים מחזיקים בתורת ישראל בכל ליבם, ועמדו בתומתם במשך כל הצרות שעברו עליהם עוד מאז שבאו לשם בעת חורבן הבית הראשון, ורח"ל בזמן קצר מעת שבאו לכאן עמדו עליהם לכולתם וכמעט שכבתה גחלתם הנשארת, כידוע הדברים ומפורסם הענין, וכן עשו לעוד גלויות מאחב"י שעלו לכאן מעירק וממצרים ועוד, אשר קרוב למליון יהודים הובלו לשמד רוחני על ידם רח"ל.

ולצערנו ולבושתנו מתקיים בנו מה שנאמר בפסוק: (ישעיה מט ז) 'מהרסיך ומחרביך ממך יצאו', שדוקא מזרע ישראל עומדים עלינו לכולתנו.

וכבר הורנו חז"ל כי גדול המחטיאו יותר מן ההורגו, ולצערנו אלו רשעי בני ישראל היהודים החילונים האפיקורסים, עומדים עלינו גם כעת עתה לכולתנו, ולהשכיח דת תורתנו הקדושה וקיום מצוותיה מבני ישראל.

רדעה
באמן

דברות קודש

מב"ק מרן אדמו"ר

מביאלא זצוק"ל

עם כ"ק מרנן האדמו"ר'ם מצאנז ובאיאן שליט"א בכינוס מועצת גדולי התורה שהתקיים בביתו סיון תשע"ט

העומדים עלינו לכלותינו בכל עת, וכפי שבארנו. ובעת כזאת מי שאינו עוזר את ישראל, ואומר שלום עלי נפשי מה לי בטורח הציבור וכו', אינו אלא טועה, ורח"ל מתקלל ומנודה בארבע מאות שופרי רח"ל, דהלא התורה הקדושה היא נצחית ומה שהיה בעבר הוא לנצח נצחים, וכדוגמת המועדים שלנו, וכן הוא בזה העניין. ומובן ממילא כי מרובה מידה טובה כמה שכר טוב זוכים בעת שבאים לעזרת ה' בגבורים, ומסייעים בידי העוסקים במלאכה, ועושים כל אשר ביכולתם לטובת הציבור, ולהעמדת הדת על תילה.

ובגמרא ברכות ריש פרק תפילת השחר (כו.): אמרו חז"ל: 'מעוות לא יוכל לתקון, וחסרון לא יוכל להימנות (קהלת א ט"ו), מעוות לא יוכל לתקון וכו' וחסרון לא יוכל להימנות - זה שנמנו חבריו לדבר מצוה ולא נמנה עמהם', ע"כ.

וכתב על זה הצ"ח: 'ונראה דיש לדקדק בסיפא דברייתא, דקאמר 'שנמנו חבריו לדבר מצוה והוא לא נמנה עמהם', ומלת עמהם הוא מיותר, והוה ליה למימר 'שנמנו חבריו לדבר מצוה והוא לא נמנה', ומדקאמר 'עמהם' משמע שגם הוא עשה מצוה זו לבדו, אבל לא נמנה 'עמהם', שאינו דומה למרובים שעושים מצוה, ליחיד שעושה מצוה. ואמנם הא ודאי דעושה מצוה ביחיד, שיש לו שכר המצוה, אלא שלא כל כך כאלו המרובים, ולכן קורא לזה 'חסרון', שחסר לו קצת מן השכר ולא כולו'.

ומבואר מדברי קדשו שבאם חלילה משתמטים מעזרה לישראל, ומחובת היחיד אל הציבור ולא עושים עם הציבור ובכח הציבור ובזכות הציבור, אזי זה מעוות שאי אפשר לתקן, ורק עם הכלל והרבים שמצטרפים אפשר לתקן ולפעול ולעשות, וכמבואר שבאם לא מתקן הנצרך עליו לעשות, יש על זה ארור רח"ל.

ד

והנה נאמר בסוף מגילת אסתר (י ג): 'כי מרדכי היהודי וגו' רצוי לרב אחיו ודובר שלום לכל זרעו'. ומביא רש"י מאמר חז"ל לבאר למה נאמר רצוי לרוב אחיו, ולא לכל אחיו: 'מלמד שפירשו ממנו מקצת סנהדרין לפי שנעשה קרוב למלכות והיה בטל מתלמודו'.

דהיינו שהיו מקצת מן החכמים שהתפלאו על מרדכי וטענו עליו מה לו להכנס אל חצר המלך אחשוורוש שורש הטומאה, ולהיות משנה למלך ולהתעסק בצרכי עם ישראל.

אך רובם של חכמי הסנהדרין אחזו בשיטתו של מרדכי היהודי שהיה דורש טוב לעמו, ודעתו היה שלמרות הכל יש בדוקא להכנס לארמון המלך ומשם לפעול ולהשפיע לטובתם של ישראל.

גם כהיום זה הוא המצב, רוב רובם מגדולי ישראל בדור הקודם שאחרי השואה, ובדור הזה פסקו לנו שיש לנו להשתדל

שלום עלי נפשי, אלא יצא ויכנוס עם הציבור בצער, ועליהם הוא אומר 'יצא חתן מחדרו וכלה מחופתה, ע"כ.

ומבואר מכל דברי חז"ל אלו שהבאנו, מה הוא החיוב המוטל על כל אחד ואחד בעת כזאת, אשר הציבור מתאסף כאחד כנגד

"...כבר הורנו חז"ל כי גדול המחטיאנו יותר מן ההורגו, ולצערנו אלו רשעי בני ישראל היהודים החילונים האפיקורסים, עומדים עלינו גם כעת עתה לכלותינו, ולהשכיח דת תורתנו הקדושה וקיום מצוותיה מבני ישראל..."

בכינוס מועצת גדולי התורה שהתקיים בביתו סיון תשע"ט עם כ"ק מרנן האדמו"ר'ם מצאנז, באיאן, מודיין שליט"א

והלא אף אומות העולם תמהים על כך, מה מחזיק את כלל ישראל כל כך הרבה שנים שאינם מתבוללים בין אומות העולם, בעת שאומות רבות גדולות ועצומות עברו מן העולם במהלך השנים, ורק בני ישראל אומה קטנה ושסועה, מחזיקה מעמד למרות כל מה שעבר עליה, כי התורה הקדושה היא הנותנת לנו מעמד ותקוה וכח ואחרית, ואלו הרשעים עומדים עלינו בכל עת לכלותינו ולאבד כל זאת ממנו הי"ו.

ולצערנו מדינת ישראל עקרה תורה מבני ישראל וברצונה להמשיך לעקור, ועל זה צריכים אנו לעמוד בכל תוקף ולקיים את תפקידנו בעת הזאת.

ה

ומה הוא תפקידנו בשעה זאת, ומה יש לנו לעשות מול העומדים עלינו לכלותינו רח"ל, הוא מבואר בדברי חז"ל.

דהנה בפסוקי השירה של דבורה הנביאה נאמר (שופטים ה): 'אורו מרוז אמר מלאך ה' אורו ארור יושביה, כי לא באו לעזרת ה' לעזרת ה' בגבורים, ופירש רש"י שם: 'אמר מלאך ה' - אמר ברק בשליחותו של הקדוש ברוך הוא, יושביה - היושבים בארבע אמות שלו, בארבע מאות שפורי שמתיה ברק למרוז', ע"כ. כלומר, שבא ברק בשליחותו של הקב"ה, והטיל חרם על 'מרוז' על שלא בא לעזרת ה' בגיבורים, וכשהטיל עליו השמטא הכריז עליו זאת בארבע מאות שופרות.

ועוד כתב רש"י שם: 'לעזרת ה' - כביכול, שמי שהוא עוזר את ישראל, כעוזר את השכינה, עכ"ל.

ומקור הדברים הוא במדרש תנחומא (פרשת בשלח סי' טז) על פסוק זה: 'כל הקם כנגד ישראל, כאילו קם כנגד שכינה. וכן הוא אומר 'אורו ארור יושביה, כי לא באו לעזרת ה' - וכי הוא צריך עזרת אחרים, והוא אומר ועושה, ושלח סנחריב מלאך ולא הרגם, אלא נשף בהם ויבשו. אלא ללמדך, שכל העוזר את ישראל כאילו עוזר את השכינה' ע"כ.

ומבואר מזה גודל החיוב לבוא לעזרת ישראל מחד, וגודל הפגם וההפסד בעת שאין באים לעזרת ישראל, אשר כמבואר במדרש היא עזרה לכביכול יתברך שמו, עד שנענש 'מרוז' בשמטא וריחוק בארבע מאה שופרות.

וכן איתא עוד במדרש (תנחומא משפטים ב): 'ואלה המשפטים זה שאמר הכתוב 'מלך במשפט יעמיד ארץ ואיש תרומות ירסנה', מלכה של תורה במשפט שהוא עושה מעמיד את הארץ, ואיש תרומות ירסנה, אם משים אדם עצמו כתרומה הזו שמושלכת בזויות הבית ואומר מה לי בטורח הציבור מה לי בדיניהם מה לי לשמוע קולם, שלום עליך נפשי, הרי זה מחריב את העולם'.

ובתנא דבי אליהו רבה (פרק כ') נאמר: 'יצא חתן מחדרו וכלה מחופתה, זה הנשיא ואב בית דין. מכאן אמרו, אפילו חכם כמשה רבינו וחסיד כאהרן, לא יאמר: הואיל ואני יושב במנוחה בביתי,

דדעה נאמן

דברות קודש מב"ק מרן אדמו"ר מביא"א זצוק"ל

יוצא מכינוס מועצת גדולי התורה בפ"א תשפ"ג

רב אחד גדול בתורה שהיה דר באחת העיירות, והיה לו הרבה סנדקאות מתושבי עירו, ובכל זאת היה עני מרוד. וששאלו אותו הלא אנו יודעים שסנדקאות מעשרת, ואיה אם כן עשירותו, ענה להם בחכמה: ומי יודע איך היה המצב בלא כל הסנדקאות שקבלתי, הלא היה יכול להיות יותר גרוע...

וכן הוא הדבר הזה, דאף לשיטתם שאין הם פועלים ועושים כדבעי, מכל מקום הלא המצב היה יכול להיות הרבה יותר גרוע, ומי יודע מה היו גוזרים עלינו במדינה כזאת ששונאים בה את השי"ת ואת תורתו, וכל העת מחפשים להצר רגליהם של יראי ה', עד שמהרסייך ומחריבייך ממך יצאו, מבלי שנציגי הציבור היו יושבים שם, ולכן אין מקום להמנע מלהשתתף ולהצביע ולבוא בזה לעזרת ה' בגבורים, וכמו שנתבאר.

וכאמור, כלל ישראל הנם במצב שעומדים עלינו לכולתינו ובכל עת צרה וצוקה, ורק הקב"ה מצילנו מידם, ובזכות זה יש קיום לכלל ישראל. והרי כלל הוא בידינו כי לכל אתערותא דלעילא מוכרח שיהיה קודם אתערותא דלתתא, ובלא התעוררות מצד האדם אין הקב"ה משפיע עליו את מבוקשו. והנה בזמן שאנו עומדים כעת, ואנו זקוקים כנתבאר – שהקב"ה יצילנו מידם, הנה ההתעוררות דלתתא הנדרשת מעמנו היא זאת, לשלוח את נציגי הציבור שהם אנשי מעשה יראים ושלמים, לעסוק בטובתם של ישראל ובהעמדת הדת על תילה, ולעשות כל מה שנדרש עבור זה, וכשאנו נעשה חלקנו, אזי בעז"ה נזכה להצלה גדולה.

וה' יתברך יעזור לנו שנזכה לפעול זאת לטובת בני ישראל, כי בכל דור ובכל עת צרה וצוקה עומדים עלינו לכולתינו, והעצה היחידה היא כמו שאמרה אסתר למרדכי 'לך כנוס את כל היהודים' להתאסף יחדיו, וכשהיהודים מתאספים יחד ומקבלים עליהם לעשות מה שצריך, זה בעזרת השי"ת יפעל שלא יוכלו לבצע שונאינו את זממם ולא יעקרו תורת ישראל מקרבנו.

והשי"ת יעזור שנזכה שכל ישראל יתאספו יחד, ויפעלו טוב על ישראל ובזכות זה שפועלים שלא יעקרו התורה מישראל נזכה בזכות זאת לביאת המשיח, שיפיץ דעת בכל העולם ויביא סוף לצרות ישראל ונזכה כבר לביאת משיח צדקנו בב"א.

רובו, והיחיד נדון אחר רובו, עשה מצוה אחת - אשרי, שהכריע את עצמו ואת כל העולם כלו לכף זכות. עבר עברה אחת - אוי לו, שהכריע את עצמו ואת כל העולם כלו לכף חובה, שנאמר, 'וחוטא אחד יאבד טובה הרבה', בשביל חטא יחידי שחטא זה, אבד ממנו ומכל העולם טובה הרבה'.

הרי מבואר בדברי חז"ל הקדושים שאין יחיד יכול למלט עצמו בטענה כאילו אין מעשיו נוגעים לכלל כולו, אלא להיפך, כל אחד ואחד צריך לדעת כי בו נוגע הדבר ועל חודו של קולו עומד העניין, וממילא אי אפשר לו להישמט מהחובה המוטלת עליו, כי כמבואר כל פעולה של כל אחד גורם להצלחת הדבר בשלימות.

ובפרט כפי המבואר לעיל מדברי חז"ל שעזרה לישראל בעת מלחמתם היא עזרה להקב"ה עצמו, ומי יכול למנוע עצמו מזה.

גם יש טענה בפיהם כי אין נציגי הציבור פועלים די בעת שבתם שם, וממילא אין כל סיבה להצביע עבורם. והנה לטענה זאת אין צורך להכנס בוויכוחים, כי אף אמנם שאין זה כלל אמת, ונציגי הציבור פועלים ב"ה גדולות ונצורות, מכל מקום גם לשיטתם יש תשובה גדולה.

ויבואר הדבר על פי מעשה ששמעתי פעם מאיזה

בזה, ולאחר הקמת המדינה יש להכנס לשורש השורשים של הטומאה ומשם לפעול ולהשפיע בכל מה שאפשר לטובתם של ישראל ולא לתת להם לעקור דת מישראל. זה הוא ההוראה המפורשת של הסנהדרין בדור הקודם, כאשר רוב גדולי ישראל פסקו כן, ולא כטענת מקצת הסנהדרין אשר טענו שאין לנו להיות שם.

ובאמת לא רק מרדכי הצדיק ורובם של סנהדרין פסקו שכן יש לעשות, אלא גם הרבש"ע הלא סיבב כל הצלת נס הפורים בעניין זה, דהרי אסתר הצדקת נלקחה בעל כורחה לתוך ארמון המלך, ורק כך נסתובב כל נס ההצלה, שאם היתה בחוץ איך יכלה לפעול כל מה שפעלה.

ובאמת כבר היה הדבר לעולמים, וכבר פסקו כן גדולי הדורות שעברו, ומי לנו גדול כהגה"ק רבי שמעון סופר זיע"א רב אב"ד קראקא, שהוא בכבודו ובעצמו היה חבר הפרלמנט דשם, ואף שכידוע בית אביו היו מלוחמים הגדולים עבור התפלגות הקהילות, בבירור מחנה יראי ה' והתבדלות מהניאולגים והרפורמים כידוע מקורות העיתים, ובכל זאת נכנס למקום שנכנס ופעל משם עבור טובת בני ישראל. וכן הגאון הגדול רבי מאיר שפירא זצ"ל המפורסם לכל בגדלותיו ועם כל זה היה חבר ה'סיים' הפולני, אף שבדאי היו שם פוקרים ואפיקורסים ורשעים גמורים, ומשם פעל לטובת בני ישראל. וכאמור כן הוא גם דעת רובא דרובא מגדולי הדור גם בזמנים אלו.

וממילא מוטל עלינו החובה לבוא לעזרת ה' בגבורים ולא להשתמט בטענות שונות, וכמו שהבאנו מדברי חז"ל הקדושים שמי שיעשה זאת יבורך בכל הברכות ומי שחלילה להיפך משתמט בטענת שלום עלי נפשי, כבר הזכרנו מה שמבואר עליו בחז"ל ואין רצוני להזכיר זאת שנית.

ה

והנה יש מתחכמים בדעתם הנמנעים לבוא לעזרת ה' בגבורים בטענות שונות ומשונות. יש אומרים וכי מה יועיל ומה יוסיף בדיוק הקול שלי, ומה יקרה אם אני אמנע ולא אצביע.

אך כפי שהקדמנו בראש דברינו, בכל מצב ועניין יש לנו להביט בתורה הקדושה לדעת המעשה והחובה אשר מוטל עלינו בעת כזאת. וגם בזה הורונו חז"ל דברים מפורשים, במסכת קידושין (מ ע"ב) נאמר: 'תנו רבנן, לעולם יראה אדם עצמו, כאלו חציו חייב וחציו זכאי, עשה מצוה אחת - אשרי, שהכריע עצמו לכף זכות. עבר עברה אחת - אוי לו, שהכריע את עצמו לכף חובה, שנאמר, (קהלת ט) 'וחוטא אחד יאבד טובה הרבה', בשביל חטא יחידי שחטא, אבד ממנו טובות הרבה. רבי אלעזר ברבי שמעון אומר, לפי שהעולם נדון אחר

משתתף בהצבעה בבחירות

גליון מיוחד במלאות השלושים להסתלקותו של כ"ק מרן אדמו"ר מביא"א זי"ע • סיון תשפ"ד • המבשר ה

בְּשִׁרְתִּי צִדֵּק בְּקִדְהָא רַב

פנינים יקרים ונבחרים משולבים באורחות חיים הלכה למעשה
מלוקטים מתוך שיחת קדשו הבהירה והמיוחדת לחברי מערכת 'המבשר תורני'
לקראת חג הפסח תשע"ה

השתתפו בשיח המרום:

הרה"ג ר' ישראל שטיינמן שליט"א - ר"מ בישיבת ויז'ניץ אלעד
הרה"ג ר' דוד משה הרשקוביץ שליט"א - ר"מ בישיבת קרעטשניף רחובות
הרב אלחנן קלאר שליט"א - עורך 'המבשר תורני'
הרב יעקב הייזלר שליט"א - מסופרי 'המבשר תורני'

חייבים להראות ולהעניק ולגדל את צאצאיהם היקרים להם מכול.

"לכן דגש גדול מוטל עלינו להניח על כך, שבנינו ירגישו באמת את נועם ומתיקות החינוך, שיראו שהוריהם על אף כל הטרדות והקשיים הנפלים על כתפיהם מאירים פנים אליהם בסבלנות יתירה. לדעתי, זוהי הדוגמה האישית הטובה והחזקה ביותר של ההורים והמחנכים, ובדרך של חינוך כזה הבן גודל בשובה ונחת וקונה בנפשו את המושגים והדרכים אותם חפץ אביו להשריש בו, כאשר בהמשך חייו יראה את התוצאות החיוביות בחוש.

"בנוסף לכך, גם במקרה שצריך וחייבים להעיר לתלמיד, הרי שצורת התוכחה להסיר אותו מדרכיו הלא-טובים, צריכה להיות אך ורק בדרך החיובית וחלילה לנו לעשות להיפך אשר אחריתה מי ישרונו, ה' ירחם. הדרך הנכונה והרצויה שלא לומר לילד ולבחור שכך אין צריך להתנהג ולא טוב מה שהוא עשה וכו', אלא עלינו להדגיש בפניו בעיקר את מעלותיו הגבוהות, בהיותו איש שנשמה גבוהה שוכנת בקרבו וכי עדיו לגדולות בכרם בית ה', כאשר כולם כאחד מצפים ומייחלים לראותו עולה ומתעלה בשיא גדולותו ותפארתו, וכי עדיו לגדולות בישראל ואין מתאים לרמתו ולהצלחתו העתידיים ללכת בדרך אחרת.

"דברים מעין אלו נופלים על אוזן קשבת וחודרים היטב פנימה ללב הילד וכך בדרך החיובית יוכל לעשות את השנינו המיוחל בילד. אולם אם נוכיח אותו בתקיפות ובכעס, למרות שבעבר כן הוכיחו בדרך דומה לזו, אולם כהיום הדברים יעשו עליו רושם הפוך, רושם של דחיית הדברים וללא שום תועלת ח"ו, כי זאת צריכים אנו לדעת בבירור, ששתי אבני מכשולים עצומים עומדים בפני כל צעירי הצאן המתחילים לעבוד את ה', לא רק להם אבל אצלם בעיקר, ואילו הן: הראשונה היא הייאוש, כי כאשר יהיה התלמיד בייאוש הרי הוא כבר לא יכנס לעבודה בחשקות ובשמחה, ואז הנה היצר כבר יצליח להכניעו לפניו לאורך ימיו ושנותיו. אנו חייבים למנוע זאת ממנו, שח"ו לא ייפול לייאוש בשום פנים ואופן, אלא מוטל עלינו לראות שהילד יהיה בהתחזקות תמידית בשמחה ואושר לאין קץ על שזכה להיות עבד בבית אלוקים".

חלוקת הרמות בשיבות

דברי קודשו של כ"ק מרן אדמו"ר זצוק"ל המשיכו להאיר, כאשר לשאלתנו התייחס לבניין צורת סדרי הישיבה בכללותם ובפרטות לגבי כל בחור בפני עצמו. שאלת המחנכים כפי שהציגם הרה"ג ר' ישראל שטיינמן שליט"א: **כיצד צריך להעמיד את רמת הישיבה כשישנן רמות שנות של כישרונות וחסון נפשי שונה בין תלמיד לתלמיד? הרי מצד אחד חובתנו**

ארחות חיים. רבינו בשיחה להמבשר

זמן ארוך מאוד, לאחר שיצא העשיר נכנס אליו עני מרוד ושהה אצלו דקות מספר וכבר יצא את החדר. לאחר מכן שאלו את הרבי הכיצד נשא פנים לעשיר כל כך, ענה הרבי ר' משה לייב זי"ע: "האמת ששניהם באו אלי לאותו עניין, לתנות את הכאב אשר על לבבם, אולם החילוק ביניהם היה שהעשיר מחמת היותו נחשב לעשיר קשה לו הדבר לפתוח בסיפור הצרות שיש לו, לכן הייתי צריך ללכת עמו סחור סחור עד שפתח את סגור לבו ותינה את צרותיו הרבים, אולם העני שמבין היטב את מצבו, תיכף כאשר נכנס אלי כבר פתח את סיפור צרותיו וקשייו הרבים העוברים עליו תמידין כסדרן וממילא לא הייתי צריך להאריך עמו כ"כ בדברים ארוכים".

להאיר פנים בסבלנות

"האמת היא", אמר לנו כ"ק מרן אדמו"ר זצוק"ל בנעימת שיחת קדשו: "בדורנו אנו הדברים הרי מכפילים את עצמם לאין ערוך, כאשר הדעת איננה נוחה ואין נותנת מרגוע לבני האדם בכל תחומי חייהם ובפרט בקושי הפרנסה, וכן במקביל מכל אפשרויות התקשורת העומדות לרשותנו, דבר שלא היה בעבר הקרוב וכל שכן לא בעבר הרחוק כלל וכלל, כאשר לכל אחד ואחד מעמנו יש כהיום מכשיר טלפון צמוד דבר שאין נותן מנוח ומרגוע נפשי לאדם, ובבחינת 'יומם ולילה לא ישבותו' מכל טרדות העולות לו בעקבות כך, והדבר גורם שבלבול הדעת הזה מונע ממנו את הארת הפנים והמרגוע שהורים

פתח הגיליון המיוחד שהוכן בידי צוות סופרי 'המבשר תורני' לזכרו הטהור והבלתי-נשכח של עטרת תפארת ישראל, כ"ק מרן אדמו"ר בעל 'מבשר טוב' זצוק"ל מביאלא, דבר בעתו מה טוב להביא כאן פנינים נבחרים מתוך שיחת קדשו המיוחדת שמסר לחברי המערכת לקראת חג הפסח תשע"ה, מהם אורחות חיים והליכות עולם בכל פרט ותחום מהליכות החיים היהודיים, למען נדע את הדרך אשר נלך בה ואת המעשה אשר נעשה. יצוין כי בגיליון התורני של פ' אמור העל"ט, הבאנו ככלות ה'שבעה' להסתלקות רבנו זצוק"ל, מקצת מן המקצת מתוך אותה שיחת קודש בהירה ונפלאה, אך עתה במוסף מיוחד זה אנו מביאים את הדברים במלואם, לעוררם בזכרון חדש ולמען יעמדו ימים רבים.

דרכי נועם ונתיבות שלום

במהלך השיחה התעכב כ"ק מרן אדמו"ר זצוק"ל ארוכות בדברות קודשו על החובה והזכות לחנך את הבנים ולהתנהג עם בני הבית בטוב ובנעימים, כי בדורנו דור חלש ויתום אין השעה ראויה להתנהג בקפדנות ובהטלת אימה ויראה שאינם מועילים מאומה. וכה היו דבריו הברורים והנחרצים:

"עלינו להדגיש תמידין כסדרן בהדגשה יתרה שלא יקפיד אדם קפידה יתירה בתוך ביתו, כי בכל הדורות כולם ידענו כי לא קלים היו חיי העולם הזה, צרות רבות ורעות היו מנת חלקם ונחלתם בכל התקופות של אנשי העולם, טרדות של פרנסה וחרדת קיום מגזרות ושמדות אשר בלבלו את דעת בני האדם בעולם הזה, ועל כן מוטל עלינו בכל מאודנו להיזהר בשמירה יתירה ומעולה לא להקפיד ח"ו, אלא הגישה צריכה להיות רק בדרכי נועם ובאהבה אין קץ החודרים ומועילים יותר מכול בנפש ילדינו וצאצאיו.

"מי שמכיר במקצת את התחלואות והצרות הרבים הפוקדים את בני דורנו, יודע היטב כי הטרדות והלחץ שאנשים עוברים בחייהם אינם נחלת העניים ואלו המתקשים בפרנסתם גרידא, אלא גם אותם אנשים הנראים כלפי חוץ כעשירים ולכאורה נראים הדברים שהכול הולך להם למישרים וחייהם המה על מי מנוחות, הרי שרבים הם המקרים שאנו שומעים תמידין כסדרן ה' ירחם אודותם שאין להם מנוחה מקשיים שונים המשתרגים עליהם, אלא שפשוט מחמת עשירותם ונכבדותם אינם מסוגלים להראות זאת כלפי חוץ ובבית פנימה הרי הם לא רגועים ואף כועסים והדברים משפיעים היטב על חינוך צאצאיהם.

"ידוע המעשה מהרה"ק רבי משה לייב מסאסוב זי"ע, שקיבל את הקהל שצבא על דלתותיו לעצה ולברכה. והנה באמצע שקיבל את הציבור, נכנס אליו איזה עשיר גדול והלה ישב אצלו

מבשר טוב לעמו. רבינו בשיח קודש ל"המבשר תורני

אם לא נכביד עליהם ביותר בבת אחת לדרוש מהם דברים שלמעלה מכוחותיהם, כך הם יצליחו ביותר ואף לאורך ימיהם ושנותיהם. אולם אם נדרוש מהם דברים שלמעלה מכוחותיהם, עלול הדבר רק להזיק ח"ו להתקדמותם ולבריאות נפשם הצעירה".

הוסיף והדגיש כ"ק מרן אדמו"ר זצוק"ל יסוד חשוב וברור מאד:

"כמובן, שבד בבד על המחנך והר"מ מוטל לראות לשוחח בלימוד באופן פרטי עם אותם תלמידים בעלי הכשרונות הברוכים, שלא בזמן השיעור הקבוע, כפי רמתם הגבוהה כפי הנראה לו שיוכל לקדם בעומק העיון וההבנה לפי דרגתם המיוחדת, כך יוכל הוא להעלותם בדרכם על דרך המלך כפי רמתם הגבוהה, וברבות הימים בעזה"י יגדלו לתלמידי חכמים ומרביצי תורה ובדור הבא כבר נוכל ליהנות מכוחם בתורה כפי ערך ההשקעה שהשקיעו בהם רבותיהם".

לימוד בגמרות מבוארות

הרב יעקב היילר שליט"א: לאור הדברים שנאמרו מפי הקודש, ברצוננו לדעת איך צריכה להיות ההתייחסות ללימוד בגמרות המבוארות והקלות שיצאו לאור בשנים האחרונות אשר בהם יוכלו התלמידים ללמוד בקלות ובחשק יותר; האם ניתן להרשות להם או אפילו לעודדם, או שמא מוטל עלינו למנוע מהבחורים בשיבה את הדבר בטענת חסרון בעמל התורה והבנתה הנצרך בפרט

הצלחתם היא כאשר יאמנו את גופם מדי יום ביומו באימונים המחזקים את השרירים, ועל ידי זה הם מוסיפים גבורה על גבורתם, אך זה ברור שאם בבת אחת יעמיסו על גופם את המשקולות הכבדות

"... דגש גדול מוטל עלינו להניח על כך, שבנינו ירגישו באמת את נועם ומתיקות החינוך, שיראו שהוריהם על אף כל הטרדות והקשיים הנופלים על כתפיהם מאירים פנים אליהם בסבלנות יתירה..."

ביותר ואת האימונים הקשים הגבוהים מכוח השגתם ודאי שלא די שלא יהיו גיבורים ורבי כוח אלא עוד ח"ו יהרסו את כוח גופם ויכשלו כישלון חרוץ בניסיונות ממין אלו.

"כן הדבר גם אצל התלמידים, עצם מה שהם כביכול מאמנים את כוח נפשם רוחם ונשמתם כל ימי חייהם בשיבה הרי הם מחזקים את התקשרותם בה', הם חיים לפי הדרך הטהורה המסורה לנו מדור דור והם מחסנים את עצמם בזה בקביעות. ולכן רק

להעלות ולהעפיל גבוה עם הבחורים העמלים בתורה ובעלי הכשרונות הברוכים, אולם מאידך גיסא הרי מוטל עלינו לדאוג ביותר לאותם בחורים הפחות-חזקים בכישרון ובהתמדה, שלא ייפלו ברוחם כאשר הר"מ יתמקד עם רמתם של המצוינים בשיעור, א"כ עלינו לדעת מה היא הדרך הרצויה והישרה בדבר?

עוד שאל הגר"י שטיינמץ שליט"א: כן ברצוננו לדעת במקביל, האם לתלמיד מסוים שקשה לו לימוד העיון בסדרי הישיבה ורוצה להתמקד בעיקר בלימוד הבקאות האם עלינו לאשר לו זאת, דבר שיכול להועיל לאותו תלמיד אולם הרי זה יכול להזיק לבחורים טובים שירגישו שאין הם צריכים להתאמץ מדאי בסדר לימוד העיון, היות ויאפשרו להם ללמוד בקיאות?

על כך נענה והשיב כ"ק מרן אדמו"ר זצוק"ל במתק שפתיים ובהרחבה יתירה:

"על המחנכים ומרביצי התורה מוטל לדעת שעיקר בניין הישיבה וצורתה צריכה ומוכרחת להיות בחינוך התלמידים בסדרי הישיבה הקבועים בלימוד ש"ס בחלק העיון והבקאות כאחד, כשאין בשום אופן לשנות ולהקל לחלק מן התלמידים את הלימוד בעיון בטענה שאין הם מסוגלים לכך, ולרבות בלימוד דברים שונים וקלים או לימוד בקיאות בלבד שתועיל להם יותר. בניין הישיבה בצורתו הוא חשוב ביותר וכל שינוי בזה יעשה רפיון בכלל התלמידים ואסור לנו להרשות זאת.

"עם זאת, רמת הלימודים צריכה אף היא להתחשב בכל הרמות. דהיינו שבשיעורים הנמסרים ובתביעות הכלליות ברמת הידיעות וההישגים צריכים ללכת בדרך האמצע, דהיינו לפי רמת הבינונים אשר יכולים לעמוד ברמה זו, אולם מאידך צריך להכיר בכשרונות הנעלים והמיוחדים יותר ולתבוע מהם בהחלט דברים גבוהים ועמוקים יותר בהשגות גבוהות יותר, בכדי שבבוא היום יגדלו לתלמידי חכמים וגדולי תורה, אולם הרמה הכללית צריכה להיות שווה לכל נפש.

"הדברים נכונים וברורים למרות שעל פניו נראה כי כאשר לא נתבע את מלוא הרמה הגבוהה ביותר מן התלמידים ועל פניו נראה כי מקלים עליהם קצת, אין חשש שלא יהיו די מחוסנים לקראת החיים הבאים לאחר שנות חיי הישיבה, כי עצם החיים במסגרת הישיבה במשך כל שנות הבחורות מקנה לבחור את ההרגל לחיי תורה ועבודת ה' בעומק לבבו ונפשו.

"הדברים דומים לאותם המבקשים לחזק את שרירי גופם להוסיף גבורה על גבורתם, עיקר

דרכיה דרכי נועם. רבינו משמיע מדברות קדשו לעסקני אגודת ישראל

גליון מיוחד במלאות השלושים להסתלקותו של כ"ק מרן אדמו"ר מביאלא זי"ע • סיון תשפ"ד • המבשר ז

שיח יקרות
למערכת
"המבשר"

ה'נסיעות' לשבתות וה'קעמפים'

הרב אלחנן קלאר שליט"א עורך 'המבשר תורני': **לאור הדברים האמורים ששמענו עתה, האם ה'נסיעות' הנערכות בישיבות הק' לשבתות וה'קעמפים' גם בכלל העידוד והפרסים שניתן לעשות בהיכלי הישיבות הק'?**

כ"ק מרן אדמו"ר זצוק"ל: "אכן, בנוסף וביחס לטיולים ו'נסיעות' המונהגות בישיבה מעת לעת, הדברים חיוביים ביותר, כי מכיוון שצורך הנפש הוא לטייל ולשנות אוויר ואווירה מפעם לפעם ומעת לעת, ולא רק עבור החלשים אלא לכל אחד ואחד גם למצטיינים ביותר הדבר מועיל וחשוב מעת לעת, ונכון הדבר שיעשו את הדברים ברוח הישיבה וביוזמתה, וכמובן רק במקומות כשרים על טהרת הקודש, בכלל ובפרט כשזה בא בעניין של הצטיינות והערכה לעמלי תורה, שהדבר מקבל צורה של תורה ורצינות של עבודת ה'.

"מה שאין כן אם לא יתארגנו לכך מצד ההנהלה, יש צד גדול שיעשו את הדברים ללא השגחה רוחנית ראויה כל כך והדבר עלול להביא למכשולות ולפרצות חמורות ח"ו. וכמובן שכל זאת צריך לראות לעשות זאת במידה ובמשורה ובמשקל הראוי כפי הבנת ראשי הישיבה וההנהלה הרוחנית שבכל ישיבה עליהם ניתן וראוי לסמוך בדבר.

נושא דגל התורה. רבינו נושא דברים בכינוס' דגל ירושלים'

בשנים הראשונות של צמיחת הבחור, כאשר עליו להתאמץ ולפתח את כישרונותיו ודרכי חשיבתו בלימוד?

כ"ק מרן אדמו"ר זצוק"ל השיב נכוחה בדבר חשוב ויסודי זה: "אכן, לדעתי ניתן להרשות לתלמידים החפצים להוסיף וללמוד לימודים שמעבר לסדרי הישיבה הקבועים והם חפצים להיעזר בלימוד בגמרות המבוארות המצויות עתה לרוב, בכדי להרבות את חשקם ולתת להם תחושת הצלחה והתקדמות בידיעת התורה.

"אולם הדבר ברור שזה רק בלימודים אחרים שלא מסדרי הישיבה, כאשר אין מצוי אצל הבחור רב ומלמד אחראי שיוכל להסביר לו את הדברים כהווייתן, אולם כאשר הוא בין כתלי וסדרי הישיבה והוא לומד ומשנן את הלימוד שנלמד בישיבה, אז אין להרשות ללמוד בגמרות מעין אל, מכיון שהלימוד בכוחות עצמו בעידוד וסיוע המחנך ומגיד השיעור הרי הוא בתוקף ומעלה גדולה וגבוהה יותר לאין ערוך מהלימוד בגמ' המבוארות והקלות.

הענקת פרסים לתלמידים

הרב דוד משה הרשקוביץ שליט"א הציג שאלה יסודית אשר רבים ממרביצי התורה והמחנכים מתחבטים בה רבות: **הנה, הצורך לעודד את התלמידים ולכבדם על הישגיהם הטובים, הרי נעוצות בשתי בעיות שהן כאבן נגף בפני המחנכים ומנהלי הישיבה.**

(א) הרי הגאווה היא אחד מן הדברים שהם הורסים את חיי התלמיד, ובוזה שנכבד את התלמיד ונעניק לו פרס הצטיינות הרי יש חשש שיבוא לגבוהת הלב, ונמצא שרק קלקלנו ח"ו; (ב) הרי בעת שנעודד ונכבד את המצטיין, החלש והנכשל שלא זכה לכלים חזקים עלול להישבר וליפול ברוחו, ואנו מבקשים לשמוע דעת תורה בעניין?

כ"ק מרן אדמו"ר זצוק"ל השיב בנחרצות ובקביעה ברורה: "יש להעמיד את חשיבות הדבר, כי אכן צריך לעורר את התחרות ועניין של הצטיינות בין התלמידים. הישיבה מאופן טבעה יש בה רמות שונות, זהו דבר שאי אפשר לשנותו, כי הרי כשם שאין פרצופיהם שווים כך אין דעותיהם שוות, ולכן צריך להבין שזהו המצב ולנהל את הישיבה בדרך זו שהזכרנו לעיל

בדרך שביל האמצע כשבאופן פרטי מוסיפים למצטיין ומקלים באופן אישי לחלשים יותר.

"אין מקום להפריד בין התלמידים השונים זולת כשיש בעיה שכלית וחסרון בדעת של התלמיד שזהו דבר חריג שצריך באמת מסגרת אחרת. ואולם מחמת זה אין עלינו למנוע מן התחרות והדגשת המצטיינים, שדבר זה הוא חיובי להצלחת הבחורים בישיבה כאשר הדבר גורר תחרות חיובית והוא בבחינת 'קנאת סופרים תרבה חכמה' בין הבחורים וכך יעפילו מעלה מעלה בידיעת והבנת התורה כראוי, אולם אם לא תהיה שום תחרות עלול לקרות שרבים מהבחורים יחלשו בדרכם חלילה ולא יגדלו מספיק בתורה".

כ"ק מרן אדמו"ר זצוק"ל המשיך והדגים את הדברים לתחרות חיובית:

"בדרך משל ניתן להשאל את הרעיון הכללי בצורך החיוני בלעורר את החשק והרצון על ידי ציון לשבח ולתגמל את המצטיינים, 'להבדיל' בין התקופות ששלט ה'קומוניזם' בעולם, לבין התקופה שבו שלט ה'קפיטליזם'. הרעיון הקומוניסטי היה לכאורה רעיון חזק מאוד שלכאורה נתן תקווה להמון העם שהנה אין יותר מעמדות של עשירים ועניים בין העם, כולם עובדים עבור הממשלה והיא מחלקת את ההכנסות שווה

"...צריכים אנו להגיע אל לבו של התלמיד שכביכול נראה כנכשל בכל התחומים שהוא לא הצליח להצטיין בהם, להוכיח לו מכל מיני מעשיות מצדיקים גדולים מדורות שעברו כי אין יכולים לדעת עתידו של אף אחד, ישנם בעלי כשרונות מובהקים שלבסוף לא הצליחו כ"ב, ומאידך בעמל ועקשנות ומבלי ליפול ברוחו הגיעו רחוק...

בשווה. הרעיון בעיקרו נכון, יש בו תועלת להקטין את התחרות והקנאה והשנאה שבין האוכלוסיות השונות אך תוצאותיו היו איומות ונוראות בהתדרדרות כל הכלכלה וכל חיי המדינה לשאול תחתית.

"לעומתה השיטה הקפיטליסטית, למרות שעיקרה הוא תחרות ושאיפה שעל כל אחד להצליח ולהתעשר, עם כל החסרונות שישנן בעניינם ויש שאינם מסוגלים להצטרף למרוץ לעשירות, עדיין המצב הוא שבהתנהלות נכונה הדבר מצליח להוכיח את פריחת הכלכלה ורווחת התושבים.

"הארכנו בזה מעט, כי הדבר שייך גם לבניין חיי הישיבה. אם ניתן לכל אחד מתלמידי הישיבה את היחס השווה, ולא נעודד הצטיינות וניצחון, הרי שהרמה הכללית תרד מטה מטה, כשהמצטיינים לא יצטיינו והחלשים יותר אף הם לא יקבלו את אשר יכולים לקבל כי הרי אין להם למה לשאוף. רק כאשר ניצור רמות שונות של הצטיינות ונעודד תלמידים להגיע להצטיינות, בזה נעורר עניין של רצון להוכיח את עצמו כי הוא שייך לזה והישיבה מקבלת חיות מחודשת ורמת הלמידה עולה פלאים על ידי כך".

לעודד תלמידים חלשים

הרה"ג ר' ישראל שטיינמץ שליט"א: **ומה עם מידת הגאווה של המצטיינים המעפילים תמיד לנקודות גבוהות ואף מקבלים מתנות ופרסים יקרי ערך על כך לעין כול במעמדים מפוארים ונכבדים?**

תשובת כ"ק מרן אדמו"ר זצוק"ל: "יש לקבוע באופן הברור ביותר כי אין לחשוש מן הגאווה מחד ומן השיברון לב של החלשים יותר. כי כאשר נצליח להעביר את הדבר באופן הנכון ביותר לתלמיד המצטיין שהוא באמת מצטיין בדבר זה, והוא יבין בדעתו כי באמת הוא הצטיין בדבר זה אך הדרך לשלמות עוד רחוקה ממנו, וככל שהתלמיד יעיין יותר וילמד היטב כך דעתו תתרחב ויבין את זאת הדק היטב ואין חשש שיבוא לידי גאווה ח"ו.

"מי לנו גדול ממשה רבנו ע"ה אדון הנביאים אשר הגיע לדרגה של נבואה באספקלריא המאירה ופה אל פה אדבר בו ומראה ולא בחידות, וזה לא מנע ממנו להגיע לדרגה הגבוהה ביותר בענווה שהוא עניו מכל האדם אשר על פני האדמה".

הוסיף כ"ק מרן אדמו"ר זצוק"ל ואמר: "מבואר בספה"ק שהדרך שהגיע משה רבנו לדרגה גבוהה כל כך בענווה היתה באופן שהבין באמת בדעתו שאם אדם אחר היה זוכה לדבר פה אל פה עם השי"ת, היה מגיע למדרגות גבוהות ונשגבות ממנו, ולכן אין לו במה להתגאות. ולכן אין להימנע מלשבח ולציין תלמיד לשבח מחמת עבודת הענווה שנחשוש שלא יגיע אליה. "מאידך אין לנו לחשוש אף משרון הלב של התלמיד שלא הצטיין בכישרונותיו ולא הגיע להצטיינות, כי כנ"ל אי אפשר שכולם ישיגו את אותה השגה, וזה ברור, אולם צריכים אנו להגיע אל לבו של התלמיד שכביכול נראה כנכשל בכל התחומים שהוא לא הצליח להצטיין בהם, להוכיח לו מכל מיני מעשיות מצדיקים גדולים מדורות שעברו כי אין יכולים לדעת עתידו של אף אחד, ישנם בעלי כישרונות מובהקים שלבסוף לא הצליחו כ"ב, ומאידך בעמל ועקשנות ומבלי ליפול ברוחו הגיעו רחוק.

"כך מסופר על הרבה מגדולי ישראל שהגיעו למעלות נשגבות למרות כישרונותיהם החלשים, כפי שידוע על הגאון מהר"ם שיק זצוק"ל שבתחילת דרכו היו לו כישרונות חלשים, אולם הוא התאמץ ולא הרפה בכל כוחו ונפשו עד שעלה והתעלה להיות לאחד מגדולי הדורות.

"בדומה לזה, מסופר על הגאון הנצי"ב זצוק"ל שהיו לו בילדותו כישרונות חלשים ביותר, עד כדי כך שמלמדיו לא רצו כבר להחזיקו יותר בכיתה, לאחר התייעצות החליטו הוריו מתוך צער עמוק וייאוש מבנם הצעיר להוציאו לעבודה וכך לפחות יפרנס ויועיל במקצת לכלכלת ביתם, אולם הנצי"ב בעזו רוחו התעקש ביותר ומתוך בכיות גדולות ביקש מהוריו בתחנונים שיביאו לו הזדמנות נוספת לנסות בכל זאת אולי יוכל להצליח עדיין בלימודיו בכיתה.

"הוריו ומחנכיו נעתרו להפצרותיו הרבות, וכך בעקשנות גדולה החל אט אט לעלות על דרך המלך כאשר יומם ולילה לא הרפה בהתמדתו הגדולה בלימודיו לפליאת כל מלמדיו, עד שעלה ונתעלה וגדל אחד מגדולי הדורות המובהקים, כאשר

ח תתבשר • גליון מיוחד במלאות השלושים להסתלקותו של כ"ק מרן אדמו"ר מביאלא זי"ע • סיון תשפ"ד

שיח יקרות למערכת "המבשר"

שיח קודש. רבינו בדברי הדרכה למערכת "המבשר"

רבים ולא להתפלל בקבוצה קטנה, אולם כאשר נוח לאדם יותר להתפלל בקבוצה הקטנה יותר מחמת שבתוכם הוא מרגיש הארה גדולה יותר וחשק גדול יותר להתפלל ולקבל חיזוק בעבודת ה', הרי שאין בזה כל חשש של ביטול ברוב עם הדרת מלך. "אכן זו הייתה הנהגת הבעש"ט הק' ותלמידיו לדורותיהם שפתחו 'שטיבלעך' עבור התלמידים המקושרים אליהם והלכו לפי ההנהגות שקבלו מהם, ואף התפללו לפי הנוסח וההנהגה שנהג רבם, וזה היה מקום לחיזוק ולהתקשרות אמיתית לכל אחד ואחד מהם שהרגיש שהוא שייך לאותה קבוצה החפצה בדבר אחד בלבד, לעשות רצון קונה וחפץ צורה בשלמות, וכל אחד הרגיש כי הוא חוליה בלתי ניתנת להפרדה מתוך החבריא קדישא.

"ולכן דבר זה צריך וראוי לעודד ולחזק, וגם כאן צריך להדגיש ולציין כי ח"ו לבוא על ידי זה לידי מחלוקת והרגשה כי חלק מן התלמידים נשארו ללא קבוצה מסוימת, כי גם לאחרים ניתן לעשות קבוצה אחרת ולא להימנע מלתת לתלמידי הישיבה את ההזדמנות לקבל עוד חיזוק ועוד הדרכה לעלות מעלה מעלה במעלות העבודה הטהורה. ולכן **עצם ההתאספות והישיבה יחדיו צעירי הצאן המבקשים להתחזק יחדיו הרי הוא דבר נעלה שהיה מאבני היסוד של תורת החסידות לדורותיה כאשר ראינו עד הנה.** "מלבד זאת, הרי ההתאגדות ב'חבורה' רצויה היא הן מבחינה רוחנית כאשר בכל שאלה רוחנית שיש לבחור יוכל לשאול את ראש החבורה ולהיוועץ עמו וכך יקבל הדרכה ברורה במשעולי החיים וכך לא ייפול בדרכו הטובה. דבר נוסף: ההתאגדות בחבורה גם מועילה לבחור לדעת שאף פעם הוא אינו לבד ויש לו תמיכה גשמית מלבד התמיכה הרוחנית, כאשר יש לו ממי לבקש עזרה והוא לא שרוי לבדו, דבר המשליך באופן ישירות גם על הרוחניות של הבחור בידוע שיש לו תמיכה בחייו". ולשאלה שהוצגה על ידי המשתתפים: **מה הם הדברים שראויים להתעסק בהן בעת האסיפה? השיב כ"ק מרן אדמו"ר זצוק"ל בבהירות: "מידות וקדושה - 'אפגעהיטנקייט'. אלו ב' הנושאים שצריכים להחדיר בצעירי הצאן באלו הזמנים המיוחדים שמקדישים עבור חלק העבודה. להמשיך ולעודד את המתאספים לחיזוק בעבודה ללא התרשלות וללא נפילה ח"ו לייאוש בידוע את מצבו האמיתי, אלא להדגיש בפניהם את הקדושה והסייעתא דשמיא שהקב"ה משפיע לכל מי שמבקש ללכת אחריו ולדבקה בו ית"ש".**

רבים וטובים ובהם ת"ח וגדולי תורה מובהקים נהנים כהיום מאור תורתו הבהירה הן בש"ס והן בלימוד האגדות.

"והנה פשוט וברור כי הדברים נוסכים חיזוק ועידוד רב לכל בחור ובחור בכל מצב בו הוא שרוי, אשר בכוחו להגיע ולהעפיל ולגדול לת"ח מובהק עם התאמצות מסוימת שאז יפתחו לו שערי סייעתא דשמיא ממרומים. כך מוטל על המחנך, לעשות כל שביכולתו ולדאוג שאף אלו התלמידים החלשים, לא יבואו לידי ייאוש חלילה, כי אם הם יתיאשו לא יהיה להם מעמד ואחיה להתעלות בתוה"ק".

החשיבות של כל אחד

מדגיש ואומר כ"ק מרן אדמו"ר זצוק"ל: "צריך לדעת שהייאוש שייך אך ורק לגויים, וכלל לא לבני ישראל, כפי שאמרנו חז"ל (ברכות י:). "אפילו חרב חדה מונחת על צווארו של אדם אל יתיאש עצמו מן הרחמים", וה'מנחת חינוך' מדקדק שרק אם הוא מונח על צווארו. אמנם יש לי ראיות לזה ואכמל"ב, אלא אף אם הוא מונח בצווארו ממש גם לא יתיאש האדם מן הרחמים, כי ייאוש אינו שייך כלל לכלל ישראל, וכל אחד יש לו אפשרות לצאת מכל מצב ולהתעלות בתורה וביר"ש. אם יש ילד שאומר אין לי כוחות וכי"ב זה ג"כ בכלל ייאוש, אבל יהודי באמת יכול להגיע לכל דבר, ואפי' אם חרב ברוחניות על צווארו אל יתיאש כלל.

"אולם, גם אם באופן סופי לא יגיעו התלמידים להצלחה גדולה הנראית לעיניים, צריכים אנו להעביר להם את האמת לאמיתה ללא כחל ושרק, שייתכן ובעולם העליון הם חשובים יותר מן המצטיינים בישיבה כעת, וכמאמר חז"ל (פסחים נ). שרב יוסף בנו של רבי יהושע בן לוי נחלה וכבר עלה לעולם העליון, ובשבו לבריאיותו שאלו אביו מה ראה למעלה, אמר לו ראיתי 'תחתונים למעלה ועליונים למטה'.

"הכוונה לענייננו, שלא כל מי שהיה נראה כאן כגבוה וכמוצלח הוא באמת נחשב למעלה כחשוב והוא הדין להיפך, כי ייתכן שעמלו וניסיונותיו הגדולים לעת עתה בישיבה חשובים לאין ערוך מן התוצאה הסופית שנראית לעין, ואף אמנם כאן בעולם הזה קשה לציין לפי עמל אלא ההצטיינות הנראית לעין היא הצטיינות של הישגים, אין למנוע מכך לעורר את התחרות והרוח החיה שבין התלמידים בת"א או בישיבה".

מעלת 'חבורות' הבחורים

דגש מיוחד הושם בשיחת קודש, נעלית ומרוממת זו על עניין ה'חבורות' והקבוצות שעושים לצעירי הצאן בהיכלי הישיבות הק' ובחצרות השונות כידוע, כפי שידוע שכ"ק מרן אדמו"ר זצוק"ל השקיע כוחות מרובים משך כל השנים להקים ולבסס חבורות לבחורים דחסידי ביאלא.

הרב דוד משה הרשקוביץ שליט"א הציג שאלתו: **לאור הדברים ששמענו עתה שעיקר לימוד הישיבה הוא לימוד הש"ס, כאשר נאספים עדרי הצאן לעשות 'חבורות' של עובדי ה' כנהוג**

בעיקר בקרב חסידים, האם יש בכלל מעלה בדבר, ואיזה תוכן רצוי והגון ליצוק לתוך אותן אסיפות נעלות?

"עצם החבורות הנעשות על ידי החצרות השונות, הוא דבר גדול ונשגב שערכו גדול עד למאוד", אמר לנו כ"ק מרן אדמו"ר זצוק"ל. "ידועים דברי הרידב"ז בתשובה (סימן תעב) שכתב שאע"פ שיש את המושג הנעלה של ברוב עם הדרת מלך ולכן צריך להתאסף בבית המדרש שיש שם מתפללים

דעת תורתו הברורה

כלפי הגישה החינוכית בדורנו זה:

"דור זה הרי דינו כבין המצרים וצריך להיזהר שלא להכות התלמידים כלל בדברים הקשים כגידים"

בהתייחסות לאופן ההתנהגות ולשינוי הגישה של הצוותות החינוכיים בישיבות הקדושות כלפי הבחורים בימינו, שח והדגיש כ"ק מרן אדמו"ר זצוק"ל את אשר על ליבו הטהור מתוך ניסיון רב שנים:

"על אף שנצרך לעיתים לנזוף ולהעיר לבחורים צעירים על התנהגותם, אבל גם זה צריך להיות באופן שמרומם את התלמיד, ולא להשפילו חלילה. אפשר לומר לו בנוסח זה: 'לא מתאימה לך התנהגות כזאת, הרי אחרים יכולים ללמוד ממך'... וכך, להוכיחו אבל בצורה עדינה, ולסיים בשבח: 'יהיה לך טוב אם תלמד, ואדרבה, בגלל שאתה כל-כך טוב וחשוב, אסור לך לעשות ולהתנהג כך'..." **"אנו אין לנו אלא דברי רבותינו אשר לאורם אנו הולכים, שכתבו בזה דברים מפורשים, שדרך החינוך מאז ימות רבנו אור שבעת הימים הבעש"ט הק' ותלמידיו זי"ע, הוא דווקא בנעימות ובריציז מתוך דברי אהבים, ולא חלילה מתוך קושי בייסור לב השומעים.** והנה, אף אם בדורות הקודמים היה ניתן לחנך כך, מכל מקום בדורנו לא זו הדרך, כי אם מחנכים בצורה כזו בדור זה יצא שכרו בהפסדו שאי אפשר לחנך כך היום כלל, לא לטפלי הצאן ולא לנערים, ואף לא כל אדם את עצמו. דרך החינוך היחידה בדורנו היא דווקא מתוך נעימות ובדברים רכים.

"אמרת' פעם, כי אצילי הדבר ברור שאם בדור כזה שיש בו בעלי תשובות לאלפים ורבבות, מהם אף כאלה שהיו שקועים עד צוואר בשאול תחתית, ועם כל זה יצאו משם ונהפכו להיות יהודים יראי שמים חרדים לדבר ד', אבל לעומת זה קיימת בדור הזה מציאות של בחורים שגדלו בבתים טובים והתחנכו בבתי חינוך של יראי ד' ובכל זאת הם מגיעים לקשים גדולים ברוחניות ובגשמיות, זה הוא מחמת שלא השכילו המחנכים שלהם לרוממם ולהחשיבם, להסביר להם את גודל מעלתם כמה נחת רוח מעלים הם להשי"ת במצוותיהם, כמה חפץ הוא בכל מעשה קטן שלהם ואין ייאוש כלל מאף יהודי. לכן צריך הרבה זהירות בעניין זה, לדעת כיצד לחנך ואיזוהי דרך ישרה שיבור לו האדם לחנך בדברים רכים וטובים.

"זאת תורת העולה מדברינו הלכה למעשה, שאין לחנך בדור זה אלא בנעימות ובדברים רכים. אם נפסק להלכה למעשה בשו"ע (או"ח סי' תקנ"א סי"ח) שבבין המצרים אין להכות התלמידים, דור זה הרי דינו כבין המצרים וצריך להיזהר שלא להכות התלמידים כלל, וגם לא להכותם בדברים קשים כגידים, אלא אדרבה למשוך אותם בדברים רכים ונעימים, ובכך יוכל להעלותם למסילה הרמה".

מבשר טוב משיע ישיעה

שיח יקרות בבית חדב"נ הגאון רבי אברהם יצחק ווייס שליט"א ראש כולל ביאלא
יחד עם בניו החשובים הרה"ג ר' דוד מאיר והרה"ג ר' יוסף ווייס שליט"א
הפותחים חרף היסטורי מתוך הקודש פנימה עם עדויות בלעדיות וזכרונות נפלאים

ברב שיח המיוחד בבית חדב"נ הגאון רבי אברהם יצחק ווייס שליט"א

תודש מלא כבר חלף ועבר ביעף. אכן היינו כחולמים והדבר נראה כבלתי ייאמן, אבל אנו עומדים בערבו של יום ה'שלושים' מהסתלקות האי רעיא מהימנא, מגדולי המנהיגים שעמדו לישראל בדורנו, עמוד האש אשר הלך לפני המחנה להאיר לילות כימים את עולמנו השפל באור תורתו ובזיו קדושתו, כ"ק מרן אדמו"ר בעל 'מבשר טוב' וצוק"ל מביאלא, שהסתלק מאיתנו לדאבון לב ולמגינת נפש ביום המר והנמהר, יום ששי ב' אייר תשפ"ד. ויבכו אותו כל עדת בית ישראל כי ניטלה מהם דמות מופת יחידה תמה וגניקה, שהיתה שייכת במקורה לדורות קדומים ביותר, וניתנה במתנה מן השמים לשמש עבור דור עני זה לאספקלריה המאירה ולאורים ותומים בכל הדבר הקשה של הכלל והפרט, לשמו ולזכרו תאוות כל נפשות חסידי ומעריציו, הממאנים להינחם אחרי רועם הנאמן שהנהיג את עדת חבלו למעלה מ-40 שנה, כרחם אב על בנים וכאשר יישא האומן את היונק.

הזמן כמו עצר מלכת בסלון ביתו של חדב"נ הגאון רבי אברהם יצחק ווייס שליט"א ראש כולל ביאלא. החדר אפוף בערפילי זוך וטוהר שעה שאנו חוזרים יחד אתו ועם שני בניו החשובים והיקרים, האברכים המופלגים בתורה וביראה, הרה"ג ר' דוד מאיר ווייס שליט"א והרה"ג ר' יוסף ווייס שליט"א, לאותם ימי הוד בהם שהו בבית הגדול וזכו לגדול תחת כנפיו של ראש משפחתם הנעלה והמרום, שהרעיק עליהם טללי תחי, טיפחם וריבם במעלות התורה והיראה, כפי שקיבל וירש במסורת אבות למעלה בקודש.

שעה ארוכה ישבנו והעלינו בזיכרון קדוש אלומות אור מזוהרי חייו הטהורים. קשה לתאר במילים יבשות את האווירה הנעלה שהייתה מנת חלקנו באותה שעה, עת בשבתם יחד סביב השולחן, נזכר כל אחד באפיונות מיוחדות ובאנקדוטות מרתקות, מתקופת הזוהר בבית רבנו צוק"ל ומסעודות השבת המרוממות שנחרטו עמוק על לוח ליבם, כאשר בשבת אב ובנים גם יחד, חזרו לימים מקדם שחלפו ואינם, אך זאת נחמתם

בעוניים כי הזכרונות נותרו וייוותרו לנצח נצחים. מלכתחילה מיקדנו את תוכן השיחה הנרגשת והמיוחדת, לזכרונות הוד קדומים מה שראו עיניהם ומה ששמעו אוזניהם, בהיותם מבני המשפחה הקרובים לדמותו הנערצת והנקדשת של רבנו, כאשר מחמת קירבה זו זכו לראות הרבה יותר מאחרים, בפרט בחשיפת מחזות קודש מן הקודש פנימה

עם כ"ק מרן אדמו"ר הישיבות משה" מוויניץ וצוק"ל, נראה להבה"ח כ"ק האדמו"ר מוויניץ שליט"א

המובאים כאן עלי גיליון בפרסום ראשון, שבוודאי יציתו את רשפי הכיסופים בקרב המוני התלמידים והחסידים.

למוד עם חברותא

את השיחה המיוחדת פותח הגאון רבי אברהם יצחק ווייס שליט"א ראש כולל ביאלא, חתנא דבי נשיאה של רבנו צוק"ל: "פרקי הזכרונות שלי מתחילים בלוגאנו שבשווייץ, שם התגורר חותני צוק"ל בימים ההם זכיתי להיכנס לתוך ביתו, בשנת תש"מ. כידוע וכמפורסם, היה רבנו חטיבה אחת של תורה מאז עמדו על דעתו, כאשר עוד מתקופת לימודיו בישיבת פוניבז' העידו עליו כל מכיריו שהיה עושה לילותיו כימים בעסק התורה, בהתמדה רבה וביגיעה גדולה, בלי שיהיה לו שיג ושיח חיצוני עם אף אחד מלבד לימוד התורה.

"אחרי נישואיו בשנת תשי"ז בזוו"ר עם בת הגאון הצדיק רבי אברהם משה באב"ד צ"ל אב"ד סנדרלנד, התגורר בגייטסהד שבאנגליה והיה חבר מן המניין בכולל הרבנים המיוחד שהיה שם. היה זה הכולל החשוב ביותר בכל רחבי אירופה, שם למדו כל מי שהתעתד להיות רב בישראל ובפרט במדינות אירופה. כל מחזור של לימודי רבנות היה נמשך על פני שבע שנים, ורבנו למד שם בכולל יותר משני מחזורים כפולים של לימודים, עד שנת תשל"ט שאז נקרא לכהן ברבנות העיר לוגאנו, וההספד הראשון שלו בעיר היה על הרה"ק רבי יואל מסאטמאר זי"ע שהסתלק באותם ימים".

מתי אתם הגעתם ללוגאנו?

הגרא"י ווייס שליט"א: "החתונה שלי התקיימה בחודש שבט תש"מ בעיר לוגאנו והמשכתי להתגורר בעיר סמוך לחותני צוק"ל עד חג השבועות תש"מ, שאז חזרתי לגור בארה"ק. אי אפשר לשכוח את סדר יומו שם בלוגאנו שהיה עמוס וגדוש

מתוך הקודש פנימה עם עדויות בלעדיות וזכרונות נפלאים

בשמחת נישואי נכדו הרה"ג ר' דוד מאיר ווייס שליט"א

העדויות הנרגשות על ההנהגות המעניינות בסעודות השבת במחיצת הקודש:

לימוד ספרי חסידות וקריאת קטעים מתוך ספרו הק' של אביו הגדול כדי לקיים מצוות כיבוד אב

במהלך השיחה שאלנו את הנכדים החשובים: מן הסתם זכיתם להיות במחיצת קדשו יותר בשבתות ובסעודות, מה אפשר לשמוע על סדרו והתנהגותו באותם זמנים?

הרד"מ ווייס: "ביום שישי אחרי חצות היה הולך לבית הטבילה ונהג להחליף את כל המלבושים לכבוד שבת קודש, כולל ציצית מיוחדת וכיפה חדשה, באמרו שלכבוד שבת צריכים להחליף את כל המלבושים, גם נעליים. אגב, פעם ביום השבת אחרי התפילה ניגש אליו אחד עם טלית על כתפו ובירך 'גוט שבת', וזקני תמה ושאל: 'זכי אינך לובש שטריימל בשבת קודש?'... בכך ביקש להעיר לו שביום השבת גם יש ללבוש שטריימל, ולא כאלו הנוהגים להשאיר את השטריימל בבית וללבוש רק את הטלית.

"היו שנים שהקפיד שלא לקדש בליל שבת עד השעה שבע כמנהג צדיקים וחסידים, ואז היה לומד בחברותא עם בנו הגה"צ רבי דוד מאניש שליט"א רב בית החסידים ברח' האמרכלים. הלימוד הזה לא היה בדווקא עד השעה שבע, כי ברגע שהתיישב ללמוד כבר לא הביט על השעון מתי מגיעה השעה שבע, אלא כשסיים ללמוד התחיל את הסעודה.

"בשעת הסעודה היתה לו הנהגה מיוחדת ללמוד מתוך כמה ספרי חסידות, כפי הסדר המיוחד שקיבל מאביו הרה"ק בעל 'חלקת יהושע' זי"ע. היו אלו הספרים: בעל שם טוב, נועם אלימלך, ספרי בית ביאלא – 'תולדות אדם' ו'דברי בינה', וכן היה לומד קטעים ומקריא מתוך הספר הק' 'חלקת יהושע' על הפרשה, משום כיבוד אב, באמרו את דברי חז"ל (קידושין לא:): 'מכבדו בחיינו מכבדו במוותו'.

"הסעודה עצמה היתה נערכת באווירה רצינית מאוד, לא יכלו לדבר סתם כך זה עם זה, וגם אם משהו היה צריך לדבר עם זה היושב לצידו, היה עושה זאת בלחישת מחממת יראת הכבוד וחרדת הקודש שהייתה בחלל הסלון בשעת סעודת השבת".

הר"י ווייס: "הנהגה מעניינת נוספת שראוי לציין אותה היה נוהג זקני זצוק"ל, שמיד כשהביאו לפניו את צלחת הדגים היה טועם ממנה חתיכה קטנה, כדי שציבור הסועדים יוכלו גם הם להתחיל לאכול ולא יצטרכו להמתין עליו, ואז היה מעיין באותם 'חסידישע ספרים' שהוזכרו לעיל, ואחר-כך המשיך לאכול את הדגים כרגיל.

"אי אפשר לשכוח את אוירת הרוממות שהייתה בשעת הסעודה כפי שמספר אחי ר' דוד מאיר, וזכורני שהיה ממתינ לפני ברכת המזון ובודק כי אכן כולם כבר סיימו לאכול את המוגש לפנייהם, רק אז פנה לברך. בסעודת היום גם היה אותו סדר עם הלימוד הקבוע בספרי החסידות בשעת האכילה".

התפקיד של ההנהגה שהיה כרוך מצידו בהרבה מאד ויתורים ושיבוש סדר יומו מכאן ואילך.

"אחרי קבלת העטרה מידי החסידים חזר חותני זצוק"ל ללוגאנו והמשיך שם את סדר יומו כמעט כרגיל, באותה התמדה רצופה ובאותה יגיעת התורה, ללא שום שינוי. בשנים הראשונות היה מרבית השנה בלוגאנו ואכן היה זה קשה גם לו וגם לחסידים שהיו מקושרים אליו בלב ונפש מריחוק מקום ומקירוב לב. גם הוא עצמו הביע כמה פעמים את רגשותיו שלא קל לו להיות כל-כך רחוק מקהילתו הנאמנה בארה"ק, אבל מאידך היתה לו אחריות גדולה גם על הקהילה היהודית בלוגאנו, אותה חיבב בכל מאודו.

"בתחילה היה מגיע לארה"ק רק לראש השנה ומיד חוזר ללוגאנו, כן הגיע למחצית ימי החנוכה ולחג השבועות, אבל כל שאר ימות השנה והמועדים היה בלוגאנו, מלבד ישיבת בין הזמנים בחודש אב שהגיע במיוחד כדי להיות עם הבחורים ולמסור להם שיעורים. משנה לשנה התחיל רבנו

בלימוד התורה שעות ארוכות בלילה וביום בלי הפסקה.

"רבנו העדיף מאד תמיד ללמוד בחברותא כי ראה בכך סגולה מיוחדת להצלחה בלימוד, ולכן היה לומד אתי משך שעות רבות באותם חודשים ששהיתי לצידו אחרי החתונה, וזכורני שלמדנו אז הל' טהרה וכן הל' מקוואות.

"עד כדי הקפיד ללמוד עם חברותא בדרך כלל, עד שבפעמים שלא היתה לו חברותא עם מי ללמוד, היה לוקח אפילו ילדים מקומיים בלוגאנו או נכדים שהגיעו לשהות במחיצתו, והיה לומד איתם בחברותא בלי שום פחיתות כבוד. ואכן באחד מספריו כותב רבנו שצריכים ללמוד בחברותא כי יש בכך סגולה מיוחדת, ובשעת הצורך אפשר אפילו ללמוד עם ילדים קטנים, ובלבד שיהא הלימוד בחברותא".

הרה"ג ר' יוסף ווייס שליט"א: "בהקדמה לספר 'תורת רבי ירחמיאל מפשיסחה', כותב רבנו במעלת לימוד החברותא ומחדש שם רעיון נפלא, שהרי הבעש"ט הק' זי"ע אמר שאם עושים חסד עם יהודי, הרי אפילו הוא עושה זאת שלא לשמה אין זה מוזק, כי הרי מכל מקום עשה חסד עם יהודי וזה נחשב לשמה.

"על פי זה מחדש רבנו, שכשלומדים עם חברותא הרי יש תועלת לשני הלומדים וכל אחד עושה טובה לרעהו, נמצא שאם לומדים יחד יש כאן לימוד תורה לשמה, שהרי יש כאן תועלת שכל אחד נותן לשני על ידי הלימוד. והנה, למרות שאמרו חז"ל 'לעולם ילמד אדם שלא לשמה, שמתוך שלא לשמה בא לשמה', אבל עדיין אין זה דבר פשוט כל-כך ללמוד תורה שלא לשמה, ממילא יש כאן עצה מועילה ומיוחדת ללמוד בחברותא, וכך נמצאים שניהם לומדים תורה לשמה, כי הם מסייעים זה לזה בהבנה ובידיעה.

"אגב זאת אוסיף ואספר, אשר תחת אחד השיחים עת שוחחתי עם זקני זצוק"ל על הנושא של לימוד בחברותא, שח ואמר לי על אחד מגדולי הדור האחרון שהיה בימי והתפרסם למתמיד ושקדן עצום מאד, אבל ידוע היה שאינו לומד בחברותא אלא עוסק בתורה לעצמו יומם ולילה, ובזאת אמר לי עליו: 'דע לך שהנהגה זו ללמוד לבד לא נאמרה לכל אחד ואי אפשר ללמוד ממנו'..."

סדר היום ללא שינוי

איך היתה ניכרת בעיניכם קבלת עול ההנהגה בשנת תשמ"ב?

הגרא"י ווייס שליט"א: "אין ספק שהנהגת העדה היתה על חשבון חיי המשפחה, כי באמת השתנתה אישיותו לגמרי מן הקצה אל הקצה מאז התעטרותו בנזר תפארת ההנהגה, אבל את הכל הסכים להקריב מעצמו כדי שלא יימחה שם קדשה של בית ביאלא".

הרה"ג ר' דוד מאיר ווייס שליט"א: "דודנו, כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א, הזכיר זאת כבר בימי השבעה', שאפילו אצלנו כבני המשפחה היה משמש כרבי לכל דבר, זאת למרות שכמובן היה גם סבא שלנו ושהינו הרבה מאד במחיצת קדשו, אבל עם כל זאת האווירה המיוחדת והאטמוספירה המרוממת שהיו תמיד סביבות עוזו, השרו עלינו ידיעה תמידית שהוא רבי לכל דבר גם בהיותו סבא. קשה אמנם להסביר זאת במילים למי שלא חווה את המציאות הזו, אבל כך היו פני הדברים אפילו שכמובן היתה לנו קירבה מיוחדת יותר מאחרים".

הגרא"י ווייס שליט"א ממשיך ומספר: "המבוגרים שבחבורה בוודאי זוכרים שחותני זצוק"ל כלל לא העלה על דעתו אחרי הסתלקות אביו להיות לו שייבחר למלאות את מקומו, עד שאפילו היתה לו תכנית ברורה ומסודרת לשוב ללוגאנו תיכף אחרי ימי השבעה' אחר אביו הרה"ק בעל 'חלקת יהושע' זי"ע, אולם כראותו את הפצרותיהם של גדולי וזקני החסידים שבהיריו לו כי הוא זה שנבחר לשבת על כס אבותיו הקדושים, ניאות לקבל על עצמו את

עם כ"ק מרן אדמו"ר ה"אמרי מנחם" מא"כסנדר זצ"ל

דין שם בלוגאנו, היה לוקח עמו עוד שניים מתלמידי החכמים של הקהילה, באמרו שזה בית דין חשוב לכל דבר.

"תפקידו המרכזי ברבנות העיר באה לידי ביטוי בעיקר בשני השיעורים הקבועים שהיה מוסר לפני בני הקהילה. היו אלו שני 'לומדישע שיעורים' אותם מסר ביום השבת אחה"צ וביום ראשון [שהוא יום חופשי בחו"ל], ישבו שם תלמידי חכמים מובהקים מבני הקהילה והיו מתפלפלים אתו בריתחא דאורייתא לשם ולתפארת, וכמובן שהיה רבנו רווה הרבה שמחה ונחת מהשיעורים האלו שהיו כל חיותו.

"מלבד זאת היה מוסר שיעור ב'משנה ברורה' מידי יום בין תפילות מנחה למעריב, ואפילו שהיה זה שיעור קבוע ופשוט לכאורה, היה מכין את עצמו לפני תפילת מנחה לקראת השיעור, כי לא היה אצלו מושג של מסירת שיעור בלי שיכין את עצמו מקודם. כן היה מוסר שיעורים בימי חול המועד סוכות ופסח, כהמשך לדרשה המרכזית של שבת שובה ושבת הגדול. בדרך כלל היה נותן מראי מקומות לבני הקהילה לפני השיעור והם היו מתכוננים היטב עם הלימודים, וכך היה השיעור פורה ונלהב להפליא".

הר"י ווייס: "זכורני פעם בימי בחרותי שהייתי אצלו על שבת בלוגאנו וכדרכו בקודש מסר את השיעור אחה"צ, ובמוצאי שבת ביקש ממני שאכתוב לו את השיעור הזה. היות ולא הייתי מוכן לכך לפני כן, כי לא ידעתי שאצטרך לכתוב את השיעור, ארכה לי הכתיבה זמן רב והספקתי לכתוב במוצ"ש רק חצי שיעור. בבוקר עת השכמתי קום, אמר לי זקני זצוק"ל בחיור: 'חסכתי לך מחצית העבודה'... ואז ראיתי שהוא עצמו כבר השלים את החצי השני של השיעור בזמן שישנתי..."

מה היה הסגנון של השיעורים והאם היה זה גם דרך לימודו הקבוע?

הגרא"י ווייס שליט"א: "היתה לו דרך לימוד מיוחדת מאד שהתבססה בעיקר על דברי הראשונים. תמיד היה אומר שצריכים ללמוד כראוי את דברי הראשונים ואחר-כך לנסות להבין מדוע 'ראשון' זה למד מהלך נפרד בסוגיא שלא כמו ה'ראשון' האחר.

"זכורני פעמים רבות שהיה מתעכב על הוה-אמינא של 'ראשון' והיה מבקש להבין את המהלך של הקושיא ואת המהלך של התירוץ, כי הביט עליהם כשני מהלכים בסוגיא, להבין מדוע היה קשה ל'ראשון' הקושיא הזו, ומדוע בחר לתרץ דווקא כך ואיך אכן מתיישבים הדברים על אופנם לנכון. אפשר לומר שלא הזכיר הרבה אחרונים בשיעורים שלו, כי הכל היה בנוי ומבוסס בעיקר על ראשונים".

הר"י ווייס: "פעם ראה אותי יושב ומעיין בספרו של אחד מגדולי האחרונים, ואמר לי שהוא עצמו אינו רגיל ללמוד בספרים אלו, כי הוא רוצה לחדש מעצמו חידושי תורה, וזאת הוא יכול דווקא בלימוד ספרי הראשונים שנותנים לו את הבסיס של החידושים. אכן היה זקני זצוק"ל מחדש נפלא וראשו נבע כמעיין המתגבר בחידושי תורה מופלאים ביותר, אשרי מי ששמע או ראה אותו בשעת מסירת השיעור".

קבלת הקהל והתמדה רצופה

אחרי עלותו לכהן פאר כמנהיגם של חסידי ביאלא בארה"ק, איך הצליח לשמור על סדר יומו התורני בהיותו מתבקש לפנות מזמנו היקר לצרכי הכלל והפרט?

הגרא"י ווייס שליט"א: "חותני זצוק"ל ידע היטב שאכן

עם כ"ק מרן אדמו"ר ה"אמרי סופר" מער"וי זצ"ל

מחויב הוא מכאן ואילך לצרכי הציבור ואינו יכול להיפטר מחובה זו שהיא זכות, אבל בד בבד ידע היטב גם לשמור על סדר יומו שיהיה לו מספיק זמן לשקוד על דלתי תורה כאוות נפשו הטהורה. הוא היה בעיקר זמין בטלפון ובפקס, ויש גם הרבה מכתבים שנשלחו אליו מהכא להתם ומהתם להכא, בפרט בשנים הראשונות שכמעט לא הגיע לבקר בארה"ק בשאר ימות השנה, מלבד הזמנים הקבועים שהזכרתי לעיל".
הר"י ווייס: "כדי להבין באפס מה כיצד הביט זקני זצוק"ל על זמני קבלת הקהל בסדר יומו, אספר בזאת מעשה נפלא מאד שלא הרבה יודעים על-כך. היה זה באחד הימים בימי שהותו בעיה"ק ירושלים, שתיכף אחרי התפילה המתינו כמה יהודים להיכנס אליו לקודש פנימה, אבל זקני ביקש שימתינו כמה רגעים כי הוא רוצה קודם להניח תפילין דרבנו תם. והסביר זאת בפשטות, כי מובא שיש עניין ללמוד עם תפילין דר"ת, והיות שמובא בזה"ק 'קודשא בריך הוא ואורייתא וישראל חד הוא', ממילא כמו שיש עניין ללמוד עם התפילין, כך גם יש עניין לקבל את הקהל ולסייע לכלל ישראל עם תפילין.

"...חמותי ע"ה נפטרה ביום שני כ"ט אייר בלוגאנו, והחלוויה התקיימה בארה"ק למחרת ביום שלישי בערב. באותו לילה נערכה חתונה של אחד מחסידי ביאלא, אשר כמובן רבנו לא השתתף בה. בחג השבועות עוד התקיימה שמחת שבע ברכות לאותו חתן, ואז רקד אתו חותני זצוק"ל במקום שמחת הנישואין ולאחר-מכן אמר לו משפט מופלא מאד: 'דע לך כי בשעת ההלוויה הייתי בחתונה שלך'..."*

"אנו רואים מהסיפור הזה איך הביט זקני זצוק"ל על קבלת הקהל שהיא ממש כלימוד התורה, שהרי התורה וישראל והקב"ה חד הוא כדברי הוזה"ק. כל זה היה בגודל חשקו ועוז רצונו להנות עזר וסיוע לכלל ישראל, למרות אהבתו העצומה את התורה הקדושה וגודל התמדתו שהייתה ברציפות לילה ויום".

הרה"ג ר' יוסף ווייס שליט"א מוסיף ואומר: "זקני זצוק"ל היה חוזר כמה פעמים בשם חותנו בזו"ר הגאון הצדיק רבי אברהם משה באב"ד זצ"ל אב"ד סנדרלנד, שהיה מתלונן על זה שאם באים אצל המרא דאתרא באמצע אכילתו לשאול דבר מה, הרי מתנצלים על כך שמפריעים לו בשעת האכילה; אבל מעולם לא ראינו שיבוא מישהו לשאול את המרא דאתרא שאלה באמצע הלימוד, ואחר-כך יתנצל על כך שהוא מפריע לרב באמצע לימודו...

"פעם, אמרתי לפני זקני את הדברים האלו שאמר בשם חותנו הנ"ל, והוספתי לומר שאכן אנשים מדברים על זה שהוא לומד כל הזמן ואין להם חשק להפריעו בשעת הלימוד. אבל תשובתו היתה: 'הרי יש לי זמנים מיוחדים לקבלת קהל'... כלומר, אכן הוא לומד כל היום ומפריע לו שאנשים מגיעים באמצע לימודו להפסיקו בדברים שונים, ולכן באמת הקדיש זמנים מיוחדים

עם להבחה"ח כ"ק מרן אדמו"ר מסערט ויוניץ שליט"א

לקבלת הקהל. אכן, לא פעם ולא פעמיים שנכנסו אליו אנשים באמצע לימודו והוא ממש לא שם לב אליהם בכניסתם לפניו, וכך גם היה בתוך הבית פנימה כשאנחנו הנכדים נכנסנו ולא הבחין בנו מחמת עומק שקיעתו בתורה".

הרד"מ ווייס: "זכורני פעם שלמדתי עם זקני זצוק"ל בלוגאנו בחברותא כדרכו בקודש כנ"ל [אגב, היה מחבב מאד את הלימוד המשותף עם הנכדים והיה ממליץ על כך את דברי חז"ל (קידושין ל.) 'כל המלמד את בן בנו תורה מעלה עליו הכתוב כאילו קיבלה מהר סיני', ובהיותו לומד איתנו היה משנה ואומר במליצה שהוא מקיים כעת 'המלמד את בן בתו תורה'...].

"והנה התקשר אליו יהודי מארה"ק ודיבר אתו זמן ארוך בטלפון על כל מיני נושאים. אחרי שסיים אתו את השיחה, אמר לו זקני בבקשה: '**אני מבקש ממך שבפעם הבאה, אם זה לא ממש דחוף, תתקשר אלי רק בזמנים הקבועים'...** אחר-כך נאנח מעומק ליבו על כך שנאלץ להעיר ליהודי שלא בטובתו, כי אכן לא אהב מעולם להעיר לאחרים ובוודאי שלא לנזוף בהם חלילה, אבל כאן הרגיש שהוא מוכרח לעשות לזה קצת גבול, אחרת יפריעו לו שוב ושוב באמצע הלימוד הרצוף ואינו מסוגל לכך".

מסירות נפש למסירת שיעורים

לאחר ששמענו מפי הגרא"י ווייס שליט"א על גודל חביבותו של רבנו למסור שיעורים לפני הציבור, כי זה היה חלקו מכל עמלו ושמתחו המלאה בשלימות, בחדוות דאורייתא, ממשיכים הנכדים היקרים ומספרים לנו עוד עובדות מופלאות על נושא מסירת השיעורים שהיו אצלו ראשונים במעלה וקודמים לכל דבר אחר.

הר"י ווייס: "גם אחרי שעלה להתגורר בארה"ק המשיך זקני זצוק"ל למסור שיעורים עיוניים לפני הציבור בימי שישי ושבת קודש, כפי הידוע שהיה מרבה לעורר ולזרז להקדיש שעות לימוד בימים קדושים וגבוהים אלו של ימי שישי ושבת, אשר למרבה הצער לא מתקיימים בהם סדרי לימוד רגילים בהיכלי הישיבות וכתוצאה ישירה מכך מתבזבז הזמן היקר להבל ולריק. הוא עצמו היה הדוגמה האישית והחיה לכך, שהגיע למסור שיעורים עמוקים ביום שישי אחה"צ ובשבת אחה"צ, כדי להראות לכולם שיום השבת הוא יום שכולו תורה, כדברי ה'תנא דבי אליהו' שהיה מרבה לחזור עליהם.

"למעשה, אם ניקח את היממה הזו של שישי אחה"צ ושבת אחה"צ, נקבל שעות ארוכות של שיעורים ודברי תורה שהשמיע רק במהלך אותה יממה בודדת. השיעור ביום שישי אחה"צ היה נמשך כשעה, לאחר-מכן בעת עריכת השולחן היה משמיע 'תורה' בערך שלשת רבעי שעה, ושוב למחרת היום בשבת אחה"צ מסר 'לומדישע שיעור' ולאחר-מכן דברי תורה בסעודה שלישית משך קרוב לשעה".

הרד"מ ווייס: "את השיעורים האלו היה מכין לעצמו משך כל ימות השבוע ולא היה זמן קבוע להכנת השיעורים. אפילו בשעה שהלך לטייל לבריאות גופו, היה מהרהר בדברי תורה בכל עת ולא הפסיק לרגע מלעסוק בחידושי תורה כמעיין המתגבר באופן נפלא. ידוע לי שפעם הלך לטייל ברחובות מושב יסודות וביקש ממלווהו שיעורר אותו מעיונו לפני שמגיעים אל הכביש הראשי, כי הוא לא יבחין בכך מחמת גודל עיון מחשבתו, וכל זה בשעת הטויל..."

הר"י ווייס: "כידוע, ישיבת בין הזמנים תפסה מקום גבוה מאד אצל זקני זצוק"ל והשקיע בה כוחות מרובים מאד, כי הוא

יב המנשר • גליון מיוחד במלאות השלושים להסתלקותו של כ"ק מרן אדמו"ר מביאלא זי"ע • סיון תשפ"ד

מתוך הקודש פנימה עם עדויות בלעדיות וזכרונות נפלאים

חוויה רוחנית נרגשת ומטלטלת באישון לילה בלוגאנו הרחוקה:

"בשעה 3:15 לפנות בוקר העיר אותי זקני ללימוד משותף של כמה שעות לקראת תפילת שחרית של שבת"

לגבי החברותא הקבועה עם הנכדים שהיו מגיעים אליו בלוגאנו, מספר הרה"ג ר' דוד מאיר ווייס שליט"א מעשה יקר-ערך: "בכל פעם שהייתי מגיע אליו ללוגאנו, זכיתי ללמוד אתו בחברותא שעות על גבי שעות ברציפות. תמיד היה בודק מתי אני מתעורר ומיד אחרי הקימה התיישבנו ללמוד כמה שעות עד תפילת שחרית. לפעמים היה זה אפילו באמצע הלילה, שהגיע להעיר אותי או שהמתין שאקום מעצמי. "זכורני פעם שהגעתי ללוגאנו ביום שישי ונותרתי שם עד יום ראשון בלילה. היות והגעתי מדרך רחוקה ביום שישי והייתי עייף וחלוש מטרדא דאורחא, אמר לי תיכף אחרי סעודת ליל שבת קודש לעלות על יצועי ולישון, שהרי עוד מעט צריכים כבר לקום וללמוד בחברותא. בשעה שלש ורבע לפנות בוקר (!) העיר אותי זקני ויחד למדנו כמה שעות ברציפות עד זמן תפילת שחרית של שבת. "לא אשכח שבעומדו ליד דלת היציאה מפתח הבית, פנה אל הרבנית ואמר לה: 'נו, שמעתי לקולך והתחשבת בעייפות שלך... התברר לי אחר-כך שזקנתי הרבנית ביקשה ממנו שיתחשב בי היות והגעתי זמן קצר לפני שבת ואני עייף, ואכן זקני התחשב בי והסכים לתת לי לישון עד השעה 3:15 לפנות בוקר... אלו היו ההשגות הגבוהות שלו ואשרינו שזכינו לכך".

בביתו כי אמר שתפילת הנשים חשובה מאד ומעוררת רחמים בשמים, ולא רצה שיבטלו אותן מלבוא לתפילה. אירע פעם שהיו צריכים להוציא את הקהל החוצה מהסלון הצפוף, וכשראה זאת רבנו נענה ואמר בחצי אנחה: 'איך האב נישט ארויס פאשיקט אידן פון מיין שטוב' (לא אני שלחתי יהודים החוצה מתוך ביתי)..."

הר"י ווייס: "כך היה גם בתקופת הקורונה שהתפלל עם מניין מצומצם סמוך לביתו, וביקשו אז שיגיד מי כן יבוא ומי לא, אבל רבנו התעקש ואמר שהוא לא מסוגל להגיד לאנשים לא לבוא, אבל היות והבין שאי אפשר שכל מי שרוצה יבוא, אמר שיראו כבר להודיע לאלו שצריכים לבוא שאכן יבואו.

"כיו"ב ראיתי כמה פעמים בלוגאנו, כשאנשים התקשרו אליו היה הוא יוצא החוצה מהחדר כדי לשוחח בחדר אחר, אבל מעולם לא עלתה על דעתו לבקש או להורות לנו שאנחנו נצא החוצה מתוך החדר כי יש לו שיחה פרטית".

הרד"מ ווייס: "אחרי פטירת הרבנית ע"ה היה הוא מדליק בעצמו את הנרות לכבוד שבת, ונהג לעצמו שלא לעשות שום מלאכה אחרי הדלקת הנרות, למרות שזוהי קבלת שבת של הנשים בלבד. בערב שבת חנוכה, היה יורד לבית המדרש להדליק את הנרות ושוב עלה לביתו להדליק נרות שבת, למרות שהיה קשה לו הירידה והעלייה ושוב הירידה לבית המדרש, כי כאמור הקפיד שלא לעשות מלאכה אחרי הדלקת נרות שבת.

"עם זאת, זכורני פעם שאחרי הדלקת נרות שבת, התקשר אליו יהודי שבור-לב והיה צריך חיזוק מיוחד באותה שעה, ונפלאתי אז מאד לראות את זקני זצוק"ל יוצא מגדרו ומדבר אתו בטלפון כמה דקות כדי להשיב את רוחו הנשברה, זאת למרות מנהגו בקפידה על איסור מלאכה בשעה זו, עד שאפילו טרח וירד ועלה בערב שבת חנוכה כאמור, אבל כשהגיעו הדברים בשביל לחזק יהודי עם לב נשבר, דחה את הנהגתו זו לטובת אחרים, ולימוד גדול ורב יש כאן".

גם לאחר תום השיחה הנפלאה הזו, התחושה היא כי עוד לא הצלחנו לגעת באפס קצה שולי אדרתו הטהורה של מרן רבנו זצוק"ל, כפי שמפטירים בפנינו הנכדים החביבים שזכו ליצוק מים חיים על ידו ימים רבים: "איין זה כי אם טיפה מן הים שיוכלנו לספר ולשחזר כעת במהלך השיחה, אבל העיקר הוא שילמדו הקוראים והתלמידים אורחות חיים והליכות עולם מהדברים הנכתבים כאן, שתהיה לרבנו זצוק"ל טובה מכך ועליית נשמה בגנוי מרומים".

עם מרן הגרש"ז אינרבאך זצוק"ל

עצמו ייסד אותה מהמסד ועד הטפחות עוד בשנים הראשונות להנהגתו כידוע, עד שבא לומר באחרית ימיו כי עם שני דברים גדולים הוא מרגיש לעצמו זכות לבוא ולעמוד לפני בית דין של מעלה: הקמת ישיבת בין הזמנים שהבחורים לא יסתובבו באפס מעש בימים אלו, ומפעל הקירוב המיוחד שהיה לו לבעלי תשובה לקרבם לתורה ומצוותיה.

"אחד הדברים המרכזיים בישיבת בין הזמנים היה כמובן השיעור היומי אותו מסר זקני זצוק"ל לפני הבחורים במקום שהותו בימי המנוחה. זכורני משנת תשע"ה, שנאלץ לעבור צנתור על ליבו יום או יומיים לפני תחילת תקופת בין הזמנים ושהה בית החולים, כי הרופאים בהחירו לו שהוא חייב לנוח ואסור לו לצאת אפילו מהמיטה, אבל עם כל זה ישב והכין לעצמו את השיעורים אותם ימסור בישיבת בין הזמנים. אכן ביום הראשון של פתיחת הישיבה לא יכול היה למסור את השיעור, אבל ביום השני כבר הגיע ומסר את השיעור כאילו לא עבר צנתור לפני יומיים... [בספרו 'שיעורי מבשר טוב' עמ"ס בבא בתרא, ניתן לראות כי ביום הראשון לא מסר את השיעור בעצמו].

"לאחר שהקים רבנו את הישיבה באלעד, ביקשו ממנו כמה פעמים לבוא ולקבוע מזוזה בבניין הישיבה, אבל אמר שאין לו חשק לבוא. רק כשהזמינו אותו לבוא למסור שיעור לפני הבחורים, מיד קפץ על המציאה והביע הסכמתו הנלהבת לבוא להיכל הישיבה, ובהיותו שם כבר קבע גם את המזוזה כבדרך אגב... ראו אז היטב כמה חשובה לו מסירת השיעורים לפני חברים מקשיבים, כי זה היתה כל עיקר חיותו האמיתית.

"בהמשך, הופיע רבנו כמה וכמה פעמים באלעד ובבני ברק למסור שיעורים לפני הבחורים, כי לא רצה להטריח את הבחורים שיבואו הם אליו. השיעור האחרון שנמסר על ידו לפני הבחורים היה ביום כ"ג אדר ב' תשפ"ד בירושלים עיה"ק, אשר גם אז התנגד לכך שהבחורים צריכים לטרוח ולבוא עד אליו, והסכים לכך רק אחרי שהסבירו לו שהרי ממילא הבחורים מגיעים לירושלים להשתתף בעריכת השולחן לרגל יומא דהילולא של הרה"ק בעל 'דברי בינה' זי"ע מביאלא.

"את השיעור הזה אמר בכלות כוחותיו ובקושי הצליחו לשמוע ולהבין את דבריו, אבל עם כל זה לא הסכים לוותר על מסירת השיעור למרות חולשתו הגדולה באותו יום".

בני איש אחד נחנן

במרכז השיחה אנו שומעים עדויות מדהימות

גליון מיוחד במלאות השלושים להסתלקותו של כ"ק מרן אדמו"ר מביאלא זי"ע • סיון תשפ"ד • המבשר יג

זקני וחשובי חסידי ביאלא בשיח יקרות
מגוללים ל'המבשר'
פרקים נפלאים במשנתו של
כ"ק מרן אדמו"ר מביאלא זצוק"ל

אחים בהספדא

דברי חיזוק והתעוררות אחר ארונו של צדיק
מפי הגאה"ח רבי מנדל פרוש שליט"א

ובהירים בעניינים שרבותינו הקדמונים
התקשו בהם רבות.

ידוע שהרבי ה'חלקת יהושע' זצוק"ל
קרא שמו בצלאל על שם ה'שיטה מקובצת',
בהיותם מיוצאי חלציו של בעל ה'שיטה
מקובצת' זי"ע, ומעניין להיווכח שהרבי
היה ממש בבחינת 'שיטה מקובצת', בהיותו
אוצר בלום של כל השיטות בהיקף גדול
מאוד, שהביאוו לחדש נפלאות בכל
מקצוע וחלק בתורה.

יש מאמר חז"ל "עתידה תורה שתשכח
מישראל", דהיינו שיהיה קשה להוציא
הלכה ברורה למעשה, וידוע שבמשך
הדורות היו גדולי הפוסקים שזכו להוציא
הלכה למעשה, והיו גאונים שכוחם היה
לרדת לעומק הסוגיה.

הרבי זצוק"ל כוחו היה מיוחד בשניהם,
הן בהעמקה, מה שנקרא היום 'למדן', והן
בליבון הסוגיה עד הלכה למעשה, וזה דבר
נדיר מאוד.

היה לו גם כח דהיתירא עדיף, וכפירוש
רש"י, שלהחמיר יותר קל, אבל להתיר
צריך כתפיים רחבות ביותר, לקחת אחריות
ולהיות בטוח שהענין נכון.

העמדה הולמת

הרבי היה עוסק רבות סביב 'בעלי

תשובה' והיה מקדיש עבורם זמן זמנים טובא, כי סבר שזוהי
הארת פנים מיוחדת של דורות אלו שזכו לרוח התשובה. היה
בעל תשובה אחד שלפני נישואיו נתברר שיש שאלה גדולה
בייחוס שלו, והרבי התעמק מאוד בלימוד הסוגיות עד שהוציא
תשובה ברורה שהייחוס שלו הוא כהוגן.

אולם, לא רצה להסתמך על דעתו, שכן רבינו היה אז עדיין
בצעירותו, כבן ארבעים שנה, ולכן הריץ את התשובה לפני
פוסקי הדור מרנן הגרש"ז אויערבאך, הגרי"ש אלישיב ובעל
ה'מנחת יצחק' זצוק"ל, וידוע שכאשר הגיעה התשובה אל מרן
הגרי"ש, הפך למעריץ מובהק של רבינו כל ימיו, בראותו את
גודל כוח התורה שלו.

ארע שרבינו בא לבקרו בביתו, אמר הגרי"ש לרבנית ע"ה
שתכין מפה יפה ודברי כיבוד כי גברא רבא עומד להגיע
לביתם.

הרבי זצוק"ל הוכתר לרבי בשלהי חודש שבט, ובחודש סיון
התקיימה שמחת נישואי בנו הרה"צ רבי דוד מאניש שליט"א,
מרן הגרי"ש מאוד רצה להשתתף בשמחה, אך מפאת שקשתה

מאימת הדין בחלה נפשי. רבינו בערב יום הקדוש

ראתי בפצותי במילי הספדא על
רבינו זצוק"ל הכ"מ, קשה מאוד לדבר
ולהקיף, להגדיר את רבינו זצוק"ל.
אבל מצד שני, חייבים לדבר בשבחו
ולא להמעט חלילה. עלינו להבהיר
אפוא שהכל הוא בבחינת "מקצת שבחו".

שמעתי מהרה"ח ר' שמחה בונם זונשיין
זצ"ל, שזכה להכיר צדיקים מהדורות
הקודמים עוד לפני מלחמת העולם השנייה,
שאמר לי על הרבי זצוק"ל שהוא בבחינת
הר גבוה שכאשר עומדים לפניו אי אפשר
לראות כלל את גודל הקיפו של ההר, אלא
רק את החלק שעומדים על ידו. זוהי הגדרה
נכונה על הרבי זצוק"ל, שהיה הר גבוה
והתנשא בכל נושא.

הגמרא אומרת: "שמואל הקטן נטל כל
חמודות שבעולם והלך לו". לרבי היו כל
החמודות, כל המעלות שבעולם.

נפתח בענין התורה. הגמרא אומרת
שיש בחינת 'סיני' ויש בחינת 'עוקר הרים',
סיני הוא בעל הידיעות, ועוקר הרים הוא
המעמיק, אי אפשר לשער את ענין ה'עוקר
הרים' של הרבי, שהיה באופן מבהיל.

שמעתי מהגאון רבי חיים זליבנסקי
זצ"ל ראש ישיבת רחובות שלמד עם רבינו
בכולל, והיה משתומם מגודל היותו 'מגדיר
ומבאר'. לא היה חלק בתורה שלא היה
רבינו יורד בו לעומקו בבחינת 'עוקר הרים'

ומגלה בו נפלאות. בהיותו בכולל בגייטסהד אמרו עליו שהוא
"אין דער היים אין קדשים" - (-מתהלך בהם כבתוך ביתו).

כמו כן 'סיני', כבר בבחרותו היה בקי בש"ס בעל פה. הגאון
רבי ברוך שמואל דויטש שליט"א לרפואה שלימה, אמר כי
בבחרותו היו שני בחורים שהיו באמת בקיאים בש"ס, ולא כמו
אחרים ש'אומרים' עליהם שהם בקיאים בש"ס. והם היו כ"ק
מרן האדמו"ר זצוק"ל והגאון רבי פנחס שרייבר זצ"ל גאב"ד
אשדוד.

הרבי היה תמיד אומר על כל נושא שזוהי גמרא מפורשת,
בצטטו את דברי חז"ל הקולעים שמתייחסים לענין זה בבירור
נפלא. כולנו היינו רואים את התנועה שהיה עושה בעת שהזכיר
מאמר חז"ל, שהיה מטה ראשו כלפי צידו, כמו מביט אל תוך
גמרא הפתוחה לידו, ומצטט את הגמרא כלשונה ואומר את
המקור, באיזה דף ובאיזה עמוד, היה נראה בעליל כי הש"ס
כולו עומד לו פתוח מול עיניו.

כך גם ראשונים ואחרונים היו חקוקים על ליבו, אלו שלמדו
עמו קדשים בגייטסהד העידו שהיה מחדש חידושים נפלאים

"...שמעתי מהגאון רבי חיים זליבנסקי
זצ"ל ראש ישיבת רחובות שלמד עם
רבינו בכולל, והיה משתומם מגודל היותו
'מגדיר ומבאר'. לא היה חלק בתורה
שלא היה רבינו יורד בו לעומקו בבחינת
'עוקר הרים' ומגלה בו נפלאות. בהיותו
בכולל בגייטסהד אמרו עליו שהוא "אין
דער היים אין קדשים" - (-מתהלך בהם
כבתוך ביתו).."

דדעה נאמן

שיח חסידים

'בין אדם לחברו'

לגבי 'בין אדם לחברו', הרבי זצוק"ל דיבר מאות שיחות על ענין זה, ובכל שנה לפני 'כל נדרי' היה מדגיש ומבאר תמיד כי זוהי נקודת החילוק שבין יהודי לגוי, העבודה של בין אדם לחבירו, להיות נעים ונחמד בין הבריות.

כל אחד ואחד חש עצמו כבן יחיד אצל הרבי, והיה נושא על כתפו את כל אחד עם כל פרטיו ודקדוקיו. סיפר לי ר' חיים מילר שליט"א שהיה מעורב בענין כלשהו של עסקנות ושוחח בטלפון עם הרבי, כאשר בתוך השיחה העלה על נס את גודל מסירותו של הרבי לכל אחד ואחד, ואז שמע את הרבי מתבטא: "חיים שלום... חיים שלום... האט אונז געזאגט אז איך בין נישט קיין רבי. איך בין א טאטע!" - בבחינת "וירד משה מן ההר אל העם" – לא כמו רבי בלבד, אלא גם כמו אב לבניו!

העומק של הרבי והיקף הידיעות בכל מקצועות התורה היו באופן עצום מאוד, ובכל זאת היה מדבר עם כל אחד ואחד בשפלות ובתמימות, כמו שנקרא כיום "בגובה העיניים". והכל חשו זאת בחוש.

ראו כיצד התאמץ בכל כוחו ללכת לראות את אותיות התורה בעת ה'הגבהה' כיון שמובא מהאר"י הקדוש שזו סגולה ליראת שמים, כך כל מנהג ומנהג היה מקיים במסירות נפש ומתוך תמימות ושפלות עצומה.

הצדיק נמשל לתמר, ואפשר לבאר זאת כי תמר רומז על דבש. היתה לו מתיקות עצומה בעת שקיבל את הקהל לברכה. ובכלל, היה מתוק לכולם!

ביום כ"ח שבט תשמ"ב בעת ימי השבעה על הרה"ק ה'חלקת יהושע', הזכיר הרבי זצוק"ל את המהרש"א כי צדיק העולה לעולם הבא, מעשיו נותרים בעולם הזה לדורות, כי הרוחניות שהוא הביא לעולם נשארת לנצח. ונודע בשם ה'יערות דבש' כי קניינים רוחניים יכול כל אחד לרשת, ולא כירושה גשמית ששייכת רק לבני המשפחה

יש לנו לכל אחד ואחד את היכולת לזכות ולרשת את הכוחות של "כל חמודות שבעולם" כל הנקודות הנ"ל, להתאמץ שיהיו לנו קניינים. - "מתי יגיעו" בבחינת 'נגיעה' למעשיו של הצדיק, ונזכה במהרה לגאולת גואל צדק ולתחיית המתים במהרה בימינו אמן.

בצאתו מן הקודש. רבינו לביש קיטל

בבכיות נוראות "אבי שבשמים, כך כתוב בתורה" ומלמד זכות על ישראל, כאשר הקהל הקדוש גועה בבכייה ומיטהר בסילודין.

ככלל, מעמד הדרשה של לפני תקיעות היה מחזה נורא הוד בכל שנה ושנה כשהרבי עומד וטוען כלפי שמיא ותובע את ישועתן של ישראל. וכמו כן, היראה שהיתה אצל הרבי בראש השנה היתה באופן בלתי יתואר.

בראש השנה תשמ"ד, נכנסו לראשונה להתפלל בבית הכנסת באונסדורף. בליל ראש השנה התפללו בבית מדרשו של ה'חלקת יהושע', ובבוקר ראש השנה נכנסו לבית מדרש החדש, היתה זו התרגשות עצומה. הציעו לרבי שיאמרו את ה'מזמור שיר חנוכות הבית' פסוק בפסוק, הרבי נענה: "ס'אזי ראש השנה היינט!" – ולא הזכיר אף ברמז במשך כל

עליו הדרך עד לשמחת הנישואין שהתקיימה ברמת גן, טרח ובא רגלית לשמחת האויפרוף בשבת, וכאשר סבי הגה"ח ר' אליעזר דוד בראנד זצ"ל תמה לפניו על טרחתו לבוא לשמחה של רבי חסיד, נענה ואמר: "העטרה הולמתו!".

אף היגיעה העצומה בתורה היתה נראית בעליל באופן מבהיל ביותר.

כאשר היו נכדים באים לנוח עמו בלילות, ידעו הכל את התנאי שיש לקום וללמוד עמו בחברותא מהשעה 2:30 לפנות בוקר. ארע שהיתה הפסקת חשמל בליל שבת, הרבי לא רצה להעיר את הנכד, ונעמד בפניה בבית, לשם נכנסה קרן אור מהרחוב, כך עמד שם כמה שעות עם גמרא ולמד, הדבר נודע ע"י מצלמת אבטחה שקלטתה זאת.

הרב מאיר יחזקאל וויינר שליט"א סיפר כי בעת שהותו בבית הרבי, שמע רעש בשעה 3 לפנות בוקר, וכאשר נכנס ראה את הרבי יושב כשראשו קשור עם גארטל. והסביר לו שראשו כואב עליו, ואינו יכול לישון, לכן הוא קושר את ראשו ולומד.

עובדה מעוררת השתאות היא, כי הרבי זצ"ל שמע בהזדמנות מרופא, כי סם ההרדמה בו משתמשים לפני הטיפול בשיניים, גורם לפגיעה בזכרון האדם, פגיעה מזערית ביותר. הרבי זצוק"ל חרד מיד לדברי הגמרא במנחות צט: "כל המשכח דבר אחד מתלמודו עובר בלאו שנאמר השמר לך ושמור נפשך מאד פן תשכח את הדברים, רבינא אמר עובר בשני לאוין השמר ופן, רב נחמן בר יצחק אמר בשלושה לאוין שנאמר השמר לך ושמור נפשך מאד מאד פן תשכח את הדברים, יכול אפילו מחמת אונסו ת"ל ופן יסורו מלבבך במסרים מלבו הכתוב מדבר, "הרבי זצוק"ל חשש מאוד שמה יש בהרדמה משום "מסירים מלבו", ומני אז רופאי השיניים שלעזרתם היה נזקק, היו מבצעים את הטיפולים בו ללא הרדמה, גם כאשר נזקק לעשות 'טיפול שורש', ביקש שלא לעשות לו הרדמה, למרות הכאבים העזים, לפני הטיפול הכין לעצמו נושא עמוק להרהר בו, וכך לא חש מאומה בעת הטיפול, עד שכאשר סיים הרופא את מלאכתו היה צריך להודיע לרבי כי סיים את הטיפול. כל כולו היה שקוע בעמל התורה, ראו אצלו בחוש את המאמר: "אין התורה מתקיימת אלא במי שממית עצמו עליה", פשוטו כמשמעו.

לגבי חלק העבודה – ראשית נקדים את שאמר הרבי לאבי זצ"ל כשהוכתר לרבי, שקיבל עליו משימה לגלות את תורת הבעש"ט, שיידעו מה חידש הבעש"ט הקדוש בעולם, וזה מה שפעל ועשה בלמעלה מארבעים שנות מלכותו.

כל אמרה של הבעש"ט הקדוש היה קדושה ואיתנה אצלו כמו מאמר חז"ל, והיה מבהירה בכל כוחו על פי חז"ל עם מקורות רבים.

הרבי סיפר פעם לאבי זצ"ל שהבטיח בציון הקדוש של ה'דברי בינה', שיעמול להבהיר את תורתיו, וכידוע שזה ספר עמוק מאוד.

מאימת הדין בחלֵה נפשי

בשנה הראשונה לנשיאותו, לפני סליחות דיבר שיחה עמוקה מאוד בענין תשובה, ואמר שרוצה לדבר גם לפני התקיעות כמו שהיה המנהג בביאלא, וסברו רבים שזו תהיה דרשה ב'לומדות' כמו לפני סליחות.

אך להפתעת כולם עלה עם מסכת בבא קמא, ואמר בקול נרגש את המאמר מ'תנא דבי אליהו' שאותו אמר כל שנה, בהתכוונו על פי הנאמר 'אבא כך כתוב בתורה...' שזו בחינה שבכוח התורה הוציא פסק שיהודים צריכים לצאת זכאי בדיו. וכך גם בשנה שלאחריה הביא מסכת בבא מציעא, ובשנה אחרת מסכת סנהדרין, ובכל פעם היה טוען

מפנקסו של משמש בקודש

שיח נרגש עם הרה"ח ר' יחיאל אסתריון שליט"א - משמש בקודש מקדמת דנא אצל כ"ק האדמו"ר זצוק"ל

בציון התנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי

הגדול, שאל את הנהג ר' ישראל לדברגר שליט"א (לרפו"ש) אם יש לו כבר את הכל למלחמה... ר' ישראל ניצל את ההזדמנות ושאל מיד: "האם באמת צריכים לקנות הכל?" – השיב לו הרבי: "אני משתדל לענות על כל שאלה לפי מה שההלכה אומרת, ולפי ההלכה הרי המלחמה היא כאן לא כנגד ארץ ישראל אלא כנגד אמריקה, ואם כן, אין סיכוי גדול שיהיו פגיעות בארץ ישראל, וכי אסור לנסוע במכונית שמא תארע תאונת דרכים? בוודאי שלא, כי הסיכוי הוא קלוש, כך גם הסיכוי לפגיעה הוא קלוש, אין חשש שיפול נשק כימי.

שאל ר' ישראל, אם כך לא צריכים כלל לקנות דבק וניילונים וכו'? – אמר הרבי שיש 'חתם סופר' שאומר שאדם צריך לעשות את ההשתדלות הנדרשת כמו שכל האנשים עושים ולא להתנהג בצורה מוזרה. אם אומרים לקנות, אז צריכים לקנות. אבל באמת "לא יהיה כלום!".

כשהגענו למקוה, עמד שם הבלן והתנצל שהוא חייב ללכת כעת לביתו, ולא יוכל לעמוד הכן לשירותם כמו תמיד, שכן תקף אותו כאב עיניים חזק והוא הזמין כעת תור לרופא עיניים. הוא ביקש ברכה מהרבי לרפואה שלימה והרבי בירכו בחום. לאחר כמה דקות חזר הבלן, שאלנו אותו מה קרה, הוא אמר שהברכה של הרבי הועילה, הכאב נעלם לגמרי. "למה חזרת?" שאלנו, "אשתי טענה שאני צריך לחזור להודות לרבי על הברכה שרפאה אותי מיד..."

באחת השבתות, היתה אזעקה בדיוק כשבאתי לקחת את הרבי למקוה, אך הרבי ממש לא התייחס, הוא הלך למקוה בזמן האזעקה ברוגע גמור, כפי שהסביר בעצמו בערב שבת.

הבירורים בשבת

אחד מהמשמשים בקודש, שנהג אף הוא ללוות את הרבי למקוה, סיפר מעשה מעניין שאירע עמו.

היה זה בשבת בירושלים. אותו משמש גם אצל הרה"ח ר' ישראל מאיר קניג זצ"ל, ומשום מה התעורר מאוד מאוחר. הוא התחיל לרוץ במהירות לכיוון בית הרבי, ומרוב בהילות הוא צלצל בטעות בפעמון, פעם ופעמיים. הוא שמע את הרבנית ע"ה אומרת משהו לרבי, ואז השתרר שקט.

רק לאחר שתפס את עצמו שצלצל בטעות בשבת, הוא התחיל לדפוק בבושה על הדלת, ואז הרבי יצא ללכת למקוה.

"..זכיתי פעם להיות כמה ימים עם הרבי בצפת, לאחר שהסתיימה 'ישיבת בין הזמנים'. הלכתי עמו כמה פעמים לטבול במקוה הארזי"ל, והוא היה כביכול מודה לי לאחר תקופה על אותם ימים בצפת, למרות שאני הוא זה שהייתי צריך להודות לו על כל רגע ורגע שזכיתי להיות במחיצתו..."

לא להשאיר אור וכדומה, כי זה בער לו - ההלכה של 'בל תשחית' והרי "התורה חסה"...

זכורני במלחמת לבנון, כאשר אבי היה גר בקריות, הוא פחד מאוד מהטילים ששוגרו אז מלבנון לצפון הארץ. הוא פנה לרבי לשאול כדת מה לעשות, אך הרבי הורה לו כי מכיון שאשתי – אמי – עוסקת בעבודת קודש למען נשות ישראל אסור לו לעזוב את מקומו.

לאחר כמה ימים קיבלתי טלפון מאחד השכנים של אבי בטענה שאבי אינו נכנס למקלט בעת אזעקה... התקשרתי לאבי, והוא טען כי הרבי אמר לו שלא יעזוב את מקומו... הוא לא אמר לו ללכת למקלט.

סיפרתי זאת לרבי שחיך בנועם ולא הגיב. שאלתי אם עלי להגיד לאבי שכן ייכנס למקלט, אך הרבי לא רצה לומר כלום. הבנתי שהרבי מסכים עם האמונה הפשוטה של החסיד.

זכורני במלחמת המפרץ, בתחילת המלחמה שפרצה בליל שישי, בשבת שקודם המלחמה, שבת הרבי בבני ברק והתאכסן ברחוב ירושלים בבית הרב אשר זאב ורנר שליט"א. תחת הבית היתה חנות 'טמבור', ועבדו שם קשה לתלות ניילונים ודבק בכל החלונות, כפי שהיו אז ההוראות לקראת המלחמה והפחד מהתקפת נשק כימי על ארץ ישראל.

כאשר יצא הרבי ביום שישי למקוה הסמוך לבית הכנסת

שמח בבקשה לשמוע ממה שבצקלונכם, דברים שחוויתם וראיתם בקודש פנימה בזמן שהייתם בגדר 'עומד ומשמש' לפני המלך.

קשה מאוד לדבר, זר לא יבין זאת, את גודל האהבה וההתקשרות שזכינו לחוש אצל הרבי זצוק"ל, כמו אב רחום לבניו. היינו רואים זאת בעת אמירת 'אגוט וואך' במוצאי שבת, כאשר כל אחד יכול היה להתעכב ולשוחח על מה שבליבו כאשר הרבי שומע ומחזק כל לב, זה יכול היה להימשך למעלה משעה.

אנסה לספר קצת על קצה המזלג, מה שזכור לי מהשנים שזכיתי לשמש בקודש.

אלו שזוכרים את בית המדרש ברחוב סורוצקין בירושלים, היה שם בקומת הכניסה מקוה קטן של הרבי, וגם המטבח, שם בישלו לכל באי המקום, אך לא היתה אפשרות להיכנס ולצאת מהבנין דרך המטבח, אלא היו צריכים לעשות סיבוב עד הכניסה הראשית.

היו שני בחורים שלקחו יוזמה, כדי להקל על הרבי שיוכל להיכנס ישירות דרך שם אל בית המדרש, ולא יצטרך להאריך ולעשות את כל הסיבוב. הם פרצו כניסה נוספת, אלא שהיו צריכים גם לבנות שלוש מדרגות בשל המפלס הגבוה, ואכן הם השקיעו ועשו עבודה מאוד יפה - שלוש מדרגות שדרכן יוכל הרבי לקצר את דרכו.

בסיום המלאכה הם ביקשו ממני, שכאשר אלך עם הרבי למקוה, אראה לו את דרך הקיצור החדשה עם המדרגות שיועדו עבור הרבי. היה זה ביום שישי אחר הצהרים, בצאתו מהמקוה הראיתי לו שאפשר ללכת דרך המדרגות החדשות. הרבי הביט בתמיחה, ושאל: מה? – הוא התקרב לראות את המדרגות, ותמה בקול: "מי עשה את זה? למה עשו את זה?" – התחלתי להסביר שזה חוסך את כל הסיבוב, בגשם ובחום וכו'. אך הרבי החל לגעור ולהקפיד מאוד: "התורה חסה על ממונם של ישראל, מה זה חסר? מדוע היו צריכים להשקיע בזה? למה זה חסר?" – וכך חזר והקפיד, והיה נראה כי מאוד לא נוחא ליה מההשקעה הזו עבורו.

בחסדי השם עלה ברעיוני לומר כך: יש כאן את היהודי שמבשל במטבח, הרה"ח ר' מאיר רובין. הוא עובד קשה, סוחב סירים מלאי תבשילים עבור הקהל הקדוש, גם הוא יוכל להשתמש במדרגות אלו כדי לקצר את הדרך לבית המדרש... המיילים האלו פעלו את פעולתן. הרבי התלהב מיד מהרעיון. "הא! בשביל ר' מאיר רובין זה ממש מוצלח!"... ולא נח ולא שקט, אלא מיהר פנימה לתוך המטבח, ניגש לר' מאיר רובין ואמר לו: תראה מה עשו בשבילך, איזה יופי! כעת תוכל לקצר את דרכך ולהיכנס מיד פנימה.

היה זה מפליא לראות, כיצד כהרף עין הכל התהפך, כאשר היה סבור שזה בשבילו, היו לו טענות גדולות, ברגע שזה עבור יהודי אחר, איז זה ממש מוצלח וטוב מאוד...

ואכן, במשך כשנתיים מאז הקמת המדרגות, הוא לא השתמש כלל בדרך קיצור זו, אף לא בעת ירידת הגשמים. תמיד הוא היה מציין בהנאה: "זה בשביל ר' מאיר רובין"... ונהנה בשבילו, אך לא לעצמו כלל לא, גם כשהצעתי לו ללכת משם. רק בשנים שלאחר מכן כשלא חש בטוב התחיל הרבי להשתמש אף הוא בדרך זו.

אני זוכר כמה וכמה פעמים שהיה נכנס למטבח, ואומר לר' מאיר: 'ה'דברי בינה' היה לו מטבח גדול, והיה תמיד נכנס למטבח לטעום מכל מאכלי השבת... יש לך זכות גדולה שאתה זוכה להכין מאכלי שבת לקהל הקדוש שמגיע.

הרבי לא אמר ללכת למקלט

פעם אחת בתחילת התפילה, באמצע ה'קרבנות' קרא לי הרבי ואומר: אני לא מסוגל להתפלל, כמדומה לי ששכחתי לכבות את האור בחדר, הרי התורה חסה על ממונם של ישראל. היינו רואים זאת תמיד שהקפיד מאוד על פרטים קטנים כאלו,

רדעה באמן

שיח חסידים

השביתה שהושהתה

כמה וכמה פעמים ראיתי יהודים שנכנסים עם 'קוויטל', כיצד הרבי בוכה עמם בצערם, ומצד שני משתתף עמם בשמחתם. היה יהודי שאשתו נשרפה רח"ל, כמה פעמים הוא הגיע עם קוויטל, והרבי היה בוכה עמו בכי תמרורים.

בעת שבאתי בברית האירוסין, הייתי מתייעץ על כל צעד ושעל עם הרבי, ממש כבן עם אביו. היתה אז שביתה ארוכה בשדה התעופה וחששתי מאוד שהרבי לא יוכל להגיע לשמחת הווארט שלי. אך הרבי אמר לי בטלפון: "הבטחתי לר' אשר פרוש שאהיה בחתונה שלו, וממילא אוכל להיות גם בווארט שלך". הייתי אז בשבת באשדוד, וסיפרתי להרה"ח ר' אשר פרוש – שבאותה שבת היה האויפרוף של חתנו באשדוד – שהרבי הבטיח שיהיה בחתונה שלו. הוא היה מופתע מהיכן אני יודע. אמרתי לו שהרבי סיפר לי, זה היה נראה בלתי מציאותי לחלוטין.

באורח פלא, הושהתה השביתה לכמה שעות ביום ראשון, ורק כמה טיסות בודדות בוצעו. הרבי אכן הגיע והשתתף בכל השמחות בשמחה רבה.

בשריפת חמץ

הרבי התפלא וטען: "מה? הם לא בנים של הקדוש ברוך הוא?" --- מאז פרחו ממני הבושה לגמרי, והתחלתי לאהוב ולהזמין את הילדים המיוחדים לכל שמחה שאני עורך, כי הרי הם בנים של הקדוש ברוך הוא...

הרבי מאוד הקפיד על כבוד האדם. לא היה מושג להיכנס לבית ללא לדפוק קודם ביראת הכבוד. הנהגה זו נמשכה בכל מצב, גם לאחר פטירת הרבנית ע"ה, למרות שלא היה למי לדפוק. הוא לימד את כולנו לשמור על יראת הכבוד.

בעת ישיבת בין הזמנים בצפת, כאשר הרבי מסר שיעור ביום שישי, הופיע בחור מסכן מבית הרוס, וביקש להיכנס לשיעור.

לאחר השיעור שלח הרבי לקרוא לי: "ראית את הבחור שהיה היום בשיעור? – תעשה טובה, תיגש אליו, תקרב אותו. צא איתו לטייל קצת, קנה לו מה שהוא צריך. הוא מסכן. אין לו כלום בחיים..."

נדהמתי לראות כיצד הרבי שם לב מיד למצוקה של בחור, בדקות בודדות שהוא היה בשיעור, וזאת למודעי כי השיעור היה נמשך ע"י הרבי בכל כוחו, ובכל הרמ"ח והשס"ה. בכל זאת הוא מיד זיהה את הבחור המסכן שצריכים לעזור לו, וכבר ידע בדיוק מה מצבו.

זכיתי פעם להיות כמה ימים עם הרבי בצפת, לאחר שהסתיימה 'ישיבת בין הזמנים'. הלכתי עמו כמה פעמים לטבול במקוה האריז"ל, והוא היה כביכול מודה לי לאחר תקופה על אותם ימים בצפת, למרות שאני הוא זה שהייתי צריך להודות לו על כל רגע ורגע שזכיתי להיות במחיצתו.

ייתן השם שנזכה להמשיך בדרך קדשו ויהיה לנו הצדיק למליץ יושר בגנוי מרומים.

כאשר קיבלתי הצעה לעבוד ב'שיח סוד', הרבי עודד אותי מאוד ודרבן אותי ללמוד את המקצוע של חינוך מיוחד. לאחר שהתחלתי לעבוד שם כמורה של חינוך מיוחד, שפכתי את ליבי שקשה לי מאוד, בפרט שהם מחייבים אותי ללכת עם הילדים ברחוב, ומחר הם רוצים שאלך לכותל המערבי עם הילדים וכל הרחוב מסתכל עליי...

בקצירת חיטים

סיפר אותו משמש כי לפלא היה, שמעולם לא היה הרבי משוחח עמו לפני התפילה, אלא היו הולכים למקוה בשתיקה. אך באותה שבת, הרבי חרג ממנהגו והחל לברר אצלו בחיבה, היכן ישן ואיך ישן, ועוד פרטים שאף פעם לא עניינו אותו. גם לאחר מכן בעת השולחן הטהור הוא שלח לו שיריים באופן חריג... המשמש הפטיר: "חשתי שהרבי עושה כל טצדקי שלא אחוש חלילה אי נעימות על התקלה שיצאה מתחת ידי בטעות בבוקרו של שבת".

לא ידע כל פרט גשמי

בעת ששיפצו את מרפסת הסוכה בדירה בסורוצקין, העמידו צינור מים כדי להרטיב את יציקת הבטון, והיו אמורים לבוא אחרי שעה ולסגור את הצינור, אך משום מה שכחו והצינור נפל כאשר המים זורמים בכמויות אדירות לתוך בית הרבי.

כאשר הגעתי בערב שבת לקחת את הרבי למקוה, הראה לי הרבי את השיטפון האדיר שבבית, וביקש ממני שאעזור לו לגרוף את המים כדי שעד שהרבנית תשוב הביתה לא יראו כלום...

אך דא עקא, הרבי לא ידע להגיד לי היכן נמצא המגב. הוא ניסה לחפש בכה ובכה ולא הועיל. ניסיתי אף אני לחפש אך ללא הצלחה. בלית ברירה הלכתי לשכנים ושאלתי מגבים, ויחד עם רבינו גרפתי את המים.

אדחכי והכי הופיעה הרבנית ע"ה. כאשר היא שמעה שלא מצאנו את המגב, היא נענתה: וכי מה חשבת שהרבי יודע היכן נמצא המגב, הוא בקושי יודע היכן הכיור החלבי והיכן הבשרי...

הרבי היה כה שקוע בלימודו ובעבודת הקודש שלא היה יודע אף פרטים פשוטים ביותר שבתוך הבית. הרבנית המסורה ע"ה היתה עומדת ומשמשת אותו במסירות עצומה שלא יצטרך לתת דעתו על שום פרט גשמי ולו קטן ביותר.

הבנים של הקב"ה

זכורני שבעת שמחת התנאים שלי, הגעתי עם הוריי מבני ברק ונתקענו בפקק כבד, השמחה נערכה בבית הרבי, ואני עוד לא הגעתי למקום. השווער כבר הגיע וחיכה לי. הרבי חש מעט אי נעימות שהחתן עצמו מאחר, אך בעיקר דאג שאני, החתן, לא אגיע מתוך לחץ. הוא העמיד מישוהו שיעמוד וימתין לי בחוץ, ושיזהר מאוד שלא אכנס בבהלה ומתוך אי סדר. הוא אמר לו בדיוק על מה להסתכל, שאהיה מוכן טוב ושיגיש לי כוס מים שאכנס ברוגע, היה זה ממש כמו אב רחום על בנו.

מיומנו של החברותא

שיח יקרות עם המשמש בקודש הרה"ח ר' יחיאל רופא שליט"א שזכה ללמוד בבחרותו בחברותא עם הרבי זצוק"ל

מדבר המלך ודתי. רבינו בקריאת מגילה

פעם בעת אמירת הברכות, לאחר שבירך זוקף כפופים, הוא אמר לי שאין לנו מושג כמה עלינו להודות להקב"ה על שהולכים על הרגליים והכל בסדר, ואז הזכיר את בנו של אחד החסידים שקשה לו ללכת... כאשר סיפרתי זאת לאותו חסיד הוא נדהם מאוד, כי כבר זמן רב שהוא לא הזכיר את בנו לפני הרבי. בכל זאת הקושי של בנו היה חקוק על לוח ליבו הטהור של רבינו זצוק"ל.

זכורני פעם שהרבי הרגיש מאוד לא טוב, וכמעט לא היה לו כוח ללמוד, הוא ביקש ממני להתקשר לאברך פלוני כי ברצוני לדבר איתו. כמובן שלא שמעתי את תוכן השיחה.

לאחר זמן פגשתי את אותו אברך ששאל אותי האם אני יודע מה היה הענין, אמרתי שאינני יודע, אני יודע רק שהרבי הרגיש אז מאוד לא טוב ולא היה מסוגל ללמוד מרוב חולשתו...

אותו אברך עמד נדהם, כי הרבי טרח אז להתקשר אליו רק כי ידע שהוא חווה תקופה קשה מבחינה מסוימת, והרבי רצה לעודד אותו ולהגיד לו שבעזרת השם הקושי יעבור... הוא לא האמין לי כי הרבי התקשר אליו רק עבור מטרות, ועודו כ"כ לא מרגיש טוב.

הרבי היה מדבר רבות על חינוך, והדגיש תמיד את ענין הדוגמה האישית... ראיתי הרבה בחורים שהיו צריכים חיזוק ברוחניות, הרבי לא היה גוער, אף שראה דברים שממש לא היו בסדר. אף שהבחין פעם בהנהגה לא טובה, היה מעלים עין כמי

אחד הרופאים הסביר פעם שהרבי לא יכול לישון כי הראש שלו ממשיך לחשוב כל הזמן בלימוד, גם בעת שהוא מנסה להירדם, וזה מה שמקשה עליו לישון.

כל הזמן היה הרבי סביב הלימוד, אך בכל זאת הוא הקדיש זמן רב להאזין ליהודים, לסייע ולחזק. היתה בוה עבודת המידות גדולה מאוד, כי היה לו מאוד קשה להפסיד מזמנו היקר של לימוד התורה, בכל זאת עבור יהודים הוא וויתר על הכל.

"...היה מפליא לראות כיצד הרבי יורד לפרטי פרטים בכל שאלה שהובאה לפניו, אף אם הם עניינים גשמיים פשוטים ביותר. ולעומת זאת, בדברים שהיו נוגעים לו עצמו הוא לא התעניין כהוא זה בענייני גשמיים. הגשמיים של הזולת היה אצלו יקרה מאוד..."

"הרבי לא היה עסוק בסיפורים... תמיד ישב ולמד, וזה מה שחשוב ללמוד ממנו, לעשות את מה שצריך בכל רגע נתון. זכיתי בתחילה להיות 'הויז' בחור' רגיל. לאחר מכן נסעתי עם הרבי לצפת, ושמתי לב שקשה לו להירדם בלילה. שאלתי את הרבי מה הקושי שלו, והשיב כי מכיון שהוא מקפיד מאוד ללמוד עם חברותא, כפי שאכן היה תמיד מורה לבחורים להקפיד ללמוד עם חברותא, והחוסר בחברותא מדייר שינה מעיניו.

חשוב להדגיש שזה לא שהרבי היה צריך את החברותא.... הוא היה לומד עם כאלו שברמה הרבה יותר נמוכה ממנו, כמוני... אך בכל זאת הוא רצה חברותא בכל פעם.

ארע שבוטל שיעור שהרבי היה אמור למסור, זה היה לאחר שהחברותא שלו, כלומר אני, שאל איזו שאלה ברגע האחרון, והרבי רצה לחדד מחדש את כל השיעור. כאשר נשאל על סיבת הביטול, אמר למשמש בקודש הרב חנוך גוטסמן שליט"א בעודו מפרגן לי מכל הלב, שהחברותא שלו "פרעגט צי גיט...!" ולכן השיעור בוטל...

אבי הציע לי אז שאציע את עצמי כחברותא בשעות הלילה, ובמשך היום אשלים את שעות השינה... אך הרבי לא הסכים לכך.

בלילה הבא, כאשר שמעתי את הרבי מסתובב, ניגשתי ואמרתי: הנה, אני ממילא לא ישן, למה שלא נלמד בחברותא? - הרבי הסכים לכך, ומאז הדבר הפך לקביעות. הרבי היה אף מעיר אותי בעת הצורך כדי ללמוד בחברותא בשעות הלילה, כפי שהצעתי את עצמי בתחילה. וכך זכיתי להיות חברותא קבועה.

מבחינת הרבי לא היה שום דבר אחר חוץ מלימוד ועמל התורה, ולכן בכל רגע ששייך הוא עמל בתורה, והעדיף לעשות זאת עם חברותא, רק בעת שהוא מחוייב לעניינים גשמיים, או כאשר נדרם ממש על משמרתו, אזי הוא פסק מלימודו לשעתא חדא.

הרבי היה משקיע שעות רבות בשיעורים. אני זוכר פעם אחת בצפת, בעת שישבנו ולמדנו, דפקה בדלת אשה קשת יום שסבלה מבעיות 'שלוש בית', הרבי הכניסה לקודש פנימה שם שהתה למעלה משעה (!) בעודה שופכת את ליבה לפניו והרבי חיוק אותה מאוד. אמנם זה היה על חשבון הלימוד של הרבי, אך מעולם לא סגר את דלתו לשבורי לב.

כשיצאה מן הבית, נאנח הרבי על השעות היקרות: "איך האב פארלוירן נאך א שעה פון די לעבן---"..." אמרתי לרבי: הרי הרבי עסק בהבאת שלום בין איש לאשתו. נענה הרבי בתנועת ביטול: "שלום וועט נישט זיין דא... אפשר 'גמילות חסדים'..." - ראיתי כי למרות שהוא כבר הבין שהעסק לא יצלח שם, בכל זאת הקדיש מזמנו היקר מאוד לעשות חסד ליהודי.

הרמב"ם מנדרד שינה מעיניו

הלימוד היה בראשו הקדוש במשך כל היום.

זכורני פעם בתקופת ישיבת בין הזמנים שהתקיימה במצפה יריחו, עמד על הפרק נושא צבורי סבוך, ועסקנים רבים נכנסו ויצאו בבית הרבי, אך הרבי דאג כל הזמן רק ללימוד והכנת השיעורים. אתי הוא למד אז רק בבקאות, כי את השיעור בעיון היה מכין עם נכדו הרה"ג ר' יוסף ווייס שליט"א. אתי הוא היה משנן שוב ושוב את השיעור לפני מסירתו, עד שגם אני יכולתי כבר לדקלם בעל פה את השיעור, כי הרבי הקפיד מאוד שבמסירת שיעור צריכים להגיע מוכנים לגמרי.

באותה תקופה הוא לא הרגיש טוב, וגם הנושא הציבורי העיקר עליי מאוד, ולכן פרש הרבי לנוח, לאחר עשרים דקות... הרבי העיר אותי ואמר שהקשיים מעיקים עליו ולכן הוא לא יכול לישון... שאלתי: מה מפריע לרבי לישון? ואז הוא הסתכל עליי במבט תמוה, מה אתה לא מבין? הרי הרמב"ם לא ברור דיו... אני הייתי בטוח שמעיק לו הנושא הציבורי, אך התברר כי ממש לא אלו היו הבעיות שלו... היתה לו בעיה עם הבנת הרמב"ם.

שלא ראה, היה משתדל לא לראות חסרונות של יהודים אלא רק מעלותיהם.

לפעמים היה מעיר "היה יותר טוב אם היית עושה אחרת..." אני הייתי לפעמים יושב בסלון וקורא עיתונים, הרבי עבר כמה וכמה פעמים ולא אמר לי כלום. פעם אחת תפסתי את עצמי, לקחתי ספר 'מבשר טוב' שהיה שם על השולחן ועיינתי בו, כשהרבי הבחין בכך, הוא ניגש בחיוך ואמר: היה הרבה יותר טוב אם היית לומד גמרא...

היה מפליא לראות כיצד הרבי יורד לפרטי פרטים בכל שאלה שהובאה לפניו, אף אם הם עניינים גשמיים פשוטים ביותר. ולעומת זאת, בדברים שהיו נוגעים לו עצמו הוא לא התעניין כהוא זה בענייני גשמיות. הגשמיות של הזולת היה אצלו יקרה מאוד...

הרבי החשיב מאוד את סדרי הישיבה, מה לומדים בישיבה, וכאשר למד עמי, הפריע לו שאלמד עמו לימודים אחרים שאינם מסדרי הישיבה, הוא קרא לזה 'יצר הרע' - לתופעה של בחורים שמחפשים סדרי לימוד אחרים מחוץ לסדרי הישיבה.

ביום החתונה שלי, היה הרבי אמור ללמוד עמי מסכת גיטין, ואז הרבי התנצל שאולי לא מתאים ביום כזה ללמוד גיטין, היה מתאים יותר ללמוד קידושין...

היה זה לאחר שאמרתי כבר תהילים כחצי שעה, אמר לי הרבי: "שוין גענוג", עכשיו הזמן ללמוד, כידוע שהוא סבר כי ההכנה הטובה יותר לכל דבר היא לימוד התורה.

בלילה הראשון, כשבאתי לנום עמו בירושלים, נדהמתי לראות את הרבי נכנס וממלא עבורי קערת 'נעגל וואסער', וגם טורח לחתוך חתיכת נייר כסף כגודל הקערה, כדי שיהיה כיסוי לנעגל וואסער, שהיה כידוע מאוד מקפיד על זה. וכך תמיד כשהיה לו אורח, כמו למשל הרה"צ ר' פנחס נחמן רבינוביץ שהתארח אצל הרבי בצפת, הוא היה בעצמו טורח להכין לו כלי מיטה וקערת מים וכיסוי וכל הצריך. כאשר רציתי לעזור, הוא אמר: "ס'איז מיינ מצוה!" ולא רצה בשום אופן שיעזרו לו.

פעם במוצאי שבת, בעת אחת משמחות המשפחה, היו אורחים רבים, אני למדתי בחברותא עם הרבי, לפתע הכניסו פנימה צלחת עוגות מהשמחה. הרבי הודה להם, וכאשר יצאו הוא הגיש לי את הצלחת ואמר שזו מצוה גדולה לאכול, כי זה המשך של ה'עונג שבת', וזה ענין של מלוה מלכה וכו'. לא היתה לי ברירה ואכלתי. כשסיימתי, שאל: "נו, ס'געווען גישמאק?" - השבתי בחיוב ושאלתי

דרכיה דרכי נועם

פדגוג ואמן נפלא מאוד במישור החינוך היה רבינו זצוק"ל, תעיד על כך העובדה הבאה, אחת מני אלף ששמענו מפי הרה"ח ר' משה פרידמן שליט"א

וכך הוא מספר: יום אחד שאל אותי הרבי זצוק"ל האם אני מכיר את הבחור פלוני ופלוני, השבתי שאינני מכיר אותו אישית, אבל אני יודע במי מדובר.

אומר לי הרבי: לך תדבר איתו בבקשה! שאלתי: מה אדבר איתו? השיב הרבי: "לא משנה, תדבר איתו! ותבוא לעדכן אח"כ".

יצאתי משם מתוסכל. מה הרבי רוצה ממני? ללכת לדבר עם בחור, בלא שאדע מה לדבר ועל מה לדבר. ניסיתי להתבונן בדברים ואז הגעתי למסקנה כזו: כנראה הרבי רוצה להעביר מסר לאותו בחור שהוא חושב עליו... אך אינו רוצה שיגידו לו שום דבר משמו של הרבי...

לאחר כמה ימים פגשתי באותו בחור, ניגשתי אליו ואמרתי לו: אתה יודע שהרבי חושב עליך מאוד הרבה? --- הלה הופתע מאוד. "מה פתאום? מי אמר לך?" - הוא שאל ספונטנית, ואני עשיתי עצמי נעלב: "מה אתה חושב? שאני מסתובב ואומר את זה לכל בחור שאני פוגש...? אם אני אומר לך את זה, אז אני יודע מה שאני אומר..."

וכך התחלתי להיכנס לשיחה עם הבחור. יצאנו לרחוב העיר, לשאוף אוויר, והבחור החל לספר על עצמו. על כל מה שעבר עליו, הוא סיפר על תקופות קשות מאוד שנקלע אליהן, על נפילות, על היגררות אחרי חברים לא טובים, קבוצות לא טובות, כאשר אני במשך כל השיחה לא אומר כלום, רק מאזין בקשב רב.

הבחור סיפר שב"ה הוא הצליח אט אט לחזור אל דרך המלך, אך למעשה רובץ על ליבו מטען עוצמתי של תסכול, מצפון, ומשקעים כבדים מאוד---

השיחה ארכה כשעה וחצי, כאשר הבחור פורק מעל ליבו את כל המטען שרבץ עליו כמשא כבד ביותר. בתום השיחה, שואל אותי הבחור אם אספר לרבי את מה ששמעתי, אמרתי לו: "ממש לא, רק אם אתה רוצה שאספר" --- הבחור הרהר מעט ואמר: "אם אתה מרגיש שזו תהיה תועלת עבורי - אתה יכול לספר" --- נפרדנו לשלום ...

למחרת נסעתי לירושלים לקודש פנימה. כשנכנסתי, שאל הרבי אם כבר דיברתי עם הבחור. אמרתי שכן, סיפרתי ששוחחנו שעה וחצי, ושאלתי אם הרבי רוצה לשמוע את תמצית הדברים. "לא! ממש לא!" הזדעק הרבי - "אין בכך שום תועלת לבחור! הוא כבר נקי, כבר פרק כנראה את כל ליבו, וזהו!" - חרץ הרבי.

הרבי רק שאל אם אמרתי משהו לבחור, השבתי שלא, אני רק הקשבתי והוא דיבר, "טוב מאוד עשית!" - קרא הרבי - "לא צריכים להגיד מוסר! צריכים רק לעזור. אם אתה יכול לעזור, בסדר גמור, אם אתה לא יכול לעזור - שתוק. אל תגיד מוסר! עשית טוב מאוד!"

למעשה, אותו בחור ב"ה התייצב על דרך המלך וזכה להקים בית לתפארת.

לאחר שנים רבות, יום אחד הוא פנה אליי ושאל אותי אם אני זוכר את השיחה שהיתה לו עמי. "כמובן שאני זוכר", הגבתי בחיוך, ואז הוא שאל: סיפרת לרבי את מה שדיברנו? ---

אמרתי לבחור, שהרבי בשום אופן לא רצה לשמוע, וטען שהבחור כבר נקי. "ממש כך" - התרגש האברך מאוד - "לאחר אותה שיחה, בה פרקתי את ליבי, חשתי עצמי ממש כתינוק שנולד, נקי מכל משקע ובעיה, וזה מה שהציל את עתיד חיי בס"ד!"

אם אמנם יש ענין כזה לאכול ממתקים במוצאי שבת. הרבי צחק. "לא! אין ענין כזה. רק רציתי שיהיה לך נעים לאכול".

תמיד הוא הקפיד גם שלא להסתכל על הזולת

עבודת עבודה. רבינו מסבך את הסוכה

חביבות המצוות. רבינו בוחר אתרונג

גליון מיוחד במלאות השלושים להסתלקותו של כ"ק מרן אדמו"ר מביאלא זי"ע • סיון תשפ"ד • המבשר ימ

דועה
נאמן

שיח חסידים

איש טוב מבשר טוב

שיח יקרות עם הרה"ח ר' יואל וויינר שליט"א - מחשובי סופרי המלך, היושבים ראשונה במלכות להעלות עלי גליון את התורות של כ"ק מרן האדמו"ר זצוק"ל, אשר מהן יצא יבול עצום של ספרי 'מבשר טוב'

וזאת למודעי, כי חלק גדול מהיבול הנפלא והעצום שאנו רואים היום, של למעלה ממאה ועשרים ספרים – ספרי 'מבשר טוב' על כל העניינים והחלקים של כל התורה כולה – נובע מאותן 'תורות' ודרשות שהיה רבינו נושא בדבריו.

את הספרים שנוצרו מהתורות, לא התיישב הרבי לכתוב באופן רשמי כספר מסוים, אלא הרבי היה שח בדברי תורה, ולאחר מכן מוסיף הגהות ותיקונים, הערות והארות, הוספות וציונים על מה שאמר, ולפעמים היה מוסיף וחוזר ומוסיף, עוד כמה וכמה פעמים, עד שהתורה גדלה והלכה, בבחינת מעלין בקודש, עד שהיה מגיע לידי הוצאת ספר שלם. לעומת זאת, יש את השיעורים בהלכה, שהם כולם התחילו מקלסרים של כתב יד של הרבי בעצמו - ישנם קלסרים וחידושים ממנו כמעט על כל סוגיא בש"ס (!) - ואח"כ היה מוסר את השיעורים ואז שילבו בין הנאמר לבין הנכתב. השיעורים עצמם נאמרים בקרוב לחמישים ספרים. (!!)

יש לדעת כי לרבי זצוק"ל היה כח עצום ונפלא של כתיבה, הוא ממש מיחידי הדור בכוח כתיבתו, ממש לא פסק ידיה מכתובה בכל רגע ורגע. אף בעת שהיה יושב ומקבל את קהל הקודש לברכה, היה 'בין גברא לגברא' חוטף עוד כמה דקות וכותב עוד כמה שורות וקטעים בספריו.

כך גם בכל טיסה היה יושב שעות ארוכות וכותב את הגיגי חידושו, גם בנסיעות רגילות לכל אתר ואתר היה תמיד מנצל את הזמן לכתיבה של עוד ועוד חידושי תורה ומחשבות עמוקות בכל ענייני התורה.

כך הגענו למציאות זו, כי הותר אחריו ברכה עצומה של עשרות אלפי כתבי ידות, ביניהן רבים שכבר יצאו לאור עולם, ורבים שעדיין לא זכינו שיתפרסמו, ועוד חזון למועד.

ניתן לחלק את התורות לכמה סוגים. הסוג הרגיל ביותר, היו התורות של השולחנות הטהורים, בליל שבת ובסעודה שלישית, כמו כן בסעודות הילולא של הצדיקים וכדומה. אלו היו עם גוון אחד ומסוים של הגשת התורה ומהלך העניינים.

מאידך, היה סוג אחר של 'דרשות', בעיקר באירועים ציבוריים שהרבי היה נושא שם דברים. אותן תורות היו נכתבות גם תיכף לאחר האירוע, כאשר מתוך דרשות כאלו ראו אור ספרים רבים ומגוונים. אם זה בענייני חינוך, צו השעה, השקפת עולם, וכל אי אלו עניינים שהיה מתייחס אליהם באותן דרשות, בעמדו בעמידה ליד ארון הקודש וכדומה.

הספרים הרבים העוסקים בענייני חינוך, הם מתוך דרשותיו המאלפות בכינוסי חינוך, ועידת החינוך, וכדומה.

כמו כן, מעבר לכוח הכתיבה העצום שניתן בה כאמור, היה בו גם כוח עצום של 'חידושי' הוא היה כמעין המתגבר בכל עת, דולה חידושים נפלאים מכל דבר, מתעמק ומלבן, ומבהיר את העניינים באופן חד ומחודש בכל עת.

כוח כתיבתו נתגלה כבר בימי בחרותו בישיבת פוניבז' שם היה כותב את השיעורים של מרן הרב מפוניבז' זצוק"ל. והרב מפוניבז' עבר על מה שהוא כתב, והוסיף הערות, וכך נותרה

תמונה מלאה נענועים. כך היה נראה הדרו בעת שיצא לתפילה, העט מוכן והרפים עליהם כתב חידושי תורתו עומדים מוכנים

"...וכפי שזכור לי מימי בחרותי עת למדתי עמו - להבחל"ח - בישיבת פוניבז' המעטירה, שהיה יושב על גבי תלמודו שעות ארוכות בעסק התורה בעיון ובפלפול, ומעולם לא עזב את היכל הישיבה לפני השעה שתיים-שלוש לפנות בוקר, דבר יום ביומו..."

הרבי זצוק"ל ששמע את דבריי - נער צעיר - ונהנה מאוד שכיוונתי לדבריו והבנתי שפיר את מה שנתכוון לומר בעת התורה, מינה אותי מיד לאחר אותה שבת להיות מכותבי התורות. מינוי שנמשך בס"ד במשך כל השנים, כארבעים שנה, עד התקופה האחרונה ממש.

ה'תורה' פרה ורבה עד אמירת 'גענוג!'

כיצד היו סדרי הכתיבה?

הסדר היה, שמיד במוצאי שבת וביום ראשון העלינו על הכתב את התורות, אני ושותפי ה"ה הרה"ח ר' יעקב משה צוקרמן שליט"א, כל אחד כתב 'תורה' אחת, או של ליל שבת או של סעודה שלישית.

לאחר שסיימנו לכתוב היינו מביאים את הכתב אל הרבי זצוק"ל שהיה מתחיל בהגהות, תיקונים והוספות, ומכאן החלה מלאכת הקודש להמשיך, להתגדל לפרות ולרבות.

כמה שנים זוכים אתם לשמש בקודש בתפקיד חשוב זה של כתיבת דא"ח, ואיך הגעתם לכך?

הרב ווינר: הרי זה לי כבר ב"ה ארבעים שנה, בהן זכיתי לעמוד ולשמש בתפקיד קדוש ויקר זה, להעלות על הכתב את דברי התורה, היוצאים בשלהבת אש יקוד מליבו ונפשו של כ"ק מרן האדמו"ר זצוק"ל בבחינת 'אנא נפשי כתבית יהבית'. התחלתי במלאכת קודש זו בהיותי בחור צעיר ממש, כמדומני בגיל של ישיבה קטנה.

היה זה כאשר הרבי זצוק"ל שבת פעם אחת בעיר התורה והחסידות בני ברק, ואנו נסענו לשבות עמו בשבת קודש זו, והסדר היה תמיד שלאחר עריכת השולחן הטהור, היו פרחי החסידים ואף מבוגרים וישישים מלווים את הרבי בדרכו לביתו נאוה קודש, כאשר במשך הדרך הרבי משוחח עם המלווים בענין שאודותיו נסבה ה'תורה' של השולחן הטהור.

ובדרך כלל היו מתלבנות נקודות מסוימות שלא הובררו כל צורכן

בעת אמירת התורה, כאשר הרבי בעצמו מעלה את הנקודות ומדובר אודותיהן.

באותה שבת, דיבר הרבי ב'תורה' על הרה"ק החוזה מלובלין זיע"א, והזכיר את הסיפור הידוע המובא בספרים הקדושים על החוזה שהיה נוהג בכל שנה בשנים עשר הימים הראשונים של חודש ניסן, לומר בכל יום את מה שיתרחש בחודש שכנגדו, ביום הראשון אמר מה יהיה בניסן, ביום השני, מה יהיה באייר, וכן הלאה.

ונודע הסיפור שבשנתו האחרונה, סיפר החוזה מה יהיה בחודשי ניסן, אייר וכו' עד חודש מנחם אב, ואז נסתתמו דבריו ולא הבינו החסידים על מה ולמה. רק לאחר זמן, כאשר נתבקש לישיבה של מעלה ביום תשעה באב, באותה שנה, הבינו החסידים למפרע את הטעם שלא דיבר על המשך השנה.

ואז, בדרך הביתה לאחר השולחן הטהור, שאל הרבי את הסובבים מדוע לא יכול היה החוזה לדבר על המשך החודשים, מה יהיה לאחר הסתלקותו, וכי לא ידע מה יהיה לאחר מכן?

ואני, כבחור צעיר, נזכרתי שהרבי אמנם התייחס לנקודה זו בעת אמירת התורה, וכאשר ראיתי שאין איש שיכול להשיב על שאלתו, השתדלתי להיות איש, והתחלתי לומר את שהבנתי מדברי רבינו.

הרבי הבהיר כי מכיון שהחוזה עלה לישיבה של מעלה בחודש אב, ראה אפוא החוזה מחודש אב והלאה את מה שמתרחש בעולם העליון כי שם מקומו עתיד להיות כבר אז, וכך אמנם הוא דיבר על מה שיהיה בחודשים הבאים, אבל כבר דיבר ממראות ומושגים של עולם העליון, וזאת לא היו יכולים החסידים להבין כלל, כי אין אלו דברים ששייכים לבאי עולם הזה – ולכן היה נראה להם שפסק מלומר מה יהיה באותם חודשים, כי לא דיבר כבר על עניינים ומושגים של עולם הזה.

הברכה בזכותו וראתה אור עולם.
 כך גם היה כותב את חידושי הגאון רבי שמואל רוזנבסקי זצוק"ל ואת חידושי הגאון רבי דוד פוברסקי זצוק"ל, כאשר חלק הארי של הספרים שיצאו מחידושיהם נתבסס על כתביו של רבינו זצוק"ל.

כאמור, הוא היה מגיה את הכתיבה הראשונית שלנו, ולאחר יום או יומיים היה כבר מחזיר את הדפים בצירוף הערותיו, ואנו היינו מתיישבים ומקלידים מחדש את כל הדפים, בשילוב הערותיו והארותיו המחכימות.

לאחר שסיימנו, וזה עשוי היה לקחת לפעמים ימים ארוכים, שכן אני הייתי איש עסוק בחנות שהיתה לי – היינו מחזירים לו את הטיוטה החדשה שבה כלולות הערותיו, ואז הוא היה מתיישב וכותב שוב הערות על ההערות, והערות נוספות וכו' – כך הדבר היה יכול להימשך זמן רב, במשך כמה וכמה פעמים, תיקונים על גבי תיקונים, כמה וכמה טיוטות – עד שהרבי היה אומר "גענוג" – די והותר! ועוצר את המשך העריכה, אזי היה זה סימן שאפשר כבר להוציא לאור את ה'תורה' הזאת. למעט במקרים אחרים שזה נמשך הלאה עד שהגיע הדבר לכמות של 'ספר שלם', ומכאן נוצרו עשרות רבות של ספרי 'מבשר טוב'.

יש לציין כי רבינו היה עוסק לפעמים במקביל בחמש או שש תורות, כאשר כל תורה ניצבת בשלב מסוים, האחת בהגהה ראשונה, השניה לאחר התיקונים השניים, השלישית כבר בטיוטה חמישית, וכנהנה וכנהנה, כאשר ברוב תושיה ותגבורת חכמת התורה, הוא שולט ומנתב במקביל את כל ה'תורות'.

תורה והסתרה במקום אחד

הרבי זצוק"ל היה יוצא מדי פעם לטפל בעצמו לצורכי בריאות, שכן בשנת תשנ"ט היה שרוי בסכנת חיים גדולה וניצל בנס, ומאז הרופאים הורו לו לרוחץ ולעשות פעולות של בריאות, והיה שגור בפיו כי מכיון שהוא שליח ציבור ורבים צריכים לו, לכן הוא מקפיד מאוד על ענייני הבריאות למען הציבור שצריך אותו.

ובכל פעם שהיה יוצא, לאחר ששב הייתי מקבל טלפון מבית הרבי שיש חידושים. הרבי היה מוסר לי בטלפון את שלל חידושיו שחידש באותו זמן ששהה במים לרפואתו, היתה זו שיחה של כחמש או שבע דקות בהן הוא מסר את חידושיו הנפלאים ואני הייתי כותב זאת בראשי פרקים תוך כדי שיחה, ולאחר מכן רושם זאת באופן מסודר.

היה זה פלא גדול, שהרבי עסוק לגמרי בעמל התורה, ללבן ולחדש, כמעין המתגבר, אף בהיותו בתוך מימי המרחצאות לרפואה, והיה לפלא. כי בכל פעם שהיה שב היו לו מיד באמתחתו חידושים רבים ונפלאים שחידש באותן שעות של עיסוק לבריאותו. כי ראשו הקדוש היה שקוע בארבע אמות של הלכה ועמל התורה בכל עת ועידן.

זכור לי שפעם, כאשר יצא מביתו שבשכונת סורוצקין ליד בית המדרש, לכיוון בית המדרש, נעמד לפתע ואמר, כמו מדבר לעצמו: "אוי שכחתה!" ואז חך בדעתו ואמר: "אין לזה טעם, יש כאן אנשים...". לאחר הרהור קל הוא פנה כמה פסיעות לצד הדרך, הוציא מכיסו עט ונייר וכתב כמה מילים. התברר שהוא "שכח" לכתוב חידוש שעלה בדעתו, וחשש שלא יישכח ממנו, אך מצד

הוספה למאמר 'מחנכים

שני לא רצה לכתוב זאת לעיני הבריות, עד שהחליט לכתוב בחשאי בצד הדרך.

יש לציין כי כל הנהגתו היתה מתוך הסתרה גדולה מאוד.

זכורני כי בעת שהוכתר לרבי, לאחר הסתלקות הרה"ק ה'חלקת יהושע' זיע"א, לפני כארבעים שנה, הוא התבטא בלשון מעין זו: "עד עכשיו הייתי בהסתרה, ומעכשיו אסתתר עוד יותר", כוונתו היתה כי עד אז היה טמון אי שם בלוגנו ולא ידעו ממנו, ובכל זאת כעת שנתמנה לרבי הוא יסתיר עצמו יותר.

הדברים היו אצלי אז לפלא, כיצד יכול רבי להמוני חסידים להסתתר, אך במשך השנים ראיתי זאת בעיניי שהוא נסתר מאוד בכל דרכיו ומעשיו, והיה מכסה ומסתיר את עצמו בכל כוחו.

קול בכי הגעגועים גובר ועולה

באופן אישי, כ'כתוב התורות' האם היה לכם קשר ייחודי עם הרבי?

כפי שאמרת הקשר העיקרי היה, שזכיתי לשוחח עם רבינו כמעט כל יום, לפעמים בטלפון דקות ארוכות כשמסר לי את התורות, הייתי רושם ראשי פרקים, וכך גם מסירת התורות להגהה וקבלת התיקונים. זה היה קשר עצום ומרומם. למעשה, היה מחמיא לי מאוד בכל עת מצוא. זכיתי שהוא התחבר מאוד לכתיבה שלי והיה אומר לי בבירור שהוא נהנה מסגנון הכתיבה.

פעמים רבות הוא הזכיר לי את דברי ה'תפארת עוזיאל' [על שיר השירים] בשם ה'קדושת לוי' על הפסוק בשיר השירים: "הגידה לי שאהבה נפשי", וז"ל ק: "ומכבוד הרב הגאון מוה"ר לוי יצחק שמעתי פירוש על "הגידה שלי שאהבה נפשי" - פירוש תגיד לי שאתה אוהב אותי והאריך לפי דרכו", והיינו: דזה קאי על כנסת ישראל שאומרים זה לזה: "הגידה לי" תאמר לי בפך שאהבה נפשי, כי הרבה פעמים שהאהבה מוסתרת בלב אך צריך להמחישה ולהוציאה אל הפועל, הגידה לי שאהבה נפשי תאמר

לחברך בדיבורים מפורשים דיבורי אהבה וחיבה פיוס ורצון, דיבורי קרבה וידידות נפשית. והנה מפטיר רבינו באוזניי: "לכן אני אומר לך "אני אוהב אותך"! –כאשר נחל של אהבת ישראל שוצף מליבו הטהור.

בדרך כלל היו התורות מתעכבות אצלי די הרבה זמן, עד שסיימתי לכתוב, לעומת זאת הרבי עצמו היה מתקן ומגיה תוך יום יומיים כל פעם. זכורני פעם שהודרתי מאוד והגשתי את התורה יחסית מהר. מהרבי הקפיד להחמיא לי גם על כך: "יואל! איך מוז דיר זאגן, האסט געמאכט א'שיא!", היה זה מתוך אהבה גלויה לבנו יחידו, כמו לכל חסיד.

אף בתורה של פרשת משפטים האחרונה, שם דיבר על עצמו גלויות ורימו שעומד לעזוב את העולם, והיה אז הציבור מאוד מזועזע מהדברים. לאחר שכתבתי את הדברים כלשונם, ולא נמנעתי מלכתוב את הדברים המפחידים, אמר לי הרבי: "איך מוז דיר זאגן, האסט גוט געשריבן!" – אני מוכרח לומר לך שכתבת טוב, ברמזו שטוב עשיתי שלא נמנעתי מלכתוב את הדברים המכנים את ה'עולם' לקראת הגרוע מכל.

מובא בספר 'עזרא' [פרק ג] וַיַּעֲנוּ בְּהֶלֶל וּבְהוֹדֹת לַיהוָה כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם חֲסָדוֹ עַל יִשְׂרָאֵל וְכָל

הָעָם הָרִיעוּ תְרוּעָה גְדוֹלָה בְּהֶלֶל לַיהוָה עַל הַסֵּד בֵּית יְיָ וְרַבִּים מִהַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם וְרָאשֵׁי הָעָבוֹת הִזְקִינִם אָשְׁרָא כָּאוֹת הַבָּיִת הָרָאשׁוֹן בְּיָסְדוֹ זֶה הַבָּיִת בְּעֵינֵיהֶם בָּכִים בְּקוֹל גְּדוֹל וְרַבִּים בְּתְרוּעָה בְּשִׁמְחָה לְהָרִים קוֹל: וְאֵין הָעָם מְכִירִים קוֹל תְּרוּעַת הַשִּׁמְחָה לְקוֹל בְּכִי הָעָם כִּי הָעָם מְרִיעִים תְּרוּעָה גְדוֹלָה וְהַקוֹל נִשְׁמַע עַד לְמִדְבָּרוֹ.

שכאשר עלה עזרא מבבל עם כמה ריבואות יהודים לבנות את בית שני, וצריך להדגיש שהיו אז מיליוני יהודים בבבל, אך רק קומץ קטן עלה בהתלהבות גדולה לבנות את הבית שני, ובכל זאת בעת שהשלימו את בנין הבית, כתוב שהצעירים שמחו והריעו בקול מתוך שמחה, אך הזקנים שזכרו את הבית הראשון הרימו קולם בקול של בכי וצער, ועלה הקול של הזקנים והתגבר יותר מקול שמחת הצעירים.

לכאורה קשה, הרי אותם זקנים רצו בהתלהבות לבנות את הבית השני, ולמטרה זו עלו, ואם כן מדוע הם בכו?

אלא התשובה, למרות שרצו מאוד את הבית שני ושמחו מאוד בשמחתו, בכל זאת היו להם געגועים גדולים ונוראים לבית הראשון שזכו לראותו. דומה כי זו ההרגשה שכולנו שותפים לה כעת. אמנם זכינו בחסדי שמים גדולים לממשיך בחסד עליון ה"ה כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א יאריך ה' ימיו על ממלכתו לאורך ימים ושנים, והשמחה גדולה עד מאוד נוכח הנהגתו הקדושה, אבל אין זה סותר את קול הבכי של הגעגועים לאבינו רוענו שעזב אותנו לאנחות.

אני זוכר שפעם שוחחתי בקודש פנימה על ענין אישי, והרבי שאל אותי בעדינות: "מה שהיה לפני ארבע עשרה שנה לא קשור לזה?" --- נדהמתי מאוד לראות כי הרבי זוכר את מה שהיה אז, כשאני בעצמי – שזה ענייני האישי – לא זכרתי כלל מאותו ענין. אך כאמור, זה לא פלא. כי כך היא המציאות אצל אב ובנו יחידו.

היתה תקופה שהתמודדתי עם קושי כספי. יום אחד הגעתי לרבי זצוק"ל כדי לקבל ממנו הגהות

הדעה באמן

ספרי

'מבשר טוב'

גליון מיוחד במלאות השלושים להסתלקותו של כ"ק מרן אדמו"ר מביאלא זי"ע • פיון תשפ"ד • המבשר כא

כב המכשיר • גליון מיוחד במלאות השלושים להסתלקותו של כ"ק מרן אדמו"ר מביאלא זי"ע • סיון תשפ"ד

כתר הרבנות ומשמר הכשרות

פרק נכבד בקורות דברי ימי כ"ק מרן האדמו"ר זצוק"ל, הוא תקופת מגוריו ב'לוגאנו' שבשווייץ, וכהונתו ברבנות העיר קרוב לארבעים שנים, כאשר סעיפים נכבדים מפרק זה, הם המלונות והמפעלים שזכו להתעמר בתעודת כשרות בהשגחת הרבי זצ"ל.

שיחה מיוחדת עם הרה"ח יוסף ווייס שליט"א מלונדון - יליד לוגאנא, בן הגאון הרב רבי משה אליעזר ווייס שליט"א גאב"ד דק"ק מחזיקי הדת ווינא

בספרים צימער

קראת ימי השלושים ביקשנו לחוש ולמשש את אוירת ההוד שחפפה בסביבת הרבי זצ"ל, וזכינו לקיים שיחות אישיות וארוכות עם אותם שזכו לשהות בארבעת אמותיו בתקופות האמורות, ובתפקידים אלו שנהלו על ידו באופן אישי וביד רמה. לשם כך פנינו אל מי שזכה לשמש את הרבי זצ"ל, וללמוד עמו בחברותא, ה"ה הר"ר יוסף ווייס שליט"א מלונדון - יליד לוגאנא, בן הגאון הרב רבי משה אליעזר ווייס שליט"א גאב"ד דק"ק מחזיקי הדת ווינא. הרב וייס שליט"א שיתף אותנו בערגה על ימי ילדותו בצילו של הרבי זצ"ל, ועל זיכרונותיו מאותם הימים, כפי שחוה אותם בימים ההם כבזמן הזה ממש. נקודת מבטו של בחור צעיר לימים, כמתבונן מהצד על אדרת הרבנות שהוטלה על כתפיו של הרבי זצ"ל ועול ניהול מערכת הכשרות, כאשר גולת הכותרת היא - שני הכתרים שנקשרו לראשו של רבינו זצ"ל, רב קהילה ב'היימישע אווירה', לצד יושבו על כסא מלכות האדמו"רות והנהגת עדת חסידיו שהיו מקושרים אליו בעבותות של אהבה, וכל זאת - ללא שתיגע מלכות אחת בחברתה כמלאו נימה.

לוגאנו היא עיר די גדולה יחסית ב'דרום שווייץ', בסמוך לגבול איטליה. בעיר הייתה קהילה חרדית-חסידית כאשר הקהילה התבססה במקום בשנים שלפני מלחמת העולם הראשונה, והתפתחה יותר אחרי מלחמת העולם השנייה, עם התקבצות משפחות משארית הפליטה.

בשנותיה היפות של הקהילה, היו בה את כל מה שדרוש לקהילה חרדית, רב, שוחט, תלמוד תורה ומוסדות קהילתיים. אך בעשרות השנים האחרונות הקהילה החרדית בלוגאנו הייתה במגמת ירידה קבועה, עד לדעיכה סופית בשלהי שנות התש"ס. מספר לנו הר"ר יוסף שיחי': סבי הרה"ח ר' דוד רובינפלד ז"ל היה פעיל מאוד בחיי הקהילה, ועסק בצרכי ציבור בענייני הכלל והפרט. כך גם שימש כראש ה'חברה קדישא' במקום. מתוקף תפקידיו היה סבא ז"ל קשור לרבי זצ"ל בקשר הדוק ביותר [ודרך אגב נציין, שהסבא ז"ל נפטר ביום ב' אייר תש"פ, 4 שנים בדיוק לפני הסתלקותו של הרבי זצ"ל]. גם אביו ש'יבלחט"א נטל חלק פעיל בחיי הקהילה, ואנו כילדים זכינו לחיות בצילו של הרבי זצ"ל, וכך נולדנו לתוך הקשר עם הרבי ואלו היו שנות ילדותנו.

בתקופת ילדותינו בלוגאנו כבר לא התגוררו בה משפחות צעירות בעלות ילדים, וכל המשפחות החרדיות שנותרו בה היו זוגות מבוגרים. כך שהתלמוד תורה שפעל לפני כן בלוגאנו, כבר לא היה פעיל, ואנו - אני ואחיי - למדנו עם 'מלמד

פרטי', כך גם זכינו ללמוד בחברותא עם הרבי זצ"ל.

מעורבות הרבי בחיי הקהילה

נשמח לשמוע על מעורבותו של הרבי זצ"ל בניהול הקהילה

הרבי זצ"ל [אצלנו: הרב זצ"ל] התמסר בכל כוחו ומאודו בתקופת מגוריו שם. הוא היה חלק בלתי נפרד מהקהילה, והקהילה הייתה חלק בלתי נפרד ממנו... על כתפיו רבצה האחריות לבני הקהילה, וכרב הקהילה התנהל ב'אחריות דקדושה'. גם ה'עסקנות', העניינים הכלליים - הכל עבר דרכו ובאחריותו האישית, וכך נשא את בני קהילתו כאשר יישא האומן את היונק כפשוטו ממש.

גם בשנים שתושבי העיר החרדיים התמעטו ופחתו, והקהילה שקעה ודעכה, פעל הרבי זצ"ל בכל כוחו להחייאת הקהילה בכל מיני השתדלויות, מתוך אחריות לבל יידח ממנו נידח, לא להותיר יהודים לבדם. וכל עוד התגוררו במקום 'מנין יהודים', לא עקר הרב זצ"ל ממקום מושבו.

שמעתי מאחיי הגדולים, שעדיין למדו ב'חיידער' המקומי, שהרב זצ"ל היה מעורב באופן פעיל ביותר בסדרי הלימודים וכדומה. כאשר היו זקוקים לתור אחרי 'מלמדים' היה דואג על כך ומברר בעצמו, ועד כדי כך באה מסירותו למעשה ממש, כאשר אירע

פעם שחפשו 'ממלא מקום' ליום אחד, ומשלא נמצא - התיישב הרב זצ"ל בכבודו ובעצמו על 'כסא המלמדות' למשך היום, מתוך מסירות ואבהיות, ובאחריות גדולה ועצומה שלא תתבטל התורה מתינוקות של בית רבן.

ענין הרבצת התורה בקרב בני המקום בא ליד ביטוי במסירת שיעורים קבועים לבני הקהילה, כאשר מידי יום התקיים שיעור בין מנחה למערב בספר 'משנה ברורה', ובשבתות ובימי ראשון היה מוסר שיעור ל'בעלי-בתים' בגפ"ת, וכל זאת מתוך מתק שפתיים נפלא, בבקאות עצומה וגישמאק מיוחד. לא נוכל לשכוח את ה'תשובות' שהיה עונה לכל השואלים הנוכחים בשיעורים, מתוך סבר פנים יפות ובהארת פנים מיוחדת.

כמובן שזכינו לשמוע בקביעות את דברי התורה ב'סעודה שלישית', בשילוב דברי תורה וחסידות, ובפרט מאבזה"ק לבית ביאלה ולמעלה בקודש, כאשר בין הדברים שילב דברי חזק ותוכחת מוסר באהבה לפי צורכי השעה. הסדר הקבוע בזה היה, שבמוצאי שבת היה הרבי זצ"ל מוסר שוב את 'דברי התורה' ובהרחבה, בשיחה טלפונית, 'סופרי המלך' היו רושמים את הדברים מפיו, ואח"כ עברו הכתבים את הגהתו, ע"י שנשלחו אליו באמצעות ה'פקס'. בהזדמנות אחת הבחינו שה'כתבים' מכילים בתוכם דברים הרבה שלא נאמרו בציבור. לכשנשאל הרב

תקופת מגוריו
ב'לוגאנו' שבשווייץ,
וכהונתו ברבנות
העיר קרוב
לארבעים שנים

בבוקר, לפני קריאת התורה כשהוא מעוטף בטליתו, בחלק ה'לומדות' והפלפול היה עוסק בשבת אחה"צ לפני מנחה, ובסעודה שלישית, היה נושא 'שמועס' חסידי כהכנה ליר"ט... וותיקי הקהילה מציינים בהתפעלות, שבמשך 30 שנה לא חזר בדרשותיו על 'פלפול' שכבר אמר באחת השנים!

נוכחות הרבי בחיי הקהילה
איך חשתם כילדים את נוכחות הרב זצ"ל? כיצד השפיעה דמותו הכבירה והקורנת על ילדי המקום?

את התשובה לשאלתכם אחלק לשני חלקים: **באופן כללי** - האווירה ששררה סביב הרב זצ"ל היתה מרוממת ועילאית. עבודת התפילה עשתה רושם כביר על כל בני הקהילה. עוד זכורני את המיית קולו הרוגש באומרו 'שיר השירים' בערש"ק, ונשמע קולו גם מחוץ לכותלי בית הכנסת. כך זכינו להתבונן בעבודת הנענועים וההקפות בלהבת אש ורגשי קודש מיוחדים ביותר. כל מי שזכה לחוות רגעים אלו, הרי אלו חקוקים בעצמותיו לעד...

באופן פרטי - זכינו לשהות הרבה בצילו, לשמשו וליצוק מים על ידו (ואף כפשוטו ממש, בהכנת מי הנטילה לסעודה שלישית - תפקיד שעבר בסילודין בין האחים אצלנו, כאשר האח הגדול יותר שנסע ללמוד בישיבה היה מעביר את התפקיד לאח הצעיר ממנו...). שהינו הרבה בצילו, ולמדנו עמו בחברותא. שמעתי מאחי הר"ר לייבוש שיחי', שסיפר שלמד עמו חברותא בהיותו ילד, ובפעם הראשונה לאחר שסיים את הלימוד, הכניס הרב זצ"ל מגש עם 'שוקולדים', ושאלו 'מה זה'... וענה הילד לייביש - 'שוקולד'. שוב שאל אותו הרבי זצ"ל אם יודע מה מונח כאן, וענה - 'קקאו'. נענה הרבי זצ"ל ואמר לו בחביבות: "זהו 'פירותיהם בעולם הזה'... וכך היה בקביעות שבכל יום בסיום סדר הלימוד, היה הרבי זצ"ל מעניק לו 2 קוביות שוקולד, כדי להמתיק את החוויה בעת הלימוד.

כמוכן שבעקבות השהיות הארוכה בצילו של הרב זצ"ל, זכינו לראות את עבודת קודשו והתמדתו הבלתי נתפסת, איך שהיה יושב שעות ע"ג שעות בלימוד ברציפות, והיה עסוק בכתיבת ספריו המרובים. בכל נסיעה היה יושב ומגיה את כתביו. יחד עם זאת זכינו לראות את מסירותו הרבה לכל אחד ואחד מבני הקהילה, על כך אספר שני מקרים מתוך רבים, להם הייתי עד ראייה:

היה אחד היהודים מאזור צפון-איטליה שהיה מרוחק מאוד מהאידישקייט, ולאחר שמת התברר שציווה את בני משפחתו שלא יביאוהו לקבר ישראל, אלא ישרפו את גופתו רח"ל. הרב זצ"ל שמע על כך, ונחרד עד עמקי נשמתו, והפעיל את כל כובד משקלו וכח השפעתו על בני הנפטר שיחזרו בהם מצעד נמהר זה, אלא יערכו את סדר הלוויה והקבורה כדת וכדין. זכיתי לשהות לצד הרב זצ"ל כשבאה אליו הידיעה על כך שבני הנפטר הסכימו לכך, והחליטו לקבורו בקבורה יהודית. הרבי זצ"ל זינק בשמחה עצומה, ולא הצליח להסתיר את התרגשותו הגדולה. חשתי בדקות אלו, שהכאב על פרשייה זו, נגע בעומק נקודת ליבו הרחום, ומכאן פרצה שמחתו הגדולה כששמע על סידור העניין על הצד היותר טוב.

ועוד היה מעשה. היתה תקופה שהסתובב אצלנו בקהילה בחור שבור, ששקע בדיכאון עמוק ומרה שחורה, ובא לשהות כאן בכדי לקבל חיזוק וצרי לנפש מהרב זצ"ל. עם הזמן החרף מצבו עד כדי כך שהסתגר באחד מחדרי ביהכנ"ס, ולא רצה לצאת משם, חרף כל התחנונים מאנשים שבאו לדבר עמו מאחורי הדלת, ה"י. ביום מן הימים הבחנתי שהרבי זצ"ל עולה במדרגות לעזרת נשים, עקבתי אחריו, ושמתי לב שנכנס למקום צר, שם היתה כמין דלת נמוכה, שמשם היו יכולים לראות את החדר בו הסתגר הבחור. וכך אני רואה את הרב זצ"ל דוחק את עצמו, הכניס ראשו לחרך הצר, וכפף את כל גופו, ומשם דיבר דיבורי נחמה והרעיף טללי-תחי על רוח אותה נשמה טרופה...

השילוב בין "רבי" ל"רב"
כיצד השתלבו זה בזה, הנהגת הקהילה כרב ומורה דרך, לצד היותו רבי ואדמו"ר לחסידים?

אכן "לא נגעה מלכות בחברתה", כפשוט ממש... היות והסדר היה, שבהיותו במקום מגוריו בלוגאנו, לא נהג ברבים ב'רעבישע גינונים', ולא היה מוקף בגבאים, וכדומה. בסעודה שלישית היה שולח שיריים ו'לחיים', ובמיוחד לאורחים, ואז היינו טועמים קצת מהרעבישקייט... והאמת שבדברים הנוגעים בינו לבין עצמו היה נוהג בגינוני קודש, כדרכם של צדיקי קמאי. היו תקופות שהרב זצ"ל היה היהודי היחיד

כ"ק מרן אדמו"ר מבאיאן שליט"א משתתף בשיעור משנה ברורה אותו מסר הרבי זיע"א בכל יום בין מנחה למעריב בתור רב הקהילה

ריקודים ברכחובה של עיר בהכנסת של ר"י כהן

מבחן פומבי בלוגאנא הנובה תשמ"ג 1 - נראים רבים מתושבי העיר

זצ"ל על כך, נענה ואמר, שבעצם יש לו הרבה יותר לומר ממה שאומר בסעודה שלישית, אך היות ואינו רוצה לעכב את הציבור, הרי הוא מקצר בדבריו, ומשלימם אח"כ בטלפון...

ענין מיוחד בפני עצמו היו ה"דרשות", בשבת הגדול ובשבת שובה. הרבי זצ"ל היה מחלק אותם לשלושה חלקים, את חלק ההלכה והדרוש היה נוהג לדרוש בשבת קודש

תקופת מגוריו
ב'לוגאנו' שבשווייץ,
וכהונתו ברבנות
העיר קרוב
ל'ארבעים שנים

שיח-חסידים בעקבות דרכי הרבי זצ"ל בנושאי הכשרות

משמר הכשרות והאחריות הגדולה שנשא על כתפיו, אלא גם בעוררו את קהל מרעיתו, תבע ועורר על כך, וראה את נושא "כשרות המאכלים" כאבן פינה ובסיס לכל שמירת התורה והמצוות מחד, ומאידך - כעבודה עילאית לחסידים ואנשי מעשה החפצים להנהיג את בני ביתם ולחנך את ילדיהם בהתרוממות לקדושה. על שילוב זה אנו למדים מתוך אמרי קודשו המקובצים בסדרת הספרים המונומנטאלית "מבשר טוב", ופנינים אחדים שליקטנו מתוכם.

בסיומה של שיחה שנשא כ"ק האדמו"ר זצוק"ל לחוג בעלי תשובה ולגירי צדק, בי"ט סיון תשס"ו, השיב תשובות בהירות לכמה וכמה שאלות שעלו ובאו מהקהל. בין השיחים אמר: "הקריטריונים הקובעים את שייכותו של היהודי לעולם הדתי, שייקרא בהם איש דתי אורתודוקסי - הם לדעתי בארבעה דברים: שמירת שבת קודש. הנחת תפילין. טהרת המשפחה. ושמירת כשרות - השומר על אלו הארבעה יסודות, הרי הוא אדם דתי. [שכמובן אף אצל החרדים יש דרגות רבות בשמירת התורה והמצוות ואיכותם, כל אחד ואחד לפי עניינו]. ובארבעה דברים אלו יכול להיכלל בין הציבור הדתי..."

כך שיש כאן בעצם 'הגדרת זהב', וקביעת נושא כשרות המאכלים, כאחד מארבעת הקריטריונים להשתייכותו של האדם לעולם הדתי.

ואילו לקהל עדתו, חסידים ואנשי מעשה, הניח את נושא כשרות המאכלים כיסוד חינוכי יהודי ראשון במעלה, המרומם את האדם לעליה בקדושה. וכך אמר בדברי קודשו אודות עניינים בחינוך: "יש לציין כאן ענין נוסף בקדושת הדיבור, שעדיף ככל האפשר להשתדל לדבר עם הילדים דווקא בשפת ה'אידיש', שהיא שפה שבה דיברו אבותינו ואבות אבותינו. וכאמור לדיבור ולשפה יש השפעה עמוקה על נפש האדם ... ומלבד השמירה על הדיבור בצורה נאותה, כן ראוי להיזהר בענייני האכילה. שיאכל בקדושה, ויקפיד על כשרות המאכלים כראוי. ואופן האכילה שיהיה בצורה נאותה ובדרך ארץ, ולא חלילה כבהמה האוכלת רק למלאות תאוותה. וכל זה חשוב מאוד לשמירת גבולות הקדושה, שלא יחיה בפריצת גבולות ובפריקת עול רח"ל, אלא להיפך - בכל הילוכו יחיה מתוך יראת שמים ויחשב את דרכיו ומעשיו".

בימי החנוכה אף פירש בדרך זו את מאמר חז"ל על הלכות חנוכה "בשעת הסכנה מניחו על שולחנו". וכך דרש ותבע בדברות קדש: "צריך האדם לחנך את בני ביתו 'על שולחנו' - הכוונה לעניני אכילה. דהרי שולחנו של אדם מכפר עליו כמזבח כמו דאיתא בגמרא (חגיגה כז.) "וידבר אלי זה השולחן אשר לפני ה' (יחזקאל מא, כב). פתח במזבח [המזבח עץ שלוש וגו'] וסיים בשלחן. רבי יוחנן וריש לקיש דאמרי תרווייהו: בזמן שבית המקדש קיים מזבח מכפר על אדם, עכשיו שולחנו של אדם מכפר עליו". ע"כ.

הרי ששולחנו של אדם הוא המזבח בזמניו, שבזמן שהאדם אוכל בטהרה, ולא בתאוה, ומקפיד על כשרות המאכלים, ואופן האכילה שיהא כדבעי בעדינות ובדרך ארץ, הרי זה מכפר כמו מזבח. וזהו חנוכת המזבח. ועיין כל זה באריכות בספרי "מבשר טוב" - שולחנו של אדם מכפר. ויסוד מוסד הוא בחינוך: שיפריש את ילדיו מתאוות האכילה המגוננות.

זה מה שרמזו בגמרא, דעכשיו בשעת הסכנה "מניחו על שולחנו ודיו", היינו לרמוז, שעכשיו צריך לראות שיהא 'שולחנו', היינו אופן האכילה שלו כדבעי, ובדרך הקדושה. וכך הוא זוכה לטהר ביתו ... וזהו חינוך המזבח בזמן הזה, להניחו על שולחנו".

בימי האבל על כ"ק האדמו"ר זצוק"ל, נקלענו לשיח-חסידים, או אז היתה לנו את ההזדמנות לכרות אוזניים מקשיבות, ולהאזין לקול המיית געגועי החסידים. דלינו את הפנינים בנושא "כשרות המאכלים", להשלמת הדברים אשר הוגשו לפניכם ביריעה זו:

כשמדברים על 'אחריות אישית' אין זה לתפארת המליצה, אלא כפשוטו ממש. וכפי שמעידים שהרבי זצ"ל היה פעם במלון וקם באשמורת הבוקר לסדרי לימודיו, אז ניגש אליו ה'טבח' ואמר לו שהוא מוכרח להתחיל בהכנת 'ארוחת הבוקר', אך המשגיח עוד לא התעורר משנתו... הרבי זצ"ל - שהאחריות על הכשרות היתה מונחת על כתפיו - לא חשב על שיקולי כבוד, אלא ניגש בכבודו ובעצמו למטבח, והחל לפתוח ביצים, ולבודקם אחת לאחת...

ודרך אגב, בנושאי ההשגחה על המלונות, מסופר שבאחד המלונות (בעיר 'קאנאזיי' שבאיטליה), סידרו את האפשרות לבניית 'מקווה טהרה'. הרבי זצ"ל התיישב עם חתנו הגה"ח מרדכי וינברג שליט"א לחזור על הלכות מקוואות, ושירטט בכתב ידו הק' את התוכניות לבניית המקווה שתהיה כשרה ומהודרת ביותר. את הבשר והעופות היו מייבאים ממדינות אחרות באירופה, והרבי זצ"ל היה ממנה את אנשי אמונו לעקוב על מקורות הבשר, וכן היו מצרפים לצוות השוב"ם שוחטים יראים ושלמים מחסידי ביאלה מארץ הקודש.

כך גם יש סוחר יין שזכה לקבל תעודת כשרות, כאשר את היין קנו אצל סוכן ב'מילאנו', וכשהיו שולחים לשם צוות השגחה להובלת היין, הנהיג הרבי זצ"ל שיש להקפיד שעל כל משאית ישב משגיח, כדי שלא להגיע למצב שאחת המשאיות תעצור בדרך והנהג הגוי ישהה לבדו עם היין שמשאית יעצור לבדו בדרך [וזאת בשונה ממערכות כשרויות אחרות שהספיק להם משגיח אחד על כל שיירת המשאיות].

כאן המקום לציין את זכרו של בנש"ק הרב אברהם משה ז"ל, בנו של כ"ק האדמו"ר שליט"א, שנפטר לפני פחות משנה בתאונה טראגית. ר' אברהם משה ז"ל היה שליחו של זקנו הגדול הרבי זצ"ל, והיה פועל על פי הוראותיו בכשרות בנאמנות מיוחדת, והתמסר מאוד לעבודת הקודש באחריות ובוהירות גדולה.

ורק לאחרונה שמענו מאחד המקורבים, שכ"ק האדמו"ר שליט"א סיפר לו, שבאחד המלונות שר' אברהם משה השגיח שם, היו צריכים להטביל כלים חדשים, כאשר לצורך כך היו צריכים לנסוע עד לנהר מסוים שהיה במרחק מהמלון. את הרכב אי אפשר היה להחנות בסמוך לנהר, כך שבנוסף לנסיעה נדרש ממנו לסחוב את הכלים במאמץ פיזי לא קל, ולרדת עמם לטבילה בנהר. אך ר' אברהם משה ז"ל לא התעצל, ועשה את המוטל עליו ביראת שמים ובשמחה רבה. והנה לאחר שחזר עם הכלים לרכב, בסיום הטבילה, גילה להפתעתו, (או לחרדתו...) שבתחתית הכלים מודבקת איזו 'מדבקה' קטנה, שלא שם אליה לב קודם לכן, ואם כן הרי זו 'חציצה' שמעכבת את הטבילה... בראותו זאת - תפס מיד את הכלים, וירד שוב לנהר, עם כל הטרחה הכרוכה בכך, והכין שוב את הכלים לטבילה בשנית מתוך שמחה של מצוה, באחריות וביראת שמים...

שני צדדים למטבע

ובכלל - מציין אחד מחשובי העדה. רבינו זצ"ל ראה את נושא "כשרות המאכלים" כאחד מיסודות היהדות. וזאת, לא רק בעומדו על

שהלך חבוש פאר עם שטריימל ברחובה של עיר, וכן היה נוהג לצעוד עם 'מטריה' בידו, היות שדרכם של צדיקים לצעוד עם מקל, אך כדי שלא להבליט את הענין בצורה מושכת את העין, היה צועד עם ה'מטריה'...

לקהל חסידיו בארץ הקודש, היה נוסע בקביעות לימי ראש השנה, ובשנים מאוחרות היה נשאר בארץ ישראל עד אחרי שבת שובה ויום הקדוש. כמו"כ היה נוסע לקראת יו"ט שבועות, 'שבת חנוכה', ובפורים אחה"צ היה נוסע לרגל פורים דמוקפין בירושלים עי"ה"ק. ורק פעם אחת בשנה, ביום שלישי דחוו"מ סוכות, היו בני הקהילה עולים להקביל את פני רבם בסוכתו הפרטית, או אז היה עורך 'טיש' לרגל הילולת זקנו היהודי הקדוש. בעת מעמד זה, היתה שורה על פניו הקדושות צהלת פנים מיוחדת, אמר תורה, וחילק שיירים, עם הרגשה עילאית מיוחדת לכלל הציבור.

זכורני שבערב פסח הקפיד מאוד על אפיית 'מצות מצוה', והיה ממש מוסר את נפשו עבור כך. מלבד זאת שהיה דואג שיסדרו את כל העניינים הטכניים, והיה מבקש מה'בעלי-בתים' בני הקהילה, שיבואו להשתתף באפיית המצות, וגם בשנים המאוחרות לא וויתר על כך, אף שהציבור התמעט ופחת מאוד. בעת האפייה היה מתרוצץ מהכא להתם, בחדוותא דמצוה, בקריאות עידוד לאופים, 'א מיירע', 'א טייגל', 'א מצה אין אויבן'... בלהבת אש שלא תישכח...

הכשרות של הרבי

בשלב זה ביקשנו לשמוע על הכשרות המהודרת 'לוגאנו', שהיה תחת הנהגתו של הרבי זצ"ל.

ר' יוסל שיחי' מבקש להסביר: ה'הכשר' לא היה של הקהילה היהודית בלוגאנו, היות ובאותם שנים לא היו מפעלי מזון יהודיים בלוגאנו. מערכת הכשרות האמורה היתה פרויקט אישי של הרבי זצ"ל, מכיון שהיו מלונות ומפעלים באיטליה שהיה להם צורך בתעודת כשרות מהודרת, וחיפשו רב בעל שיעור קומה תורנית ובעלת סמכות הלכתית מובהקת, וכך נוצר הקשר עם הרבי זצ"ל, כרב העיר לוגאנו הסמוכה לגבול איטליה. הרבי זצ"ל, בראותו את נחיצות הענין, נרתם למשימה החשובה, ואף ראה בכך 'שליחות' לעזור ולהועיל ל'עוברי דרכים', ואלו השוהים בארצות הנכר. כך שהשם 'לוגאנו' נובע רק בעקבות היותו רב בעיר, ממילא קראו להכשר על שם העיר. לכן גם מובן שההכשר המשיך לפעול גם אחרי התפוררות הקהילה היהודית בלוגאנו.

ההשגחה התמקדה בעיקר במלונות באיטליה, ובמעט מפעלים, ובמיוחד בימים שבהם התגורר בלוגאנו. כמו"כ יש מפעל שעד היום מכינים בו 'מנות מזון' לטיסות באירופה, בהשגחת מערכת כשרות זו.

האם זכיתם להתלוות לרבי זצ"ל בסיוור כשרות?

בוודאי. זכורני על מקרה בו זכיתי להתלוות אליו לנסיעה לאיטליה, לצורך פיקוח במלון מסוים. היה זה בשבוע לפני פסח, נסענו דרך של חמש שעות לכל צד, כאשר בכל שעות הנסיעה היה הרב זצ"ל שקוע בכתביו. כשהגענו לשם היו באמצע ניקיון המטבח לפסח. כאמור, היה זה בשנות ילדותי, כך שלא פקחתי עין על כל הנעשה, אך הנני זוכר היטב כיצד הרב זצ"ל הסתכל על הנעשה בדקדוק. אח"כ עבר למחסן לבדוק הכשרים של מוצרים, וכל זאת למרות שהיו משגיחים הממונים על הכשרות, משום שהרגיש אחריות אישית על ההשגחה.

ולסיים, כאשר אנו מדברים על נושאי כשרות, יש לציין שבכלל היה מעורר על ה'תשומת-לב' שיש להיזהר בענייני כשרות, ולבדוק היטב כל מוצר שמכניסים לפה, הן בימות השנה, ובפרט בימי הפסח, שהתבטא בהזדמנות אחת "לא ייתכן שיהודי מכניס דבר מה לפיו בימי הפסח, ואינו בודק היטב שכתוב באותיות גדולות שהמוצר כשר לפסח...", והיה אומר ששימת לב בזה יכולה להציל הרבה פעמים מתקלה ומכשול [וראו עוד ב'מסגרת'. מ. הלוי].

בסיומן של השיחות המאלפות והמרגשות, נפרדנו מאיש-שיחנו הר' יוסל שליט"א, בדברי הכרת הטוב על שניאות לשתף אותנו בדברי אותם הימים, ומתוך תחושת הערכה על הזכות הנדירה להסתופף בצל הרבי זצ"ל, להתאבק בעפר רגליו, ולשהות בארבע אמותיו של הלכה, תורה וחסידות.

גליון מיוחד במלאות השלושים להסתלקותו של כ"ק מרן אדמו"ר מביאלא זי"ע • סיון תשפ"ד • המבשר כה

בן בני הנעורים

הרה"ח ר' מרדכי רוטנברג שליט"א מיקירי וחשובי חסידי ביאלא
חושף בשיחה נרגשת את פעילותו הענפה ומסירותו המופלאה של רבנו זצוק"ל
בהיותו הראשון והנחשון להקמת ישיבת בין הזמנים לבחורי חסידי ביאלא
בהשקעת כוחות מרובים לנצל תקופת חוד זו לחיבור הבחורים לתורה ולחסידות

ולחבר את הבחורים לעץ החיים, והגיע להיות יחד איתם מידי יום ביומו לאורך תקופת ימי בין הזמנים, כשהוא מקדיש לכך שעות יקרות מסדר יומו כדי לתת לבחורים את הערכים והיסודות עליהם השתיתו צדיקי בית ביאלא את משנתם בקודש".

עד כמה היה חשוב לרבנו הקמתה של ישיבת בין הזמנים, נוכל ללמוד מהעובדה שרבנו הגיע במיוחד להשתתף בשמחת נישואי הרה"ח ר' מרדכי רוטנברג שליט"א, זאת כהכרת הטוב עמוקה ואישית על פועלו המבורך להוציא מן הכוח אל הפועל את רצונו הטהור להקים ולבסס את ישיבת בין הזמנים על פי בקשתו כנ"ל.

"החתונה התקיימה באור לט"ו אב תשמ"ז, ובאותה שנה נישא בחודש סיון כ"ק מרן אדמו"ר מביאלא שליט"א, כך שרבנו כבר הגיע לארה"ק בחודש סיון לתקופה ממושכת, והיתה מחשבה שאולי לא יבוא שוב בחודש אב, אבל רבנו הפתיע והגיע לחתונה שלי, ולא אשכח את המילים הראשונות שלו בהיכנסו אל האולם שאמר לי: "ישר כוחך שהבאת אותי לישיבת בין הזמנים", זו היתה החיות העיקרית שלו".

שיעורים עמוקים וזמנים

מה היה סדר היום בישיבת בין הזמנים של אותה תקופה?

הרב רוטנברג: "לפנה"צ למדו גמרא ואחא"צ למדו הלכה, ובערב היו יוצאים מידי פעם לתפילות בכותל המערבי, במערת המכפלה או קברי צדיקים אחרים ברחבי ירושלים. רבנו זצוק"ל שעמד על הפקודים בישיבת בין הזמנים מאז השנה הראשונה להקמתה, היה מוסר שיחה מיוחדת בפתיחת ישיבת בין הזמנים וכן בנעילתה, אך זה היה רק בשנים הראשונות ממש, כי כבר בשנת תשמ"ט – 4 שנים לאחר פתיחת ישיבת בין הזמנים המיוחדת, התחיל רבנו למסור שיעורים לפני הבחורים.

"השיעורים שנמסרו על ל"ט מלאכות שבת, לא היו בתחילה ממש בכל יום, אבל בהמשך השנים התחיל רבנו למסור את השיעורים בכל יום. אגב, מכל השיעורים האלו על ל"ט מלאכות, זכיתי ברבות השנים לכנס את השיעורים לפונדק אחד ולהדפיס אותם בסדרת הספרים 'שיעורי מבשר טוב' על הלכות שבת, על פי הוראתו של רבנו.

"בתקופות מאוחרות יותר מסר רבנו את השיעורים על סוגיות אחרות בש"ס, כל פעם לפני הנושא והעניין, כשהבחורים שותים בצמא את דבריו ומחיים את נפשם בשיעורים העמוקים שנתנו להם מושגים נרחבים וידיעות מופלגות בכל מכמני התורה".

על השיעורים האלו שהיו גולת הכותרת בסדר יומם של הבחורים בישיבת בין הזמנים, אומר הרב רוטנברג: "זו היתה החיות העיקרית של רבנו עד אחרית ימיו, כאשר הבחורים שאלו שאלות במהלך השיעור וכן אחרי השיעור עמדו והתפללו עם רבנו, כשכולם יכלו לראות איך רבנו מלא חיות דקדושה ורווה נחת אמיתי מתלמידיו האהובים הקרויים בנים.

"זאת, למרות שלכאורה לא כל-כך מקובל בעולם החסידות שהרבי משמיע שיעורים והבחורים מקשים קושיות ומתנצחים במלחמתה של תורה, אבל למעשה היה זה התנאי היחיד והמיוחד שרבנו התנה עם החסידים ביום הראשון להסכמתו להנהיג את העדה, שיתנו לו למסור שיעורים לפני הבחורים

"בשנת תשמ"ה עברו מבית המדרש הישן שהיה ברח' יוסף בן מתתיהו, לבית המדרש החדש ברח' סורוצקין, דבר שסימל באופן משמעותי את ההתפתחות המרשימה של הקהילה כבר בשלש שנים אלה. בחודש תמוז תשמ"ה, קרא לי רבנו באחד הימים וביקש ממני, שהיות ועוד מעט יבואו ימי בין הזמנים של חודש אב, יהיה זה דבר גדול מאוד שהבחורים מכל הערים (ירושלים, בני ברק, חיפה ועוד) יבואו לבית המדרש ברח' סורוצקין בירושלים וילמדו יחד בכל יום. הייתי אז בחור בן 18 בערך והיתה לי את הזכות הגדולה לבצע את המשימה הזו שהייתה חשובה בעיני יותר מכל דבר אחר".

הרב רוטנברג מציין ואומר, כי המטרה הברורה של רבנו בהבאת כלל הבחורים ללמוד ולהיות יחד בימי בין הזמנים בבית המדרש של הקהילה בירושלים, היתה כדי לתת להם את החוסן החסידי ולבנות בקרבם את ההתקשרות האמיתית לחצר הקודש ביאלא.

"דווקא בגלל שבאותם ימים לא היתה ישיבה מסודרת ופרטית לחסידי ביאלא, היה צורך מיוחד לחבר את הבחורים בקשר איתן לחצר הקודש ביאלא, כשרבנו מנצל לצורך כך את תקופת בין הזמנים לאחד וללכד את כלל הבחורים בהיכל בית המדרש, שם קיבלו על בסיס יומי את ההדרכה הברורה במשנתם של צדיקי בית ביאלא. הרעיון המרכזי היה, שכל בחור המשתייך לביאלא יידע שבבוא בין הזמנים ואין לו סדרי לימודים בישיבה בה הוא לומד, יש לו את המקום השמור לו בהיכל בית המדרש הגדול".

איך באמת הצלחתם להביא את כל הבחורים לירושלים למשך שבועיים-שלושה?

"אכן, לא היה זה דבר קל", מספר הרב רוטנברג. "גייסנו אברכים מהקהילה שיבואו לעזור לנו, השגנו מיטות מתקפלות מכל מיני מקומות, כדי שיהיה לבחורים היכן ללון בלילות של בין הזמנים. האברכים גם התגייסו לפי תור להכין ארוחות מזוניות לבחורים שישבו ולמדו בהתמדה בהיכל בית המדרש, כשבכל יום אברך אחר זוכה להכין את הארוחות ללומדי ישיבת בין הזמנים.

"...זו הייתה החיות העיקרית של רבנו עד אחרית ימיו, כאשר הבחורים שאלו שאלות במהלך השיעור וכן אחרי השיעור עמדו והתפללו עם רבנו, כשכולם יכלו לראות איך רבנו מלא חיות דקדושה ורווה נחת אמיתי מתלמידיו האהובים הקרויים בנים..."

"ייזכר לטוב הגה"ח המפורסם רבי חיים שמעון אסתרזון זצ"ל – מגדולי המשפיעים בחצר הקודש ביאלא, שבאותם ימים לקח על עצמו את מלאכת הקודש לבסס את החסידות

רכו הבהירה של כ"ק מרן אדמו"ר ה'מבשר טוב' זצוק"ל, בהשקפה, בתורה ובחסידות – מוצאת ביטוי נרחב ומשובב נפש בספריו הרבים, בהם הכניס את תמצית נשמתו וראה בהם כלי חשוב לקירובם של בני ישראל לאביהם שבשמים. כידוע, חיבר רבנו למעלה ממאה ספרים תחת השם 'מבשר טוב', המאופיינים בעמקות עצומה ובהיקף אינסופי. ספריו נתברכו בנביעה ופריצה בלתי מוגבלת של מעיינותיו, והם עוסקים, בעזות דקדושה, בכל תחומי התורה ואוצרות הדעת.

את אהבת התורה הזו עמל רבנו להחדיר בחסידיו. במשך שנים הנהיג רבנו מנהג מיוחד שנחשב עד היום לייחודי ונדיר מסוגו: דווקא בתקופת 'בין הזמנים', כשכל הישיבות מצויות בחופשה, הוא היה מגיע ארצה ממקום מגוריו בלוגאנו, מכנס את כלל בחורי ביאלא הפזורים בכל הישיבות – למסגרת מיוחדת של 'ישיבת בין הזמנים' שנערכה בדרך כלל באחד היישובים הדתיים בגולן או בנגב.

במילים אחרות, זו הייתה למעשה 'ישיבת ביאלא' הראשונה. רבנו עצמו שימש כ'ראש הישיבה'. הוא היה מוסר לתלמידיו שיעורים עמוקים בכל יום ובעיקר מעניק להם מושגים חדשים בהתמדה ובדרך הלימוד. והזריקה הזו, של שבועיים בשנה, הספיקה לתלמידי ביאלא לכל השנה.

כך הם נותרו מחוברים ומקושרים לאילנא דחיי, כך הם ידעו את הדרך אשר ילכו בה בנתיבות הזהב של צדיקי בית ביאלא, הכל תוצאה ישירה וברורה מאותם ימי חוד של בין הזמנים במחיצתו האישית של רבנו, שפרש חסותו על כל הבחורים באהבה ובחביבות אין קץ. לא בכדי המתינו הבחורים היקרים דחסידי ביאלא בכליון עיניים לבואם של ימי בין הזמנים בחודש אב, ומשהגיעו ימי הקיץ כבר החלו סופרים בערגה ובהשתוקקות את הימים שנתרו עד לפתיחת ימי בין הזמנים, בהם יזכו להסב לשולחן מלכים ולהתענג על נועם זיו תורתו וחכמתו של רבנו זצוק"ל.

הבקשה האישית והיוזמה הנפלאה

הרה"ח ר' מרדכי רוטנברג שליט"א, שזכה להיות הראשון לבצע את שליחות הקודש שהוטלה עליו על ידי רבנו כבר בתקופה הראשונה להנהגת העדה, חוזר יחד עמנו בשיחה מרתקת עמוסת זכרונות חוד, לאותם ימים ראשונים בהם התחילה המהפכה התורנית הענקית בחצר הקודש ביאלא, דווקא בתקופת ימי בין הזמנים, שלכאורה נחשבת לתקופה יבשה בה לא מתקיימים סדרי לימודים רגילים בהיכלי הישיבות, כדי ליתן רווח בין פרשה לפרשה.

"רבנו הק' ה'חלקת יהושע' זי"ע הסתלק לבית עולמו בחודש שבט תשמ"ב, ואז היו בחצר הקודש ביאלא עשרות בודדים של בחורים, בלי מוסדות מסודרים ובלי קהילות מבוססות", פותח הרב רוטנברג את שיחתו. "עם תחילת הנהגתו של רבנו ה'מבשר טוב' זצוק"ל, התחיל מיד לבנות את חצר הקודש ביאלא מהמסד ועד הטפחות, בהשקעה אינסופית של לילות כימים להקים הכל מחדש לתפארה. בתחילה היה זה בעיקר על ידי חבורות הבחורים, לצד התעסקותו הפרטית עם כל אחד ואחד מבני היכלא קדישא, אברכים ובחורים, על ידי יצירת קשר אישי ופרטי עם כל אחד.

רדעה נאמן

מוקף בתלמידים וחסידים שמתפללים אחרי השיעור

בישעור בישיבת בין הזמנים

עם הבחורים בבין הזמנים הוא רוצה שהכל יהיה רק ברוחניות".

איך הבחורים קיבלו את התקופה המיוחדת הזו?

הרב רוטנברג: "זאת תוכלו לשאול כל חסיד ביאלא שיספר לכם בעיניים בורקות על תקופת הזהב הזו שהייתה מנת חלקו בכל שנה. אפשר לומר בוודאות כי הקשר האישי של רבנו עם הבחורים נבנה בעיקר בתקופת בין הזמנים, כאשר כל בחור יכול היה לגשת אל רבנו ולשוחח אתו על כל נושא שליבו חפץ. ואכן, באופן רשמי נתנו לבחורים זמנים מיוחדים להיכנס לקודש פנימה ביחידות ולדבר עם רבנו על כל הקשיים שיש להם ולקבל הדרכות ועצות לכל תחומי החיים.

"הבחורים ממש המתינו לימים האלו כל ימות השנה, ויש שאומרים עד היום שבבין הזמנים הם למדו עוד יותר ממה שלמדו בשאר ימות השנה בהיכלי הישיבות, כי רבנו ירד מן ההר אל העם והסביר כל דבר בטוב טעם ודעת במתיקות ובהסברה מיוחדת. רבנו עצמו השקיע את כל כוחותיו בהצלחת ישיבת בין הזמנים, כי ראה בכך את התקופה המרכזית של תפיסת הקשר והחיבור החזק שלו

עם הבחורים, כשהגיע במיוחד לארה"ק לתקופה הזו כדי להיות יחד עם הבחורים באותם שבועיים-שלושה של חודש אב.

"עד כדי כך ראה רבנו את גודל הנחיצות להיות יחד עם הבחורים במשך כל התקופה הזו, שביקש כמה פעמים שלא לקיים חתונות בימי חודש אב. היות ורבנו התגורר בלוגאנו רוב השנה, הרי שמטבע הדברים היו מתאמים את זמני החתונות לתקופות בהן היה מגיע להיות בארה"ק, אבל עם כל זאת ביקש רבנו שבימי חודש אב לא יערכו חתונות למרות שהוא נמצא בארה"ק, כי הוא רוצה להיות מרוכז אך ורק עם הבחורים ולא להתעסק עם דברים אחרים. בהזדמנות אחרת אמר גם שאין דעתו נוחה מכך שמגיעים אברכים להיות עמו בשבתות אלו של בין הזמנים, כי הוא רוצה להיות אך ורק עם הבחורים".

עוד רבות יש להאריך במפעל חייו של רבנו להקמת ישיבת בין הזמנים, עד שברבות הימים נוספו גם חודשי תשרי וניסן לפעילות הענפה עם בחורי החמד. בנוסף, בחודש אב תשס"ט הוציא רבנו את ספרו המיוחד "מבשר טוב" - תורת בין הזמנים, על ידי מכון 'דברי בינה', בו כותב רבנו מאות עמודים על החשיבות של לימוד התורה בבין הזמנים, בו ראה יסוד עיקרי ובסיס איתן לכל השנה.

בכתבי הקודש נאמר: "יש קונה עולמו בשעה אחת, ק"ו במשך זמן הישיבה הק' של בין הזמנים"

באוצרותיו הטובים מחזיק הרה"ח ר' מרדכי רוטנברג שליט"א כמה מכתבים ששלח רבנו זצוק"ל במשך השנים לבחורים היקרים בפרוש ימי בין הזמנים, בהם מחזק אותם בחביבות וקורא להם בכל לשון של חיבה לבוא ולהתכנס יחדיו בשבת אחים גם יחד במסגרת ישיבת בין הזמנים המסורתית והקבועה, בייחודיות השמורה לה בחצר הקודש ביאלא.

כך לדוגמה הוא מצטט לנו את לשון קדשו במכתב מיום ג' פרשת מטות תשמ"ח:

"הנה באתי בזה נפשי בשאלתי לבחורי אנ"ש שיחי' בבקשתי ששקולה כנגד הרבה דברים, ידיוע מאמר חז"ל בברכות בעת המפזרים כנס, והיינו אם יש באפשרותכם בעת פיזור בין הזמנים זה בכה וכו', להתכנס יחד ולעסוק בתו"ש וחסידות, ולא ח"ו להפסיד בפיזור הנוה"ג, מה שרוכשים ביגיעה ועמל רב ח"ו..."

כך גם במכתב מיום א' לפ' ואתחנן תשנ"ג, כותב רבנו לחזק את התקנות של ישיבת בין הזמנים:

"באתי בזה לבקש מכל בחורי הישיה"ק שעומדים בעהי"ת להשתתף בישיבת בין הזמנים בצפת ת"ו, לנצל הזמן היקר שעומד לרשותם והתעלות בתו"ש וחסידות, ויש קונה עולמו בשעה אחת, ק"ו במשך זמן הישיבה הק'. ולטובתכם, נא ונא לראות לשמור התקנות של הישיבה הק' ולציית לצוות הישיבה ובפרט לעומדים בראשה, ה"ה הרבנים החשובים מוהר"ר חיים שמעון אסתרזון ומרדכי רוטנברג שיחי', כי אך טובתכם הם דורשים".

לעבור לעיה"ק צפת, שם התקיימה ישיבת בין הזמנים משך כמה שנים. בהמשך היו נוסעים בכל פעם לכפר או מושב אחר ברחבי ארה"ק.

"בשנים הראשונות לקיומה של הישיבה בירושלים, היה רבנו יוצא כאמור בשעות הערב עם הבחורים לנסיעות שונות של תפילות והשתטחות על קברי צדיקים בירושלים, ואחרי שהישיבה עברה לצפת היה נוסע איתם לקברי הצדיקים בהרי הגליל. בנסיעות האלו היה הגר"ח"ש אסתרזון זצ"ל מלמד את הבחורים ניגונים שונים מבית ביאלא ומלהיב את לבבם להתקשרות איתנה במשנת הצדיקים, כאשר אין ספק שבזכותו חיה וקיימת כיום חצר הקודש ביאלא מהזווית הרוחנית והחסידית".

הרב רוטנברג ממשיך ומספר לנו: "רבנו הקפיד מאד שישביבת בין הזמנים תתנהל על טהרת הקודש ורק על אדני הרוחניות, וכאשר באו אליו במשך השנים ואמרו שאולי צריכים לעשות פעילויות שונות לבחורים בימי בין הזמנים, אמר שישביבת בין הזמנים עולה לו בדמים תרתי משמע ולכן הוא רוצה שיהיה כאן רק רוחניות.

"למרות שרבנו ידע היטב כי במקומות אחרים עושים קעמפים ופעילויות גשמיות מהנות לבחורים, לא הסכים לשמוע על כך, באמרו שאפשר לעשות זאת בזמנים אחרים, כי אם הוא מגיע להיות

והאברכים, כי זה באמת היה חלקו מכל עמלו וראה בכך את תפקידו העיקרי להשריש אהבת ושמחת התורה בקרב פרחי החסידים, כי זה כל האדם".

הרב רוטנברג מוסיף ומשתתף בערגת געגועים לאותם ימי הוד וזוהר:

"אמת מה נהדר היה לראות את רבנו עומד כמלך בגדוד ועשרות הבחורים מסביבים אותו כחומה, מקשיבים לקולו ונהנים מזיו חכמתו, וכל ההיכל כמדורות אש בריתחא דאורייתא. משך רוב השנים הקפיד רבנו לעמוד בשעת מסירת השיעור, והבחורים זכו לראות מהי דביקות אמיתית בתורה הקדושה, להבין דבר מתוך דבר בעיון ובעמקות, בלי לוותר על קוצו של יו"ד בנבכי הסוגיא הנלמדת.

גם כשרבנו לא הרגיש טוב או היה בחולשה, התרופה הטובה ביותר שהייתה יכולה להועיל לו במצב כזה, היתה מסירת שיעור...

רבנו אכן היה מוסר שיעורים בכל יום ואפילו ביום שישי אחה"צ וכן בשבת אחה"צ, הכל כדי ללמד את הבחורים שימי בין הזמנים לא נועדו לפריקת עול ולהיפרדות מהתורה

הקדושה חלילה, כי אם מצוות 'והגית בו יומם ולילה' קיימת גם בימים אלו כשאין בהם סדרי ישיבה רגילים.

"אל השיעורים האלו היה רבנו מגיע מוכן ומזומן, אחרי שעות ארוכות של עמל ויגיעה בהכנת השיעור, וכשהיה מכין את עצמו לשיעור, היה מרוכז כל-כולו בתוך הספרים ולא היה שייך להפריעו אף. היה פעם אחד המקורבים שנכנסו לחדרו של רבנו בזמן שהכין את השיעור, ואמר לרבנו שכדאי שייכנס עכשיו להיכל בית המדרש ויסתובב בין השולחנות לראות איך הבחורים לומדים וירוהו נחת, אבל רבנו השיב לו: 'עוד לא הכנתי את השיעור, אין לי זמן לדברים האלה'..."

"רבנו בוודאי ידע שהבחורים יתחזקו מכך וגם הוא ייהנה לראות את ההיכל מלא וגדוש, אבל אם עכשיו צריכים להכין את השיעור, הכל נדחה מפני זה".

זמן כניסה לכלל ולפרט

עד מתי התקיימה ישיבת בין הזמנים בהיכל בית המדרש הגדול בירושלים?

הרב רוטנברג: "משנת תש"נ ואילך, לאחר שציבור הבחורים הלך וגדל ב"ה, כבר לא היתה אפשרות לקיים את הישיבה בירושלים, אז הוחלט

גליון מיוחד במלאות השלושים להסתלקותו של כ"ק מרן אדמו"ר מביאלא זי"ע • סיון תשפ"ד • המבשר כז

צדקתו עומדת לעד

הרה"ח ר' נתן דוד זונשיין שליט"א והרה"ח ר' זאב רייכמן שליט"א

מנהלי קופת הצדקה 'חוסן ישועות' דחסידי ביאלא

חושפים לראשונה

את מעשי הצדקה והחסד שיצאו לאלפים תחת ידיו האמונות של רבנו זצוק"ל
מתוך הוראות מפורטות והדרכות ישירות בעבודת הקודש של גמילות חסדים

קופת הצדקה המרכזית דחסידי ביאלא - 'חוסן ישועות', כבר נהפכה לחלק בלתי נפרד מהווי החיים של כל אחד ואחד הקשור לבית ביאלא. בימי שמחה או חלילה להיפך, מהווה הקופה כתובת אמינה וידועה למקום הראוי ביותר לתת בו את כספי הצדקה והמעשרות, הקופה האישית והפרטית של כ"ק מרן אדמו"ר בעל 'מבשר טוב' זצוק"ל, שעמד בראשה משך שנים רבות וניווט תחת אחריותו את דרכה בכל עת ועונה, שייכת לכל אחד ואחד מקהל החסידים ומסייעת ותומכת בידי הצרכים לכך.

עתה, עם הסתלקותו של האי רעיא מהימנא, האב הרחום והרועה הנאמן שנשא על לוח ליבו הטהור את כל צרותיהם ודאגותיהם של בני היכלא קדישא, אבל יחיד עושה לעצמה קופת הצדקה 'חוסן ישועות', לאחר שניטל כבוד מבית חייהם, הוסרה העטרה והורם הנזר, עמוד האש שהלך לפני המחנה להאיר לילות כימים בעסק הצדקה ובעבודת גמילות חסדים בלי גבול וקצבה, כי גדול כים שברם מי ירפא להם.

הקופה המיוחדת הזו 'חוסן ישועות' היתה בבת עינו ונקודת לבבו של רבנו זצוק"ל כל הימים לרבות הלילות, בהיותו יושב ומצד בצרותיהם של ישראל וכמובן שמח בשמחתם לעילא ולעילא, לעשות כל מה שביכולתו ואף הרבה יותר מכך כדי להקל עליהם ולסייע להם בכל מילי דאפשר, והכל במאור פנים ובדרך כבוד, כפי שהיה מרבה להתבטא תמיד בפני מנהלי הקופה כי על ידי כוח הצדקה אפשר לפעול גדולות ונצורות למעלה מדרך הטבע, וכפי שאכן זכו רבים לראות ישועות מופלאות בזכות הצדקה לקופה זו.

עושה חסד לאלפים

כיוון שביקשנו להביא בכתובים את מעשי הצדקה והחסד שעברו דרך ידיו האמונות של רבנו זצוק"ל משך עשרות בשנים, פנינו בזאת למנהלי קופת 'חוסן ישועות', הרה"ח ר' נתן דוד זונשיין שליט"א והרה"ח ר' זאב רייכמן שליט"א. שני יהודים יקרים אלו זכו לעמוד לימין קדשו של רבנו בניהול הקופה ובהעברת כספי הצדקה לידי הנצרכים, הכל תחת פיקוחו המדוקדק של רבנו אשר כל דבר הקשה יביאון לפניו להכריע ולפשוט כל ספק, וצדקתו עומדת לעד. איך הכל התחיל? אנו שואלים את הרב רייכמן בפתח השיחה.

"הרי כבר מראשית ימי הנהגתו בקודש של רבנו, היה מחלק בעצמו סכומי כסף נכבדים למשפחות מאנ"ש אשר היו זקוקים

רבנו מעיין בקוויט"ש התורמים לקופת הצדקה של רבינו

לזה, הן עבור נישואי הילדים והן עבור צרכים אחרים, הכל היה בשקט ובצנעה כשמעטים, אם בכלל, ידעו מזה. במשך הזמן, כשצרכי הציבור גדלו ובפרט בעת שהותו של רבנו בחו"ל, זכיתי ורבנו ביקש ממני לסייע בעדו ולחלק כספי צדקה, ומדובר היה בסכומים גדולים מאוד."

עד כמה היה רבנו מעורב בניהול הקופה?

"לגבי חלוקת התמיכות, לא היה בזה כללים קבועים, הכל חולק רק לפי הוראותי המפורשות של רבנו וכך גם התנהלה הקופה תמיד עד יומו האחרון של רבנו. הסדר היה פחות או יותר בסגנון שרבנו היה שולח כסף למשפחות מסוימות, לפי המידע אשר היה לו ולפי אשר הוחלט אצלו, ואנחנו ביצענו את ההוראות.

"לפעמים היה מורה למסור את הכסף לעקרת הבית דווקא (במקרים שידע שהבעל לא ישתמש עם הכסף עבור הצרכים האמיתיים של הבית), ולפעמים היה מורה לסגור עם הכסף חוב גדול שיש למכולת או לירקן; היו מקרים שההוראה הייתה לסדר עם הכספים חובות של משכנתא, ואז היינו יושבים עם הבנקים לפגישות ארוכות ומנסים להגיע להסדרת החובות ובצורה שיוכלו לעמוד בתשלומים.

"כך היה ממש בכל דבר ודבר, שרבנו התעסק בכבודו ובעצמו בקיום מצוות הצדקה בהידור רב, ואכן בחלק מהמקרים היה רבנו מבקש מאיתנו את השיק ומעבירו בעצמו לידי הנצרך באופן מכובד, כמובן כשאף אחד לא היה נוכח בחדר ובלי שאף אחד יידע על כך חוץ ממנו, ומיותר לציין עד כמה נזהר היה רבנו בכבודם של הנתמכים הנאלצים ליהנות משל אחרים שלא בטובתם."

הרב זונשיין מצטרף גם הוא אל השיחה ומספר כעין זה:

"אשרי משכיל אל דל! – זוהי ההגדרה המדויקת שאפשר להמליץ על רבנו במעשי הצדקה והחסד שיצאו תחת ידו לאלפים. ראיתי מקרוב במשך השנים כמה וכמה פעמים עד כמה חושב רבנו מכל הצדדים ומכל הזוויות איך לקיים את המצוה של גמילות חסדים למהדרין מן המהדרין, בלי חלילה לפגוע ברגשותיו של המקבל.

"מאידך, זכורני מעשה שהיה באחת השנים כשנכנסתי אצל רבנו בפורים אחרי המגילה, ורבנו התעניין על רשימת הנצרכים שאמורים לקבל מתנות לאביונים בו ביום. בתוך כך שאלתי על אדם פלוני שהיה 'שיינער איד' ובעל יכולת, אבל באותה תקופה התהפך עליו הגלגל וירד מטה-מטה במובן הכלכלי.

"והנה, תשובתו של רבנו היתה מפתיעה במיוחד, כשהורה לי לא לתת לו מתנות לאביונים, באמרו כי המעמד שלו יותר חשוב לו מהלחץ הכספי, ואם ניתן לו תמיכה כמו שאר האביונים עלול הדבר לשבור אותו עוד יותר כשיראה שהוא בתוך הרשימה של האביונים.

"למעשה, כעבור תקופה אותו יהודי

אכן הצליח לצאת מהמשבר וחזר לעצמו בלי שאף אחד יזכור את התקופה הקשה ההיא, אמנם עבורי היתה זו שעת לימוד במשנתו של רבנו שלפעמים יש להתחשב גם ברגשותיו של האיש מלבד הסיוע הכספי שהוא נצרך לו באותה שעה.

"בנוסף לכך, היו פעמים רבות שרבנו הורה לנו במפורט בדיוק מה לעשות עם הכסף, למי לתת אותו והיכן להכניס אותו, כפי שכבר הזכיר הרב רייכמן בדוגמאות הנ"ל. מאידך גיסא היו פעמים שרבנו ביקש מאיתנו לתת את התמיכה בעצמו בתוך החדר בלי שאיש יידע למי הוא נותן, כדי לשמור על כבודו של הנתמך ולקיים בינו לבין עצמו מתן בסתר."

תורת חיים ואהבת חסד

מתי למעשה התבססה הקופה כמקור כספי מרכזי לכלל החסידים?

הרב רייכמן: "איני זוכר בדיוק באיזה שנה זה היה, אבל ביום הפורים בערך לקראת סוף שנות הנו", רבנו עוד היה בלוגאנו וכמובן שפורים כמו בזמנים רבים אחרים הוא חילק סכומים גדולים לצדקה עבור הנצרכים מקרב אנ"ש. פתאום עלתה מחשבה בליבי: הרי הרבי מחלק סכומים גדולים כל-כך, למה שלא ישתתפו בזה כל אנ"ש, שגם הם יזכו לעזור לעניי עירך ממש? ואכן ממחשבה למעשה, באתי לבית המדרש והכרזתי בקול גדול: 'רבותי, הרבי מחלק ביום זה סכומים גדולים לנצרכי אנ"ש, מי רוצה את הזכות להשתתף בזה? אנשים שמעו, הפנימו והרימו את תרומתם.

הוראות מפורטות מפי הקודש: לְמִי לָתֵת וּכְמָה לָתֵת, וּמָה תַּפְקִידֵם הַמֵּרְכֻזִי שֶׁל גְּבֵאֵי הַצִּדְקָה?!

עד כמה היה מעורב רבנו בכל הקשור לניהול הקופה ולביצוע העברת התמיכות, מספר הרב רייכמן: **"לא אגזים אם אחשוף כאן כי בכל חודש ממש, ב-20 לחודש למניינם, שזה הוא היום בו אנו מבצעים את הגבייה מההוראות קבע, היה מברר אצלי רבנו כמה כסף נכנס, ממש מידי חודש בחדשו, כשאת הכסף היה מחלק כפי ראות עיניו עבור הזקוקים לו.**

"למעשה, רוב הדברים הנעשים במסגרת פעילות קופת 'חוסן ישועות', הרי הצניעות יפה להם וכמובן שאי אפשר לספר. בכלל, אף פעם לא היו לנו כללים מיוחדים איך וכמה לתת, כי כל ההוראות והפעולות של הקופה היו רק על פי מה שאמר לנו רבנו למי לתת וכמה לתת. יתירה מזאת, יש גם סכומים רבים שהייתי שומע עליהם מאחורי הפרגוד, שרבנו היה מחלק בעצמו מבלי להעביר את הכספים דרך הקופה, כך שאין אצלנו דבר שנעשה שלא על פי הוראותיו הברורות".

יש לכם דוגמאות של הוראות שקיבלתם מרבנו לגבי חלוקת התמיכות?

הרב רייכמן: **"על פי הוראת הקודש, כל הכספים שנכנסו במגבית הימים הנוראים, היה רבנו מייעד אותם אך ורק לצרכי החג של משפחות אנ"ש. רבנו גם דרש שנחלק את הכספים בצורה שיוכלו להשתמש בהם אך ורק עבור צרכי החג, כי רבנו עמד על-כך שהכספים לא יועברו לתשלומי חובות שונים או מקרים רפואיים ל"ע [כמובן שמי שנצרך לזה, היה מקבל באופן נפרד עזרה מהקופה], אלא אך ורק לצרכי החג. כמו כן בפורים הייתה ההנחיה לחלק 'בו ביום' וגם הכספים הנכנסים באשראי שיחולקו בו ביום, תוך מתן עדיפות לחלוקת התרומות של פורים דווקא באותו עיר".**

הרב זונשיין: **"לפני כמה שנים הורה לנו רבנו לתת תמיכה ליהודי מסוים, ואנחנו סיפרנו שלפני תקופה היה מסע מיוחד לתומכי המוסדות ויהודי זה התחייב לתת 5000 דולר, הרי שמצבו לא כל-כך קשה כפי שנראה בחוץ... רבנו לא רצה לשמוע על-כך ואמר לנו: 'אני יודע מקרוב שהוא צריך לקבל תמיכה כי אין בידו פרוטה לפורטה, ועל זה שעשה טעות והתחייב סכום כה גדול, שזהו סימן שאינו יודע להתנהל כלכלית באופן הנכון, כבר נראה איך לעזור לו בזה על ידי ארגונים שונים המחלצים אנשים ממצבים כאלו, אבל עכשיו לגבי התמיכה עליו לקבל, כי תפקידם של גבאי צדקה הוא לא לחנך את הנצרכים אלא לראות שיהיה להם מה לאכול בבית'.**

"היתה זו הוראה ברורה ומפורשת בשבילנו, שאנחנו צריכים להתמקד אך ורק בדבר אחד ויחיד: לראות שכל משפחה אכן תוכל לתת אוכל לילדיה בהרחבה, בלי להיכנס לתוך פרטי המקרה למה ואיך הם הגיעו למצב הזה. הנושא הזה עמד בראש מעייניו של רבנו ותמיד דיבר על-כך שחייבים לראות שיש בכל משפחה כדי חיותם.

"זכורני כשסיפרנו לפניו על פרויקט 'מזון ומחיה' שנותן מוצרי חלב בסיסיים למשפחות ברוכות ילדים, גברה שמחתו עד מאד, אבל בד בבד אמר שאין זה מספיק ומה יהיה עם בשר ודגים למשפחות אלו? כיום אכן הוספנו לתת גם בשר ודגים ב"ה, אבל רבנו כבר אז בתחילת הדרך ראה את הנולד ודרש לבצע גם זאת".

רבינו נותן צדקה לקופת הצדקה

הרב רייכמן: **"השם של הקופה מעיד עליה יותר מהכל, 'חוסן ישועות', כי אכן אין שבוע שאיני שומע על ישועות מפליאות שאנשים זוכים להם בזכות התרומה לקופת הצדקה. די אם אצטט מה ששמעתי מפי קדשו במהלך ירח האיתנים ממש בתקופה האחרונה, מה שאמר לי בלשון הזה: 'אין לכם מושג עד כמה 'חוסן ישועות' פועל בשמים', זה כבר אומר הכל.**

"רבנו גם היה מעריך מאוד את התורמים לקופה והעתיר עליהם מידי יום ביומו. כל מי שהתפלל עם רבנו בבית המדרש בירושלים יכול לראות את ספר התורמים מונח על שולחנו בעת שאמר פרקי תהילים אחר תפילת שחרית. כמו כן הספר היה מונח על שולחנו בקודש פנימה, ובכל פעם שנסע לקברי צדיקים, אם זה באתרא קדישא מירון או בשאר הזדמנויות, היה מבקש שיביאו את שמות התורמים לפניו".

הרב זונשיין: **"אי אפשר שלא לציין את המעמד**

"הצטבר בידי אז סכום מכובד מכל התרומות, וכשסיפרתי על-כך לאחר מעשה לרבנו זצוק"ל, הוא מאוד נהנה מהזיומה המבורכת. אמנם לא היה שם סכום עצום, אבל כך יכלה עוד משפחה או שתיים לקבל את ההצטרפויות שלה, וזה כבר היה דבר גדול לכשעצמו. רבנו ממש הודה לי על-כך וראיתי עד כמה זכיתי להנאות את רוחו על ידי הבאת התרומות האלו לתוך קופתו האישית".

רבנו היה מקדיש את התמיכות דווקא לחסידי ביאלא או שהיו גם יהודים 'מבחוץ' שזכו ליהנות מכספי הצדקה של רבנו?

הרב זונשיין: **"מי שזכה להכיר את רבנו יודע שלא היה אצלו שום חילוק בין נצרך מחסידיו לבין נצרך מ'עמך בית ישראל'. בתחילת שנות ההנהגה, כשרבנו בעצמו היה מעביר את כספי הצדקה לנצרכים, היה מזמין אליו אברך או בחור ומפקיד בידי מעטפות צדקה כדי להעבירן לידי משפחות נזקקות. בהמשך היו מספרים השליחים, שבתוך הרשימות היו כאלו משפחות שבכלל לא הכירו אותם בחצר הקודש ביאלא, אלא רבנו עצמו שמע בדרך כזו או אחרת על משפחה פלונית שצריכה סיוע ותמיכה, וכבר דאג לתת להם בכבוד.**

"זכורני מעשה רב שאירע באחת השנים לפני פורים, כאשר תלו מודעה בהיכל בית המדרש לקראת המגבית המרכזית של 'מתנות לאבינונים', ובכדי לשכנע את הציבור להרים את נדבת ליבם נכתב באותיות גדולות שכל התרומות מיועדות 100% אך ורק לחסידי ביאלא, ובכך מקיימים בהידור רב מצוות 'מתנות לאבינונים' לעניי אנ"ש בו ביום.

"כשהבחין רבנו במודעה, מיהר לקרוא למנהלי הקופה ולא הצליח להבין איך ייתכן לכתוב דבר כזה, בהזכירו את דברי חז"ל (חולין גט). על החסידה - 'למה נקרא שמה חסידה שעושה חסידות עם חברותיה' [כנודע אמרתו החריפה של הרה"ק רבי יצחק מווארק' זי"ע, אם היא חסידה כל-כך למה היא עוף טמא? מכיוון שהיא עושה חסד רק עם חברותיה החסידות ומתעלמת מעופות אחרים], ותמה איך יתכן שיתנו צדקה אך ורק ל'היימשיע' כשישי יהודים נצרכים שאינם נמנים בדווקא על חסידי ביאלא".

הרב רייכמן: **"אספר בזאת סיפור מעניין מאחת הפעמים כשהגיע רבנו מחו"ל לארה"ק. ב'שלוש נעמנע' עמד לפני רבנו אברך עם פריט לבוש בלוי בצורה מחרידה, והנה, עוד לא לפני שהספקתי לצאת מבית המדרש, כבר שלח רבנו לקרוא לי וביקש שאלך לחנות שמוכרים בה דבר זה ואבקש זיכוי למוצר הזה. זה מאותה סיבה שאם יתנו לו כסף, הוא יקנה עם זה דברים אחרים... אין לי מושג מי היה אותו אברך, אבל החשיבה של רבנו הייתה ממש איך לדאוג לכבודו של האדם".**

"דרך אגב", מוסיף הרב רייכמן פנינה יקרה, "באחת המגביות נכנסתי עם ידידי הרב זונשיין לקודש פנימה, ולאחר שרבנו בירך את התורמים, ביקשנו ברכה שלא יצטרכו עמך בית ישראל זה לזה, אבל רבנו ענה לנו שכבר כתוב 'כי לא יחדל אביון'... הוספנו וביקשנו שהנותנים יהיו בביאלא והמקבלים בקהילות אחרות, אך רבנו ענה לנו, שלא יחדל' הכוונה לכל קהילה וקהילה..."

'חוסן ישועות' כמשמעו

"לא פעם ולא פעמיים התבטא רבנו מפורשות כי מצוות צדקה עושה רושם גדול בשמים ואפשר לפעול על ידה ישועות גדולות", מוסיף הרב זונשיין ומשתף אותנו בגרגיר נחמד. "רבנו ראה פעם פרסום של אחת מקופות הצדקה הגדולות, שם נכתב שכל מי שיתרום סכום מסוים יזכה שגדולי ישראל יתפללו עליו בשעה פלונית ובמקום פלוני. רבנו אמר על-כך: 'אנחנו רואים מכך שיהודים מאמינים בכוח התפילה, אבל הבעיה היא שאינם מאמינים בכוח התפילה שלהם, כי למעשה כל אחד שזוכה לתת צדקה לעניים הוא יכול להתפלל בעצמו ובכל מקום שהוא, בלי צורך להמתין שדווקא גדולי ישראל יתפללו עליו במקום סגולי..."

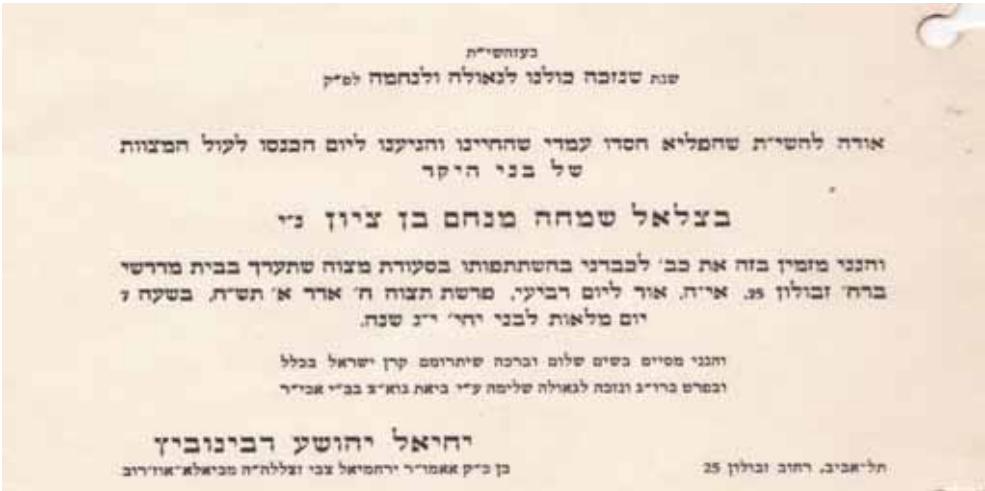
גליון מיוחד במלאות השלושים להסתלקותו של כ"ק מרן אדמו"ר מביאלא זי"ע • סיון תשפ"ד • המבשר כח

צדקה וחסד

בְּקֹדֶשׁ חֲזִיתֶיךָ

מבט בעין העדשה על תחנות חייו הנאדרות בקודש של כ"ק מרן רבינו זי"ע
טוב מראה עין. אחרי ככלות נטפי ההוד וההדר אשר קראנו ותתעלה נפשנו, בין עמודיו של הגיליון הנוכחי; זה הזמן לשזוף בעינינו את פני הדרת הקודש. באמצעות אלבום תמונות המציין את תחנות חייו של כ"ק מרן אדמו"ר זי"ע. כאשר תודתנו נתונה ופרוסה אל הרב אברהם רומנברג שליט"א אשר שיתף אותנו באוצרו הטוב.

לפני התגלש תכל: רבינו זי"ע נולד בחודש אדר תרצ"ה בעיר שדליץ אשר בפולין. בהיותו כבן שנה, צולמה תמונה זו. בשנים בהן אירופה החלה כבר לספוג את גלי האנטישמיות אולם איש עדיין לא שיער עד היכן תהיינה תהפוכות העולם.

ימי הממלכה הקדומה: בתמונה זו נראה רבינו, מלווה את רבו, מרן הרב מפוניבז' זי"ע אשר התאכסן במעונו של רבינו באנגליה, בעת ביקוריו במקום. רבינו הוסיף להאיר את שמי אנגליה עד שנת תשל"ט.

קלודון ופנה בית: בשנת תשי"ז נישא רבינו זי"ע לכתו של הגדו"צ רבי אברהם משה באב"ד זצ"ל, רבה של עיר הנמל סנדרלנד בבריטניה. לאחר נישואיו התגורר רבינו בעיר גייטסהד. ובהמשך ירש את כס רבנותו של חותנו הגדול. בתמונה: רבינו זי"ע עם חותנו.

הנבנית הישיבה: את שנות לימודיו כבחור, עשה רבינו זי"ע בישיבת פוניבז' המעמירה, כשהוא נחשב לבן טיפוחיו של מרן הרב מפוניבז' זי"ע אשר הכיר את מעלותיו ואת גודל שקידתו בתורה. רבינו זי"ע החל כבר אז להאיר את עולם התורה בכרך למדנותו הכבירה.

רדעה באמן

טוב מראה עיניים

מְשִׁיךְ הַגָּדֻל: ביום כ"א בשבט תשמ"ב, עם עלותו בסערה השמימית של אביו, כ"ק מרן אדמו"ר ה'חלקת יהושע' זי"ע; נבחר רבינו לכהן פאר כממשיך גחלת הקודש היושב על כיסא אבותיו הקדושים. מאותו יום גדלה עטרת תפארתה של ביאלא. כאשר רבינו זי"ע חילק את מגוריו בן לוגאנו לירושלים. בתמונה: רבינו זי"ע עומד מאחורי אביו הקדוש זי"ע.

רועה נאמן: תמונה זו צולמה בחנוכה של תשמ"ג, החנוכה הראשון בשנות ההנהגה. רבינו זי"ע הנהיג את עדת הקודש מבית-מדרשו של אביו הקדוש זי"ע. המקום היה צר מהכיל ועד מהרה עברה הצר הקודש אל משכנה החדש ברחוב סורוצקין בירושלים.

איכה יועם זקב: ביום ב' באייר שבת משוש ליכנו. עולם חשך. רבינו זי"ע התעלה לגנוי מרומים ואותנו עזב לאנחות. ברם לא בידיים ריקות הותירנו, כאשר הותיר לפליטת עולמים את אוצרו הגדול, למעלה ממאה חיבוריו הקדושים 'מבשר טוב', ואת ממלא מקומו בתפארה, להבחל"ח כ"ק מרן אדמו"ר שלימ"א.

הַשְׂרָאת הַשְׂכִּינָה בְּלִוְגָאנוּ: בשנת תשל"ט עלה רבינו זי"ע לכהן פאר כרבה של הקהילה היהודית בלוגאנו אשר בשווייץ, משרה בה החזיק עד שנת תשע"א, מתוך מסירות רבה. רבינו החיה את מללי הנפשות היהודיות בלוגאנו ובשווייץ כולה. בתמונה: כ"ק מרן אדמו"ר ה'ישועות משה' מוויז'ניץ זי"ע מבקר במעון קדשו של רבינו בלוגאנו, בעת שהותו בשווייץ לימי מנוחות.

הַמְרָכָז הַגָּדוֹל: כחלוף השנים וגם בית-המדרש ברחוב סורוצקין נעשה קמץ למידות קהל הקודש אשר פרח לתפארה, החלו בהקמת המרכז הרוחני הגדול ברחוב יעקובזון בעיר הקודש. בתמונה: רבינו זי"ע בעת הנחת אבן הפינה לבניין בית המדרש הגדול.

הַפְּרִשׁ הַקְּבִיעָה: לאחר שהעתיק רבינו זי"ע את מגוריו לארץ-הקודש, בשנת תשע"א, החל מחלק את חודשי מגוריו בין ירושלים עיר הקודש לבין צפת עיר הקודש. בתמונה: רבינו זי"ע מבקר בבית-מדרשו הנאדר בקודש אשר בצפת, במהלך בנייתו. מירושלים ומצפת האיר רבינו זי"ע את האור הגדול בהיותו הרועה הנאמן ומשובב הנתיבות אשר כאב רחום הוא להמוני עדת מרעיתו ולכל בית ישראל.

מִתְקַבֵּא דְבֵי רַבָּנָן: לאורך ימי הנהגת קדשו, משגר היה רבינו זי"ע את בחוריו הצר הקודש ללמוד בישיבות כלל חסידיות שונות ולא אבה להקים ישיבה משלו. אולם בערוב ימיו החליט מסיבותיו הטמירות עמו לייסד את הישיבות הקדושות אשר השם 'ביאלא' מתנוסס על גביהן. מעמד הקמת הישיבה הראשונה היה מאורע היסטורי בדברי ימי הצר הקודש.

גליון מיוחד במלאות השלושים להסתלקותו של כ"ק מרן אדמו"ר מביאלא זי"ע • סיון תשפ"ד • המבשר לא

שַׁבַּת מִבְּשׁוּר

צִיּוֹן בְּמַר תִּבְכֶּה
בְּנִסְעַת הָאָרוֹן בְּסַעֲרָה
תִּתֵּן קוֹל בְּלֵב נִדְכָּה
בְּדַמְעָה כְּנָה סוֹרֶרָה

צַדִּיק נִשְׁגָּב בְּהַעֲלוֹת
חֹטֵר דָּרָךְ חֶלְקֵת יְהוֹשֻׁעַ
מוֹשֵׁל בִּירְאָה עַד כָּלוֹת
עַמּוּד צְלוֹתָהוֹן רַב לְהוֹשִׁיעַ

קוֹל מִבְּשׁוּר בְּגִבּוֹרָה נֶאֱזָר
עֲבוֹדָתוֹ בְּקֹדֶשׁ נִשְׁגָּבָה
בְּאוֹר יְהִל לְדָרִים פְּזוֹר
חֲצֵב לְכַבּוֹת בְּלֶהֱבָה

מוֹשֵׁל בְּתוֹרָה וְחִסְדוֹת
נֶאֱצַל בְּקֹדֶשׁ וְטִהָרָה
חֲבוּק וְדְבוּק מֵהַ יְדִידוֹת
הַקְטִיר מִנְחָה קְטוֹרָה

קִבֵּץ וּרְבִץ עֲדָרִים
הִשְׁקָה מִמֵּי דַעַת וְרִצּוֹן
מְרַנָּא סִינֵי וְעוֹקֵר הָרִים
כְּמִלְאָךְ נִהַג עֲדַת צֹאן

אִמָּה וְעַדָּה קְדוּשָׁה אֲבֵלָה
חֶסֶדָּה חִיּוֹת טַל אֲמָרְתוֹ
הוֹד תִּפְאָרְתָּה נִטְלָה
מִי יִתֵּן תְּמוֹרְתוֹ